

เรื่องสอบบาลี
ของ
สภามหาลวงแผนกบาลี
พ.ศ. ๒๕๖๘
ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒
ประเทศสหรัฐอเมริกา

เรื่องสบบาลีของสนามหลวงแผนกบาลี ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ประเทศสหรัฐอเมริกา

พิมพ์ครั้งที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

จำนวน ๕๐๐ เล่ม

สำนักงานแม่กองบาลีสนามหลวง

เลขที่ ๓๐๐ วัดปากน้ำ ตึกเมตตาพุทธิ, ตึกวิเศษธรรมกาย ชั้น ๒

ถนนรัชมมงคลประสาธน์ แขวงปากคลองภาษีเจริญ เขตภาษีเจริญ

กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๖๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๔๕๗ ๑๔๑๒

โทรสาร ๐ ๒๘๖๙ ๐๔๘๔

Website www.infopali.net

ข้อมูลและตรวจต้นฉบับ

พระพรหมโมลี

วัดปากน้ำ

พระศรีวัชรศาสตรบัณฑิต

วัดปากน้ำ

พระมหาบุญชู กิตติโชติโก ป.ธ.๙

วัดปากน้ำ

พระมหาวัฒน์พร อภิวิฑฒโน ป.ธ.๙

วัดปากน้ำ

พระมหาเทวา ญาณทสสี ป.ธ.๙

วัดปากน้ำ

พระมหาฐานันต์ สุทธิธนาโน ป.ธ.๙

วัดปากน้ำ

เจ้าหน้าที่กลุ่มงานทะเบียนและสถิติ สำนักงานแม่กองบาลีสนามหลวง

พิมพ์ต้นฉบับ

พระครูปลัดสุวัฒนสมาธิคุณ กุฎาภัก มหิสุสโร วัดปากน้ำ

พระมหาเดชจำลอง พุทธิเตโช ป.ธ.๙

วัดปากน้ำ

รูปเล่ม สำนักงานแม่กองบาลีสนามหลวง

พิมพ์ที่ อาทรการพิมพ์

คำนำ

การศึกษาพระปริยัติธรรม เป็นการศึกาเพื่อจรรโลงพระศาสนา การที่พระศาสนาจะดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง ก็เพราะมีพระภิกษุ-สามเณรใฝ่ใจเล่าเรียนศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างมุ่งมั่น จริ่งจัง มีความรู้ในหลักธรรมคำสอนอย่างเพียงพอที่จะรักษาตนได้และนำไปประกาศเผยแผ่แก่ประชาชนได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน

การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี เป็นการศึกษาที่ได้รับการสืบทอดเป็นลำดับมาแต่โบราณกาล มีผลแห่งการศึกษาเป็นที่ประจักษ์ และผู้ทรงความรู้ในด้านศาสนาด้วยการศึกษาตามระบบการศึกษานี้ สามารถจะสนองตอบโจทย์แห่งคำถามที่เน้นถึงศักยภาพในด้านความรู้ของผู้ทรงศาสนาได้

มหาเถรสมาคมได้มีมติที่ ๓๓๓/๒๕๕๗ ในการประชุมครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ในการอนุมัติให้มีการเปิดสอบพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ชั้นประโยค ๑-๒ ถึงชั้นประโยค ป.ธ. ๕ ณ สนามสอบนอกราชอาณาจักรคือวัดไทย ลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยการสอบในครั้งแรก ในวันแรม ๑๐, ๑๑, ๑๒ ค่ำ เดือน ๖ ซึ่งตรงกับวันที่ ๒๑, ๒๒, ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ และสอบครั้งที่ ๒ (สอบซ่อม) ในวันขึ้น ๕, ๖, ๗ ค่ำ เดือน ๘ ซึ่งตรงกับวันที่ ๓๑ มิถุนายน, ๑, ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

สนามหลวงแผนกบาลี ได้ประชุมกรรมการเฉลยข้อสอบ จัดทำเอกสารเพื่อเตรียมตรวจข้อสอบตามรูปแบบและลักษณะแห่งการปฏิบัติงานตามรูปแบบและวิธีการในการตรวจข้อสอบเช่นเดียวกับวิธีปฏิบัติงานตามปกติทุกประการ โดยนิมนต์กรรมการตรวจข้อสอบประโยคบาลีสนามหลวงในชั้นนั้น ๆ มาตรวจเพื่อให้ได้มาตรฐานเดียวกันทุกประการ ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันปรับวาทซึ่งอาจเกิดขึ้นได้

บัดนี้ การดำเนินการทุกประการพร้อมแล้ว จึงขอเปิดการตรวจข้อสอบประโยคบาลีสนามหลวง สนามสอบประเทศสหรัฐอเมริกาในโอกาสนี้ และขอขอบคุณคณะกรรมการทุกรูปที่ได้เสียสละเวลามาเพื่อการตรวจข้อสอบในครั้งนี้

สำนักงานแม่กองบาลีสนามหลวง

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	๓
สารบัญ.....	๔
กำหนดการสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวง ประเทศสหรัฐอเมริกา	
ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๙
กำหนดการสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวง บาลีศึกษาของคฤหัสถ์	
ประเทศสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๑
ยอดจำนวนพระภิกษุสามเณรขอเข้าสอบความรู้บาลีสสนามหลวง	
คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๒
ยอดจำนวนคฤหัสถ์ขอเข้าสอบความรู้บาลีสสนามหลวง	
คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๓
กำหนดการสอบบาลีสสนามหลวง คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา	
ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๕
กำหนดสถานที่สอบบาลีสสนามหลวง ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ประเทศสหรัฐอเมริกา	
ครั้งที่ ๑ ครั้งหลัง และ ครั้งที่ ๒.....	๑๕
กำหนดสถานที่สอบบาลีศึกษา ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ประเทศสหรัฐอเมริกา	
ครั้งที่ ๑ ครั้งหลัง และ ครั้งที่ ๒.....	๑๗
หลักสูตรประโยคบาลีสสนามหลวง ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน.....	๑๙
ประกาศให้ใช้เกณฑ์คะแนนเป็นเลขในการตรวจประโยคบาลีสสนามหลวง....	๒๓
วิธีตรวจประประโยคบาลีสสนามหลวง แปลมคอเป็นไทย แปลไทยเป็นมคอ	
และสัมพันธ์.....	๒๕
วิธีตรวจบุรพภาค ประโยค ป.ธ. ๓.....	๒๗
กำหนดชั้นและวิชาที่สอบได้.....	๒๘

โอวาทแม่กองบาลีสนามหลวง ในการเปิดสอบประโยคบาลีสนามหลวง ณ สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๑ ครั้งหลัง.....	๒๙
แปลมครเป็นไทย ประโยค ๑-๒.....	๓๒
เฉลยแปลมครเป็นไทย ประโยค ๑-๒.....	๓๔
ปัญหาบาลีไวยากรณ์ ประโยค ๑-๒.....	๓๗
เฉลยปัญหาบาลีไวยากรณ์ ประโยค ๑-๒.....	๓๙
แปลมครเป็นไทย ประโยค ป.ธ. ๓.....	๔๒
เฉลยแปลมครเป็นไทย ประโยค ป.ธ. ๓.....	๔๔
สัมพันธ์ไทย ประโยค ป.ธ. ๓.....	๔๗
เฉลยสัมพันธ์ไทย ประโยค ป.ธ. ๓.....	๔๘
บุรพภาค ประโยค ป.ธ. ๓.....	๕๑
เฉลยบุรพภาค ประโยค ป.ธ. ๓.....	๕๒
ปัญหาบาลีไวยากรณ์ ประโยค ป.ธ. ๓.....	๕๕
เฉลยปัญหาบาลีไวยากรณ์ ประโยค ป.ธ. ๓.....	๕๕
แปลไทยเป็นมคร ประโยค ป.ธ. ๔.....	๕๙
เฉลยแปลไทยเป็นมคร ประโยค ป.ธ. ๔.....	๖๑
แปลมครเป็นไทย ประโยค ป.ธ. ๔.....	๖๓
เฉลยแปลมครเป็นไทย ประโยค ป.ธ. ๔.....	๖๕
แปลไทยเป็นมคร ประโยค ป.ธ. ๕.....	๖๘
เฉลยแปลไทยเป็นมคร ประโยค ป.ธ. ๕.....	๗๐
แปลมครเป็นไทย ประโยค ป.ธ. ๕.....	๗๒
เฉลยแปลมครเป็นไทย ประโยค ป.ธ. ๕.....	๗๔
รายนามกรรมการตรวจประโยคบาลีสนามหลวง ในการสอบบาลีสนามหลวง ครั้งที่ ๑ ครั้งหลัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	๗๗

รายนามผู้นำข้อสอบประโยคบาลีสนามหลวงไปเปิดสอบ ณ สนามสอบ วัดไทยลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๑ ครั้งหลัง	
ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๘๒
รายนามกรรมการยกร่าง-ตรวจร่างเฉลยข้อสอบประโยคบาลีสนามหลวง ในการสอบ ครั้งที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส	๘๓
กำหนดการสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวง ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๘๕
ยอดจำนวนพระภิกษุสามเณรขอเข้าสอบความรู้บาลีสนามหลวง คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๘๖
กำหนดการสอบบาลีสนามหลวง คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๘๗
กำหนดสถานที่สอบบาลีสนามหลวง ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๘๘
กำหนดการสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวง บาลีศึกษาของคฤหัสถ์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๙๐
ยอดจำนวนคฤหัสถ์ขอเข้าสอบความรู้บาลีสนามหลวง คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๙๑
กำหนดสถานที่สอบบาลีศึกษา ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๙๓
โอวาทแม่กองบาลีสนามหลวง ในการเปิดสอบประโยคบาลีสนามหลวง ณ สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒	๙๕
ข้อสอบและเฉลย ประโยค ๑-๒ ถึงประโยค ป.ธ.๕ สนามสอบ วัดไทยลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๙๗
แปลมคธเป็นไทย ประโยค ๑-๒.....	๙๘
เฉลยแปลมคธเป็นไทย ประโยค ๑-๒.....	๑๐๐
แปลมคธเป็นไทย ประโยค ป.ธ. ๓.....	๑๐๓

	หน้า
เฉลยแปลมครเป็นไทย ประโยค ป.ธ. ๓.....	๑๐๕
สัมพันธ์ไทย ประโยค ป.ธ.๓.....	๑๐๘
เฉลยสัมพันธ์ไทย ประโยค ป.ธ.๓.....	๑๐๙
แปลไทยเป็นมคร ประโยค ป.ธ.๔.....	๑๑๓
เฉลยแปลไทยเป็นมคร ประโยค ป.ธ.๔.....	๑๑๕
แปลไทยเป็นมคร ประโยค ป.ธ.๕.....	๑๑๗
เฉลยแปลไทยเป็นมคร ประโยค ป.ธ.๕.....	๑๑๙
แปลมครเป็นไทย ประโยค ป.ธ.๕.....	๑๒๑
เฉลยแปลมครเป็นไทย ประโยค ป.ธ.๕.....	๑๒๓
รายนามกรรมการตรวจประโยคบาลีสนาทหลวง ในการสอบ ครั้งที่ ๒	
ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ สนาทสอบวัดไทยลออแอจลลล ประเทศสหรัฐอเมริกา...	๑๒๗
รายนามผู้นำข้อสอบประโยคบาลีสนาทหลวงไปเปลดสอบ ณ สนาทสอบ	
วัดไทยลออแอจลลล ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๓๑
รายนามกรรมการยกร่าง-ตรวจร่างเฉลยข้อสอบประโยคบาลีสนาทหลวง	
ในการสอบ ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ สนาทสอบวัดไทยลออแอจลลล	
ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	๑๓๒
คณะผู้บริหารสำนักงานแม่กองบาลีสนาทหลวง ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๓๕
สถลลลจำนวนผู้เข้าสอบบาลีสนาทหลวง ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๓๙
สถลลลจำนวนผู้เข้าสอบบาลลลลล ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๔๐
สถลลลจำนวนผู้เข้าสอบบาลีสนาทหลวง ในประเทศสหรัฐอเมริกา	
ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๔๑
สถลลลจำนวนคฤหัสถ์ผู้สอบบาลลลลล ในประเทศสหรัฐอเมริกา	
ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๔๒
บัญญัติสถลลลผลการสอบประโยคบาลีสนาทหลวง รวมทลลลส่วนกลาง	
และส่วนภูมิภาค ครั้งที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๔๓

บัญชีสถิติผลการสอบประโยคบาลีสนามหลวง รวมทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๔๔
บัญชีสถิติผลสอบประโยคบาลีสนามหลวง รวมทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค รวมครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๔๕
บัญชีสถิติผลการสอบประโยคบาลีศึกษารวมทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ครั้งที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๔๕
บัญชีสถิติผลการสอบประโยคบาลีศึกษา รวมทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๔๗
บัญชีสถิติผลสอบประโยคบาลีศึกษา รวมทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค รวมครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๔๘
บัญชีสถิติผลสอบประโยคบาลีสนามหลวง ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๔๙
บัญชีสถิติผลสอบประโยคบาลีสนามหลวง ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๕๐
บัญชีสถิติผลสอบประโยคบาลีสนามหลวง ประเทศสหรัฐอเมริกา รวมครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๕๑
บัญชีสถิติผลสอบประโยคบาลีศึกษา ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๕๒
บัญชีสถิติผลสอบประโยคบาลีศึกษา ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๕๓
บัญชีสถิติผลสอบประโยคบาลีศึกษาประเทศสหรัฐอเมริกา รวมครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘.....	๑๕๔
ปฏิทินการศึกษาประจำปี.....	๑๕๕
แบบฟอร์มบัญชีตัวอย่าง.....	๑๕๗

กำหนดการสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวง

ประเทศสหรัฐอเมริกา

ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

การสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวงแผนกบาลี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘
กำหนดสอบเป็น ๒ ครั้ง คือ

- ครั้งที่ ๑

- ครั้งแรก เปิดสอบประโยค ป.ธ. ๖, ๗, ๘, ๙ กำหนดสอบในวันขึ้น ๒, ๓, ๔, ๕, ๖ ค่ำ เดือน ๓ ตรงกับวันที่ ๓๐, ๓๑ มกราคม, ๑, ๒, ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘ สอบ ณ สนามสอบในประเทศไทย ร่วมกับผู้สมัครสอบในประเทศไทย

เริ่มสอบ เวลา ๑๓.๐๐ น. ทุกวัน และประชุมกรรมการตรวจ ณ วัดสามพระยา เริ่มตั้งแต่วันแรม ๒ ค่ำ เดือน ๔ ตรงกับวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นต้นไป จนกว่าจะเสร็จ

- ครั้งหลัง เปิดสอบประโยค ๑-๒ และประโยค ป.ธ. ๓, ๔, ๕ กำหนดสอบในวันแรม ๑๐, ๑๑, ๑๒ ค่ำ เดือน ๖ ตรงกับวันที่ ๒๑, ๒๒, ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ สอบ ณ สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

- เริ่มสอบ เวลา ๑๓.๐๐ น. ทุกวัน

- ประชุมกรรมการตรวจ ณ วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เริ่มตั้งแต่วันขึ้น ๕ ค่ำ เดือน ๗ ตรงกับวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นต้นไป จนกว่าจะเสร็จ

- ครั้งที่ ๒

- เปิดสอบประโยค ๑ - ๒ และประโยค ป.ร. ๓, ๔, ๕ กำหนดสอบในวันขึ้น ๕, ๖, ๗ ค่ำ เดือน ๘ ตรงกับวันที่ ๓๐ มิถุนายน, ๑, ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ สอบ ณ สนามสอบวัดวัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

- เริ่มสอบ เวลา ๑๓.๐๐ น. ทุกวัน

- ประชุมกรรมการตรวจ ณ วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เริ่มตั้งแต่วันแรม ๑๐ ค่ำ เดือน ๘ ตรงกับวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เป็นต้นไป จนกว่าจะเสร็จ ในครั้งนี้มีจำนวนพระภิกษุสามเณรสมัครสอบประโยคบาลีสนามหลวง ดังนี้

๑. ประโยค ป.ร. ๕	จำนวน	๒	รูป
๒. ประโยค ป.ร. ๘	จำนวน	๓	รูป
๓. ประโยค ป.ร. ๓	จำนวน	๔	รูป
๔. ประโยค ป.ร. ๖	จำนวน	๔	รูป
๕. ประโยค ป.ร. ๕	จำนวน	๕	รูป
๖. ประโยค ป.ร. ๔	จำนวน	๑๖	รูป
๗. ประโยค ป.ร. ๓	จำนวน	๑๕	รูป
๘. ประโยค ๑-๒	จำนวน	๒๔	รูป
	รวมทั้งสิ้น	๗๖	รูป

กำหนดการสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวง บาลีศึกษาของคฤหัสถ์ ผู้สมัครสอบประเทศสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

การสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวงแผนกบาลี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘
กำหนดสอบเป็น ๒ ครั้ง คือ

- ครั้งที่ ๑

- ครั้งแรก เปิดสอบประโยค บ.ศ. ๖, ๗, ๘, ๙ กำหนดสอบในวันขึ้น ๒, ๓, ๔, ๕, ๖ ค่ำ เดือน ๓ ตรงกับวันที่ ๓๐, ๓๑ มกราคม, ๑, ๒, ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘ สอบ ณ สนามสอบในประเทศไทย ร่วมกับผู้สมัครสอบในประเทศไทย

เริ่มสอบ เวลา ๑๓.๐๐ น. ทุกวัน และประชุมกรรมการตรวจ ณ วัดสามพระยา เริ่มตั้งแต่วันแรม ๒ ค่ำ เดือน ๔ ตรงกับวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นต้นไป จนกว่าจะเสร็จ

- ครั้งหลัง เปิดสอบประโยค ๑-๒ และประโยค บ.ศ. ๓, ๔, ๕ กำหนดสอบในวันแรม ๑๐, ๑๑, ๑๒ ค่ำ เดือน ๖ ตรงกับวันที่ ๒๑, ๒๒, ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ สอบ ณ สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

- เริ่มสอบ เวลา ๑๓.๐๐ น. ทุกวัน

- ประชุมกรรมการตรวจ ณ วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เริ่มตั้งแต่วันขึ้น ๕ ค่ำ เดือน ๗ ตรงกับวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นต้นไป จนกว่าจะเสร็จ

- ครั้งที่ ๒

- เปิดสอบประโยค บ.ศ. ๑-๒ และประโยค บ.ศ. ๓, ๔, ๕ กำหนดสอบในวันขึ้น ๕, ๖, ๗ ค่ำ เดือน ๘ ตรงกับวันที่ ๓๐ มิถุนายน, ๑, ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ สอบ ณ สนามสอบวัดวัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

- เริ่มสอบ เวลา ๑๓.๐๐ น. ทุกวัน

- ประชุมกรรมการตรวจ ณ วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เริ่มตั้งแต่วันแรม ๑๐ ค่ำ เดือน ๘ ตรงกับวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นต้นไป จนกว่าจะเสร็จ ในครั้งนี้มีจำนวนมีคฤหัสถ์สมัครสอบประโยคบาลีศึกษา ดังนี้

๑. ประโยค บ.ศ. ๕	จำนวน	-	รูป
๒. ประโยค บ.ศ. ๘	จำนวน	-	รูป
๓. ประโยค บ.ศ. ๓	จำนวน	-	รูป
๔. ประโยค บ.ศ. ๖	จำนวน	-	รูป
๕. ประโยค บ.ศ. ๕	จำนวน	๑	รูป
๖. ประโยค บ.ศ. ๔	จำนวน	-	รูป
๗. ประโยค บ.ศ. ๓	จำนวน	๑	รูป
๘. ประโยค บ.ศ. ๑-๒	จำนวน	๒๓	รูป
	รวมทั้งสิ้น	๒๕	รูป

ยอดจำนวนพระภิกษุสามเณรขอเข้าสอบความรู้บาลีสันามหลวง
 คณะสงฆ์ไทยในประเทศไทย
 ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	สำนักเรียน	ประโยชน์								รวม
		๑-๒	ป.ท. ๓	ป.ท. ๔	ป.ท. ๕	ป.ท. ๖	ป.ท. ๗	ป.ท. ๘	ป.ท. ๙	
๑	คณะสงฆ์ไทย ในประเทศไทย	๒๔	๑๕	๑๖	๕	๔	๔	๒	๒	๗๖
	รวม	๒๔	๑๕	๑๖	๕	๔	๔	๒	๒	๗๖

ยอดจำนวนคดีให้สิทธิขอเข้าสอบความรู้바ติศึกษา
 คณະสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา
 ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	คำนักเรียน	ประโยค								รวม
		บ.ศ.๑-๒	บ.ศ. ๓	บ.ศ. ๔	บ.ศ. ๕	บ.ศ. ๖	บ.ศ. ๗	บ.ศ. ๘	บ.ศ. ๙	
๑	คณະสงฆ์ไทย ในประเทศสหรัฐอเมริกา	๒๗	๑	-	๑	-	-	-	-	๒๕
	รวม	๒๗	๑	-	๑	-	-	-	-	๒๕

กำหนดการสอบบาลีสนามหลวง
คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา
ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ครั้งที่ ๑

ครั้งแรก

- ประโยค ป.ธ. ๖, ๗ สอบวันขึ้น ๒ - ๓ ค่ำ เดือน ๓
(วันที่ ๓๐ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘)
ประโยค ป.ธ. ๘, ๙ สอบวันขึ้น ๔ - ๕ - ๖ ค่ำ เดือน ๓
(วันที่ ๑ - ๒ - ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘)

หมายเหตุ สอบ ณ สนามสอบในประเทศไทย

ครั้งหลัง

- ประโยค ๑-๒, ป.ธ. ๔, ๕ สอบวันแรม ๑๐ - ๑๑ ค่ำ เดือน ๖
(วันที่ ๒๑ - ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘)
ประโยค ป.ธ. ๓ สอบวันแรม ๑๐ - ๑๑ - ๑๒ ค่ำ เดือน ๖
(วันที่ ๒๑ - ๒๒ - ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘)

หมายเหตุ - สอบ ณ สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย
ประเทศสหรัฐอเมริกา
- วันและเวลาสอบบาลีศึกษา เป็นไปโดยคงเดิม

ครั้งที่ ๒

ประโยค ๑-๒, ป.ธ. ๔, ๕

สอบวันขึ้น ๕ - ๖ ค่ำ เดือน ๘

(วันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘)

ประโยค ป.ธ. ๓

สอบวันขึ้น ๕ - ๖ - ๗ ค่ำ เดือน ๘

(วันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๑-๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘)

หมายเหตุ - สอบ ณ สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย

ประเทศสหรัฐอเมริกา

- วันและเวลาสอบบาลีศึกษา เป็นไปโดยคงเดียวกัน

เริ่มสอบเวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกาตรง ทุกวัน

กำหนดสถานที่สอบบาลีสนามหลวง พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเทศสหรัฐอเมริกา

ครั้งที่ ๑ ครึ่งหลัง

ที่	สำนักเรียน	สนามสอบ	ประโยค				รวม
			๑-๒	ป.ร. ๓	ป.ร. ๔	ป.ร. ๕	
๑	คณะสงฆ์ไทย ในประเทศสหรัฐอเมริกา	วัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย	๒๒๔	๑๕	๑๖	๕	๖๔
		รวม	๒๒๔	๑๕	๑๖	๕	๖๔

ครั้งที่ ๒

- ประโยค ๑-๒ และประโยค ป.ร. ๓, ๔, ๕ สอบที่สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศ

สหรัฐอเมริกา

กำหนดสถานที่สอบบาลีศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเทศสหรัฐอเมริกา

ครั้งที่ ๑ ครั้งที่

ที่	สำนักเรียน	สนามสอบ	ประโยค				รวม
			บ.ศ. ๑-๒	บ.ศ. ๓	บ.ศ. ๔	บ.ศ. ๕	
๑	คณะสงฆ์ไทย ในประเทศสหรัฐอเมริกา	วัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย	๒๓	๑	๐	๑	๒๕
		รวม	๒๓	๑	๐	๑	๒๕

ครั้งที่ ๒

- ประโยค บ.ศ.๑-๒ และประโยค บ.ศ.๓,๔,๕ สอบที่สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศ
สหรัฐอเมริกา

หลักสูตร

หลักสูตรประโยคบาลีสนามหลวง ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

ประโยค ๑ - ๒ และเปรียญตรีปีที่ ๑ - ๒ หมวตบาลีศึกษา

๑. วิชาแปลมคธเป็นไทย โดยพยัญชนะและโดยอรรถ หลักสูตรใช้หนังสือ รมมปทฎกถา ภาค ๑ ถึง ภาค ๔
๒. วิชาบาลีไวยากรณ์ หลักสูตรใช้หนังสือบาลีไวยากรณ์ประเภทสอบ ถาม ความจำ

ประโยค ป.ธ. ๓

๑. วิชาแปลมคธเป็นไทย โดยพยัญชนะและโดยอรรถ หลักสูตรใช้หนังสือ รมมปทฎกถา ภาค ๕ ถึง ภาค ๘
๒. วิชาสัมพันธไทย หลักสูตรใช้หนังสือ รมมปทฎกถา ภาค ๕ ถึง ภาค ๘
๓. วิชาบาลีไวยากรณ์ หลักสูตรใช้หนังสือบาลีไวยากรณ์ ประเภทสอบ ถาม ความจำและความเข้าใจประกอบกัน
๔. วิชาบุรพภาค ข้อเขียนภาษาไทย โดยแก้ไขให้ถูกต้องตามระเบียบ ลักษณะ วรรคตอน ตัวอักษร ตามสมัยนิยม หลักสูตรใช้หนังสือที่ควรรู้ เช่น จดหมายทางราชการ

ประโยค ป.ธ. ๔

๑. วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรใช้หนังสือ รมมปทฎกถา ภาค ๑
๒. วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรใช้หนังสือ มงคลตถปิณี ภาค ๑

ประโยค ป.ธ. ๕

๑. วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรใช้หนังสือ ธรรมปทฎกถา ภาค ๒ ถึงภาค ๔
๒. วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรใช้หนังสือ มงคลตถทีปนี ภาค ๒

ประโยค ป.ธ. ๖

๑. วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรใช้หนังสือ ธรรมปทฎกถา ภาค ๕ ถึงภาค ๘ แต่ในการสอบกรรมการจะแปลประโยคที่ออกสอบเป็น ความไทย โดยสันทัด หรืออาจดัดแปลงสำนวนและท้องเรื่อง หรือตัดตอน ที่ต่าง ๆ มาเรียงติดต่อกันเป็นประโยคสอบไล่ก็ได้
๒. วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรใช้หนังสือ ตติยสมนตปาสาทิกา

ประโยค ป.ธ. ๗

๑. วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรใช้หนังสือ มงคลตถทีปนี ภาค ๑
๒. วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรใช้หนังสือ ปจฺม-ทฺติย-สมนตปาสาทิกา

ประโยค ป.ธ. ๘

๑. วิชาแต่งฉันทมคธ แต่งฉันทเป็นภาษามคธ ๓ ฉันท ในจำนวน ๖ ฉันท คือ :-

(๑) ปฐยาวัตร	(๒) อินทรวีเชียร
(๓) อุเปนทรวีเชียร	(๔) อินทรวงศ์
(๕) วังสัฏฐะ	(๖) วสันตติลก

ข้อความแล้วแต่กรรมการจะกำหนดให้

๒. วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรใช้หนังสือ ปฐมสมนต์ปาสาทิกา

๓. วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรใช้หนังสือ วิสุทธิมคค

ประโยค ป.ธ. ๙

๑. วิชาแต่งไทยเป็นมคธ แต่งมคธจากภาษาไทยล้วน ข้อความแล้วแต่
กรรมการจะกำหนดให้

๒. วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรใช้หนังสือ วิสุทธิมคค

๓. วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรใช้หนังสือ อภิธมมตถวิภาวินี

ประกาศให้ ใช้เกณฑ์คะแนนเป็นเลข ในการตรวจประโยคของสนามหลวง

การตรวจประโยคของสนามหลวง ซึ่งตั้งปัญหาให้นักเรียนตอบ ได้วางเกณฑ์ในการหักคะแนนไว้ว่า ข้อหนึ่งแบ่งเป็น ๔ เสี้ยว ให้หักคะแนนตามส่วนที่ผิด คือผิดทั้งข้อ หักหมดทั้ง ๔ เสี้ยว ผิด ๓ หัก ๓ เสี้ยว ผิด ๒ ส่วน หัก ๒ เสี้ยว ผิด ๑ ส่วน หัก ๑ เสี้ยว นั้น ไม่สะดวกในการตรวจและไม่ให้ความสม่ำเสมอทั่วไป เพราะบางครั้งผิดไม่ถึง ๑ เสี้ยว จะเก็บเต็ม ๑ เสี้ยวก็ตึงเกินไป จะไม่เก็บเลยก็หย่อนเกินไป จะเก็บน้อยกว่า ๑ เสี้ยวให้พอควรกันก็ไม่มีเกณฑ์จะเก็บ นับว่าเกณฑ์คะแนนนี้ยังไม่สมบูรณ์พอ ไม่ให้เกิดความเสมอภาคและสะดวกในการตรวจ เพราะฉะนั้น เพื่อให้เกณฑ์คะแนนในการตรวจสมบูรณ์ ให้ความสะดวกและความเสมอภาคทั่วไป จึงให้เลิกเกณฑ์หักคะแนนเป็นส่วนเป็นเสี้ยวเสียให้ใช้เกณฑ์คะแนนเป็นเลขแทนดังต่อไปนี้ :-

เกณฑ์คะแนนเลข ให้คะแนนข้อละ ๑๐

ผิด	๑	ถึง	๑๕	ให้	๓	ให้
ผิด	๑๖	ถึง	๒๐	ให้	๒	ให้
ผิด	๒๑	ถึง	๒๕	ให้	๑	ให้
ผิดเกิน	๒๕	ลงศูนย์ คือตก				

ตอบสับข้อ แม่ข้อเดียวหรือทั้งหมด ให้หัก ๒ คะแนนทุกวิชา
ให้ใช้เกณฑ์คะแนนเลขนี้ตั้งแต่ศกนี้เป็นต้นไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๔๗๘

กรมหลวงชินวราลริวัฒน์

ตามประกาศข้างบนนี้ ในการตรวจประโยคบาลี ใช้เฉพาะการตรวจเฉลย
ปัญหาบาลีไวยากรณ์

พระพรหมมุนี

แม่กองบาลีสนามหลวง

๑๖ พฤษภาคม ๒๔๘๗

วิธีตรวจประโยคบาลีสนามหลวง

แปลมครเป็นไทย แปลไทยเป็นมคร และสัมผัส

๑. แปลผิตศัพท หรือเรียกชื่อสัมผัสผิตในวิภัติเดียวกัน เช่น สัตตมีวิภัติ มีชื่อเรียกอาสารหลายอย่าง ศัพทที่สัมผัสที่ถูกเป็น อุปสิเลสิกาธาร แต่เรียกผิตเป็นวิสยาธารดังนี้ ชื่อว่าผิตศัพท

๒. แปลเสียสัมผัส หรือเรียกชื่อสัมผัสผิตต่างวิภัติ เช่น เรียกอาสารเป็น สัมพันธหรือสัมผัสเข้าผิตที่ในประโยคเดียวกัน ชื่อว่าผิตสัมผัส

๓. แปลสับประโยค หรือสัมผัสสับประโยค เช่น เอาประโยคเลข นอกกับเลขในปนกันก็ตี ใช้ประธานกับกริยาผิตบุรุษกันก็ตี แปลหรือสัมผัสผิต จนไม่เป็นรูปก็ตี เหล่านี้ ชื่อว่าผิตประโยค

การเก็บคะแนน

ผิต ๑ ศัพท เก็บ ๑ คะแนน

ผิตสัมผัส ๑ แห่ง เก็บ ๒ คะแนน

ผิตประโยค ๑ ประโยค เก็บ ๖ คะแนน

การปรับ

นับคะแนนที่เก็บแล้วนั้น ๆ รวมกันเข้า

ผิต ๑ ถึง ๖ ให้ ๓ ให้

ผิต ๗ ถึง ๑๒ ให้ ๒ ให้

ผิต ๑๓ ถึง ๑๘ ให้ ๑ ให้

ผิตเกิน ๑๘ ลง ๐ ทั้งหมด

แต่ข้อว่า “แปลหรือสัมพันธ์ผิดจนไม่เป็นรูป” นั้น

ถ้าประโยคยาวกว่า ๓ บรรทัด นับเป็นผิดเกิน ๑๘

ถ้าประโยคยาวไม่เกิน ๓ บรรทัด นับเป็นผิด ๑๘

ถ้าประโยคยาวไม่เกิน ๒ บรรทัด นับเป็นผิด ๑๒

ถ้าประโยคยาวไม่เกิน ๑ บรรทัด นับเป็นผิด ๖

แต่ข้อสำคัญ ต้องสันนิษฐานว่าผู้แปลมีความรู้สมกับชั้นประโยคนั้นหรือไม่ เช่น ประโยค ป.ธ. ๖ ถึง ป.ธ. ๙ จัดเป็นประโยคสูง ถ้าจะต้องเก็บคะแนนหุยมหยม จนเกินถึง ๑๘ จึงเป็นตก ก็ดูเป็นการตรวจภูมิรู้ของนักเรียนแรกศึกษาไป ไม่สมภูมิ ฉะนั้นแม้ถึงผิดยังไม่เต็มเกณฑ์กำหนด แต่เห็นมีความรู้ไม่สมชั้นก็เอาเป็นตก

ขอกรรมการทุกรูป จงหนักในกฎเกณฑ์เพื่อความสม่ำเสมอ.

พระพรหมมุนี

แม่กองบาลีสนามหลวง

๑๖ พฤษภาคม ๒๔๘๗

วิธีตรวจวิชาบุรพภาค ประโยค ป.ธ. ๓

การสอบบุรพภาค ป.ธ.๓ อย่างวิธีที่ใช้กันอยู่นี้ ก็เพื่อให้นักเรียนวางรูปหนังสือราชการ หรือวางรูปหนังสืออื่น เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน เป็นต้น รู้จักวางย่อหน้า วรรคตอน และใช้ตัวอักษรให้ถูกต้องตามสมัยนิยม ฉะนั้นจึงวางหลักการตรวจไว้ดังนี้:-

การปรับและการเก็บคะแนน วางรูปจดหมายราชการผิดหมดเป็นตก และนอกจากนี้ ผิดย่อหน้า ๑ แห่ง เก็บ ๒ คะแนน ผิดวรรคตอนถึงเสียรูปหรือเสียความ ๑ แห่ง เก็บ ๑ คะแนน ผิดอักษร ๑ ตัว เก็บ ๑ คะแนน

เมื่อรวมคะแนนเข้า ได้เกิน ๑๒ เป็นตก

พระพรหมมุนี

แม่กองบาลีสนามหลวง

๘ มีนาคม ๒๔๙๐

กำหนดชั้นและวิชาที่สอบได้

ประโยค ป.ธ. ๓

๓ วิชา

ก.	๓, ๓, ๓	ได้ชั้นเอก
ข.	๓, ๓, ๒	" โท
ค.	๓, ๒, ๒	" ตรี
ฆ.	๒, ๒, ๒	" ตรี
ง.	๓, ๓, ๑	ได้นอกชั้น
จ.	๓, ๒, ๑	"
ฉ.	๒, ๓, ๑	"

(เฉพาะวิชาแปลมคธเป็นไทย ต้องได้ ๒ หรือ ๓ ให้)

ประโยค ๑-๒ และประโยค ป.ธ. ๔, ๕, ๖, ๗

๒ วิชา

ก.	๓, ๓	ได้ชั้นเอก
ข.	๓, ๒	" โท
ค.	๒, ๒	" ตรี

ประโยค ป.ธ. ๘, ๙

๓ วิชา

ก.	๓, ๓, ๓	ได้ชั้นเอก
ข.	๓, ๓, ๒	" โท
ค.	๓, ๒, ๒	" ตรี
ฆ.	๒, ๒, ๒	" ตรี

นอกนี้ตก

โอวาทแม่กองบาลีสนามหลวง
ในการเปิดสอบประโยคบาลีสนามหลวง ณ สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส
ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๑ ครั้งหลัง
ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

นักเรียนผู้สอบความรู้ประโยคบาลีสนามหลวง ณ ประเทศสหรัฐอเมริกาทุกรูป

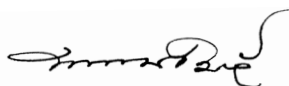
วันนี้ เป็นวันแรกของการเปิดสอบประโยคบาลีสนามหลวง ครั้งที่ ๑
ครั้งหลัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ณ สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย
ประเทศสหรัฐอเมริกา ปีนี้ นับเป็นการสอบปีที่ ๕ โดยกำหนดวันแรม ๑๐, ๑๑,
๑๒ ค่ำเดือน ๖ ของทุกปีเป็นวันกำหนดการสอบ ซึ่งเป็นการสอบของชั้นประโยค
๑-๒ และประโยค ป.ธ. ๓, ๔, ๕ รวมทั้งประโยคบาลีศึกษา ตามที่มหาเถรสมาคม
ได้โปรดอนุมัติ โดยการสอบประโยคบาลีสนามหลวง ณ ประเทศสหรัฐอเมริกานี้
สำนักงานแม่กองบาลีสนามหลวง ได้มอบหมายให้เจ้าสำนักสถานที่สอบเป็น
ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดการสอบ

ท่านทั้งหลาย การศึกษาพระปริยัติธรรมนับเป็นภาระหน้าที่อันสำคัญ
ของพระภิกษุสามเณรทุกรูป รวมถึงพุทธศาสนิกชนทุกคน โดยมีเป้าหมาย
อันสำคัญคือเพื่อให้รู้จริง และสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้เห็นผลแห่งการปฏิบัติ
ด้วยตนเอง ตามบทพระธรรมคุณที่ว่า “สันติญญโก” นับเป็นการพิสูจน์และยืนยัน
ถึงความจริงที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสสอนไว้ การศึกษาให้รู้จริง
และปฏิบัติให้ได้เห็นผลจริงด้วยตนเองเช่นนี้ ย่อมได้ชื่อว่าช่วยกันจรรโลง
พระพุทธศาสนาให้ดำรงคงอยู่ตลอดไป

การรับภาระด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างแดน พร้อมทั้งได้ร่วมด้วยช่วยกันให้มีการศึกษาพระปริยัติธรรมเช่นนี้ ย่อมต้องอาศัย “ความตั้งใจ” และ “ความเสียสละ” เป็นคุณธรรมสำคัญ ทั้งในฐานะแห่ง “พระธรรมทูต” และในฐานะแห่ง “ศาสนทายาท” จึงเป็นเรื่องที่น่าชื่นชม น่ายกย่อง น่าอนุโมทนาเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณเจ้าสำนักสถานทีสอบ ประธานสมัชชาสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา กรรมการกำกับห้องสอบ และคณะกรรมการทุกฝ่าย ที่ได้ช่วยเหลือเกื้อกูลให้การสอบครั้งนี้ดำเนินไปได้ด้วยดี เป็นคุณ เป็นประโยชน์ต่อการศาสนศึกษาเป็นอย่างยิ่ง และขออนุโมทนาแก่ศรัทธาสาธุชนของคณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกาทุกท่าน ที่ได้ช่วยเหลือเกื้อกูลให้งานของคณะสงฆ์ส่วนการศาสนศึกษาของสำนักเรียนแห่งนี้ดำเนินไปได้โดยสะดวกด้วยดี

ในที่สุดนี้ ด้วยอำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและความใฝ่ใจในการศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรมนี้ จงเป็นพลปัจจัยส่งเสริมเพิ่มพูนดวงปัญญาของท่านทั้งหลายให้แหลมคมแจ่มใส รู้แจ้งแทงตลอดในปัญหากรรมทุกประการ ประสบความสำเร็จสมความปรารถนาโดยชอบโดยทั่วกันทุกรูปทุกท่าน เทอญ

(พระพรหมโมลี)

แม่กองบาลีสนามหลวง

ข้อสอบและเฉลย

ประโยค ๑-๒ ถึง ประโยค ป.ธ. ๕
ครั้งที่ ๑ ครั้งหลัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส

ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประโยค ๑ - ๒
แปล มคอเป็นไทย
สอบ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ประเทศสหรัฐอเมริกา

แปล โดยพยัญชนะ

๑. อลลภปตปาสสสปี โข ตโต อวิทุเร ว สนนฺจํ โหติ ฯ โส
ปกติยา วสสทิวเส สีสกเยน ผลาผลตถาย วณํ น ปวิสติ, ตํ รุกขมุถํ คนฺตฺวา
สกุณฺเณน ขาทิตมํสํ อญฺจี อหริตฺวา โกญฺญตฺวา รสํ ปจิตฺวา ปิวดิ; ตสฺมา
ตํทิวสํปี “อญฺจี อหริสฺสามิติ ตตฺถ คนฺตฺวา รุกขมุเล อญฺจี ปริเยสนฺโต
อุปริ ทารกสทฺทํ สุตฺวา โอโลเกนฺโต เทวี ทิสฺวา “กาสิ ตฺวนฺติ วตฺวา,
“มานุสิมฺหิตี, “กถํ อากตาสีติ, “หตฺถิลิงฺกสกุณฺเณน อานีตมฺหิตี วุตฺเต,
“โอตฺราติ อาก ฯ “ชาติสมฺภเวโต ภายามิ อยุยาติ ฯ “กาสิ ตฺวนฺติ ฯ
“ขตฺติยาติ ฯ “อหํปี ขตฺติโย วาติ ฯ “เตนฺหิ ขตฺติยมา ยํ กเถหิตี ฯ โส
กเถสิ ฯ “เตนฺหิ อารุห ปุตฺตํ เม โอตฺาเรหิตี ฯ โส เอเกน ปสฺเสน
อภิรฺหณฺมคฺคํ กตฺวา อภิรฺหิตฺวา ทารกํ คณฺหิตฺวา, “มา มํ หตฺถเณน จุปฺปีติ
วุตฺเต, ตํ อจฺจุปิตฺวาว ทารกํ โอตฺาเรสิ ฯ เทวีปี โอตฺริ ฯ อถ นํ อสฺสมปทํ
เนตฺวา สีสกเยนํ อกตฺวา ว อนุกมฺปาย ปฏฺิขคฺคิ, นิมฺมกฺขิกมฺหํ อหริตฺวา
สณฺหาตฺสาสิ อหริตฺวา ยาคูํ ปจิตฺวา อทาสี ฯ เอวํ ตสฺมี ปฏฺิขคฺคณฺเต สากฺ
อปรภาเก จินฺตฺเตสิ “อหํ เนว อากตมคฺคํ น คมนมคฺคํ ชานามิ, อิมินาปี
เม สทฺธิ วิสฺสาสมคฺคํปี นตฺถิ; สเจ ปนายํ อมฺเห ปหาย กตฺถจि คมิสฺสติ, อุโภปี
อิเชว มรณํ ปาปฺมุสิสฺสาม, ยงฺกิลฺลจิ กตฺวา อิมสฺส สีสํ ภินฺทิตฺวา, ยถา
มํ น มุญฺจตุ, ตถา กาคูํ วญฺญตฺติติ ฯ อถ นํ พุณฺณิวดตฺตทฺทปารุตฺตทสฺสเนน
ปโลเกตฺวา สีสวินาสํ ปาเปสิ ฯ ตโต ปญฺจาเย เทวปี สมคฺคสํวาสํ วสฺสีสุ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. อถกทิวสํ ตาปโส นกขตฺตโยคํ โอลเณโต ปรนตปสฺส
 นกขตฺตปีฬํ ทิสฺวา “ภทฺเท โกสมฺปิยํ ปรนตปราชา มโตติ อห ๑ “กสฺมา
 อยฺย เอวํ วเทสิ, กิณฺเต เตเน สทฺธิ อามาโต อตฺถิติ ๑ “นตฺถิ ภทฺเท
 นกขตฺตปีฬนฺมสฺส ทิสฺวา เอวํ วทามิติ ๑ สว ปโรทิจิ ๑ อถ นํ “กสฺมา
 โรทสีติ ปุจฺฉิตฺวา, ตาย ตสฺส อตฺตโน สามิกภาเว อกฺขาเต, อห “มา
 ภทฺเท โรทิจิ, ชาตสฺส นาม นิยโต มจฺจุติ ๑ “ชานามิ อยฺยาติ ๑ “อถ กสฺมา
 โรทสีติ ๑ “ปฺตุโต เม กุลสนฺตกสฺส รชฺชสฺส อนฺจฺฉวิโก, สเจ ตตฺตรายํ
 ภวิสฺสติ, เสตจฺฉตฺตํ อุตฺสาปยิสฺสติ; อิทานิ มหาชานิกอ วต ชาโตติ โสเณ
 โรทามิ อยฺยาติ ๑ “โหตุ ภทฺเท, มา จินฺตยิ; สจฺจสฺส รชฺชํ ปตฺถเกสิ, อหฺมสฺส
 รชฺชลภนาการํ กริสฺสามิติ ๑ อถสฺส หตฺถิกนฺตวิณฺญเจว หตฺถิกนฺตมนฺเต จ
 อทาสิ ๑ ตทา อนเณกานิ หตฺถิสตฺสสฺสทฺธานิ อาคณฺตุวา วฏฺฐรูกฺขมฺเ
 นิสิตฺหนติ ๑ อถ นํ อห “หตฺถิสฺส อนาคเตสฺสเยว, รูกํ อภิรุทฺติวา, เตสฺ
 อากเตสฺส, อิมํ มนฺตํ วตฺวา อิมํ ตนฺตํ ปหริ; สทฺเพ นินฺตติตฺวา โอลเณตฺปิ
 อสฺสโกณฺดา ปลายิสฺสนฺติ, อโถตฺริตฺวา อากฺขณฺเยยาสีติ ๑ โส ตถา กตฺวา
 อาคณฺตุวา ตํ ปวตฺตี อาโรเจสิ ๑

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ๑ - ๒

แปล มครเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. อ.ที่เป็นที่อยู่ แม่ของพระดาบสชื่อว่าอัลลกะปะและ ย่อมมี ในที่ไม่ไกลจากที่นั่น ฯ อ.พระดาบส นั้น ย่อมไม่เข้าไป สู่ป่า เพื่อประโยชน์ แก่ผลไม้น้อยและผลไม้ใหญ่ เพราะความกลัวต่อความหนาว ในวันแห่งฝนตามปกติ

อ.พระดาบสนั้น ไปแล้ว สู่โคนแห่งต้นไม้ นั้น นำมาแล้ว ซึ่งกระดูก ของเนื้ออันนกกิกกินแล้ว ท. ทูบแล้ว ต้มแล้ว กระทำ ให้เป็นรส ย่อมดื่ม เพราะเหตุนั้น

แม้ในวันนั้น อ.พระดาบสนั้น คิดแล้วว่า อ.เราจักนำมา ซึ่งกระดูก ดังนี้ไปแล้ว ในที่นั้น แสวงหาอยู่ ซึ่งกระดูก ที่โคนแห่งต้นไม้ ฟังแล้ว ซึ่งเสียงของทารกในเบื้องบน แลดูอยู่ เห็นแล้ว ซึ่งพระเทวี กล่าวแล้วว่า อ.ท่าน เป็นใคร ย่อมเป็น ดังนี้ ครั้นเมื่อคำว่า อ.ดิฉัน เป็นหญิงมนุษย์ ย่อมเป็น ดังนี้ อันพระเทวี ตรัสแล้ว

ถามแล้วว่า อ.ท่าน เป็นผู้มาแล้ว อย่างไร ย่อมเป็น ดังนี้ ครั้นเมื่อคำว่า อ.ดิฉัน เป็นผู้อันนกตัวมีเพศเพียงดังเพศแห่งช้างนำมาแล้ว ย่อมเป็น ดังนี้ อันพระเทวี ตรัสแล้ว

กล่าวแล้วว่า อ.ท่าน จงข้ามลง ดังนี้ ฯ อ.พระเทวี ตรัสแล้วว่า ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า อ.ดิฉัน ย่อมกลัว แต่ความเจือปนแห่งชาติ ดังนี้ ฯ อ.พระดาบสถามแล้วว่า อ.ท่าน เป็นใคร ย่อมเป็น ดังนี้ ฯ อ.พระเทวี ตรัสแล้วว่า อ.ดิฉัน เป็นกษัตริย์ ย่อมเป็น ดังนี้ ฯ

อ.พระดาบส กล่าวแล้วว่า แม่ อ.เรา เป็นกษัตริย์ เทียว ย่อมเป็น ดังนี้ ฯ อ.พระเทวี ตรัสแล้วว่า ถ้าอย่างนั้น อ.ท่าน จงกล่าวซึ่งมายาแห่งกษัตริย์ ดังนี้ ฯ

อ.พระดาบส นั้น กล่าวแล้ว ฯ อ.พระเทวี ตรัสแล้วว่าถ้าอย่างนั้น อ.ท่าน ขึ้นแล้ว ยังบุตรน้อย ของดิฉัน จงให้ข้ามลง ดังนี้ ฯ

อ.พระดาบส นั้น กระทำแล้ว ซึ่งหนทางเป็นที่ขึ้นไปเฉพาะ โดยข้าง ข้างหนึ่ง ขึ้นเฉพาะแล้ว รับแล้ว ซึ่งทารก ครั้นเมื่อคำว่า อ.ท่าน อย่าถูกต้องแล้ว ซึ่งดิฉัน ด้วยมือ ดังนี้ อันพระเทวี ตรัสแล้ว ไม่ถูกต้องแล้ว ซึ่งพระเทวี นั้นเทียวยังทารก

ให้ข้ามลงแล้ว ฯ แม่ อ.พระเทวี เสด็จข้ามลงแล้ว ฯ ครั้งนั้น อ.พระดาบส
 นำไปแล้ว ซึ่งพระเทวี นั้น สู้อาศรมบท ไม่กระทำแล้ว ซึ่งความขาดแห่งศีลเทียว
 ปฏิบัติแล้ว ด้วยความเอ็นดู อ.พระดาบส นำมาแล้ว ซึ่งน้ำผึ้งอันมีตัวผึ้ง
 ออกแล้ว นำมาแล้ว ซึ่งข้าวสาธิตอันเกิดเองแล้ว ต้มแล้ว ซึ่งข้าวต้ม ได้ให้แล้ว ฯ
 ครั้นเมื่อดาบสนั้น ปฏิบัติอยู่อย่างนี้ อ.พระเทวี นั้น ทรงดำริแล้ว ในกาล
 อันเป็นส่วนอื่นอีกว่า อ.เรา ย่อมรู้ ซึ่งหนทาง แห่งตน มาแล้ว หามิได้นั้นเทียว
 อ.เรา ย่อมรู้ ซึ่งหนทางเป็นที่ไป หามิได้ อ.เหตุ แม้สักว่าความคุ้นเคย กับ
 ด้วยพระดาบสแม่นี้ ย่อมไม่มี แก่เรา ก็ ถ้าว่า อ.พระดาบสนี้ ละแล้ว
 ซึ่งเรา ท. จักไป ในที่ไหน ไชริ์ อ.เรา ท. แม้ทั้งสอง จักถึง ซึ่งความตาย
 ในที่นี้ นั้นเทียว อ.อัน อันเรา กระทำ ซึ่งกรรม อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วจึงทำลาย
 ซึ่งศีล ของพระดาบสนี้ แล้วจึงกระทำ โดย- อ.พระดาบสนี้ จงไม่ปล่อย ซึ่งเรา
 โดยประการใด - ประการนั้น ย่อมควร ดังนี้ ฯ ครั้งนั้น อ.พระเทวี ทรงประเล้า
 ประโลมแล้ว ซึ่งพระดาบสนั้น ด้วยการแสดงซึ่งผ้าอันตนนุ่งแล้วไม่ดีและ
 ผ้าอันตนห่มแล้วไม่ดี ทรงยังพระดาบส ให้ถึงแล้ว ซึ่งความพินาศ แห่งศีล ฯ
 อ.ชน ท. แม้สอง อยู่แล้ว อยู่พร้อมแห่งชนผู้พร้อมเพรียงกัน จำเดิม แต่กาล นั้น ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. ต่อมาในวันหนึ่ง พระดาบส ตรวจดูความประกอบแห่งคาวนักษัตร
 เห็นความหม่นหมองแห่งคาวนักษัตรของพระเจ้าปรีณตปะ จึงตรัสว่า
 นางผู้เจริญ พระเจ้าปรีณตปะในกรุงโกสัมพีสวรรคตแล้ว ฯ พระราชเทวี
 ถามว่า พระผู้เป็นเจ้า เหตุไร ท่าน จึงตรัสอย่างนี้ ท่านมีความอาฆาตกับพระเจ้า
 ปรีณตปะนั้นหรือ ฯ พระดาบสตอบว่า ไม่มี นางผู้เจริญ เราเห็นความเศร้าหมอง
 ของคาวนักษัตร ของพระเจ้าปรีณตปะ จึงพูดอย่างนี้ ฯ พระราชเทวี ทรงกันแสง
 แล้ว ฯ ครั้งนั้น พระดาบส จึงตรัสถามพระราชเทวีนั่นว่า เพราะเหตุไร
 ท่านจึงร้องไห้ เมื่อพระราชเทวีตรัสบอกความที่พระเจ้าปรีณตปะนั้นเป็น

พระสวามีของพระองค์แล้วจึงตรัสว่า อย่าร้องให้ไป นางผู้เจริญ ธรรมดาสัตว์
 ผู้เกิดแล้ว ย่อมมีความตายแน่แท้ ฯ พระราชเทวีตอบว่า หม่อมฉันทราบ
 พระผู้เป็นเจ้า ฯ พระดาบสตรัสถามว่า เมื่อเป็นอย่างนี้ ไฉน ท่านจึงร้องให้ ฯ
 พระราชเทวีตอบว่า พระผู้เป็นเจ้า หม่อมฉันร้องให้ เพราะความโศกกว่า บุตรของ
 หม่อมฉัน เป็นผู้ควรแก่ราชสมบัติอันเป็นของตระกูล ถ้าว่า บุตรคนนี้จะอยู่ใน
 เมืองนั้น เขาจักให้ยกเสวตฉัตรขึ้น บัดนี้ เขาเกิดเป็นผู้เสื่อมใหญ่เสียแล้ว* ฯ
 พระดาบสจึงตรัสว่า ช่างเถอะ นางผู้เจริญ อย่าคิดไปเลย ถ้าว่า ท่านปรารถนา
 ราชสมบัติให้บุตรนั้น ฉันจักทำอาการให้เขาได้ราชสมบัติ ฯ ครั้งนั้น พระดาบส
 ได้ให้พินและมนต์อันยังช้างให้ใคร่ แก่พระกุมารนั้นแล้ว ฯ ในกาลนั้น
 ช้างหลายแสนเชือก มาหมอบอยู่ที่โคนต้นไทรย่อย ฯ ลำดับนั้น พระดาบส
 จึงตรัสกะพระกุมารนั้นว่า เมื่อช้างทั้งหลาย ยังมาไม่ถึงนั้นแล เจ้าจงขึ้นต้นไม้
 เมื่อช้างทั้งหลายมาถึงแล้ว จงร่ายมนต์บทนี้ คีตสายพินสายนี้ ช้างทั้งหมด
 ไม่อาจแม้จะหันกลับแลดู จักหนีไป ที่นั้น เจ้าพึงลงมา ฯ กุมารนั้น ทรงทำตาม
 นั้นแล้ว กลับมากกราบทูลความเป็นไปแล้ว ฯ

พระราชปรีดีสุธี ปิยาจาโร วัชรธรรมามูล จ.ชัยนาท

แปล

สนามหลวงแผนกบาลี

ตรวจแก้.

* หรือแปลว่า “พระราชเทวี ตอบว่า พระผู้เป็นเจ้า บุตรของหม่อมฉัน เป็นผู้ควรแก่ราชสมบัติอันเป็น
 ของตระกูล ถ้าว่า บุตรคนนี้จะอยู่ในเมืองนั้น เขาจักให้ยกเสวตฉัตรขึ้น บัดนี้ เขาเกิดเป็นผู้เสื่อมใหญ่
 เสียแล้ว เพราะความโศกถึงอย่างนี้ หม่อมฉันจึงร้องให้”

ประโยค ๑-๒
ปัญหา บาลีไวยากรณ์
สอบ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ประเทศสหรัฐอเมริกา

๑. จงเติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่างต่อไปนี้
 - ก. สระที่เป็น.....ชื่อ ครุ มีเสียงหนัก ๆ
 - ข. ว เกิดใน ๒ ฐาน คือ..... เรียกว่า..... ๆ
๒. จงเติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่างต่อไปนี้
 - ก. เอด์ + อโวจ สันธิเป็น ๆ
 - ข. จตุตถาโร + อิเม สันธิเป็น ๆ
 - ค. ตาสาห์ ตัดบทเป็น ๆ
 - ฌ. โนเหตฺ ตัดบทเป็น ๆ
 - ง. ในนิคคหิตสนธิ ได้สันธิกิริโยปกรณ ๔ คือ ๆ
๓. จงตอบคำถามต่อไปนี้
 - ก. นามศัพท์ ท่านแบ่งเป็นลึงค์เท่าไร ๆ อะไรบ้าง ๆ
 - ข. คุณนามคืออะไร ๆ
 - ค. ปกติสังขยา ตั้งแต่ไหนถึงไหน เป็นเอกวจนะอดีลึงค์อย่างเดียว ๆ
 - ฌ. วิเสสนศัพท์นาม แบ่งเป็นเท่าไร ๆ อะไรบ้าง ๆ
 - ง. นิบาตนั้น สำหรับใช้ลงที่ไหน ๆ บอกถึงอะไร ๆ
๔. จงตอบคำถามต่อไปนี้
 - ก. ชาติ ท่านรวบรวมจัดไว้เป็นกี่หมวด ๆ อะไรบ้าง ๆ
 - ข. กิริยาศัพท์ใด ชื่อ เหตุกัตตุวาจก ๆ และมีอุทาหรณ์ว่าอย่างไร ๆ

๕. กิริยาภิกตัก คือ ฌนโน, ปมชช แปลว่าอย่างไร ๆ สำเร็จรูปมาจากอะไร ๆ
จงเขียนคำแปลรูปวิเคราะห์ต่อไปนี้ พร้อมทั้งบอกรูป สาระณะ และปัจจัย
มาด้วย
- ก. วินติ เตนติ วินโย ฯ
- ข. ปจมํ ภวติ เอตสุมติ ปภโว ฯ
- ค. สยํ ภวตีติ สยมภู ฯ
๖. อะไรชื่อว่าสมาส ฯ ว่าโดยชื่อ มีเท่าไร ฯ อะไรบ้าง ฯ นรสีโห, อุปนครํ
เป็นสมาสอะไร จงเขียนรูปวิเคราะห์มาดู ฯ
๗. ในชาตาติตฺถิตและปกติตฺถิต มีปัจจัยอย่างละเท่าไร ฯ อะไรบ้าง ฯ ทสฺสนีโย
ลงปัจจัยอะไร ในตฺถิตไหน จงเขียนรูปวิเคราะห์มาดูด้วย ฯ

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง.

เฉลย ประโยค ๑-๒

ปัญหา บาลีไวยากรณ์

๑. ได้เติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่าง ดังต่อไปนี้

ก. สระที่เป็นทีฆะล้วน และสระที่เป็นรัสสะมีพยัญชนะสังโยค และนิคคหิตอยู่เบื้องหลัง ชื่อครุ มีเสียงหนัก ๆ

ข. ว เกิดใน ๒ ฐาน คือ ฟันและริมฝีปาก เรียกว่า ทนฺโตณฺจฺโช ฯ

๒. ได้เติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่าง ดังต่อไปนี้

ก. เอต์ + อโวจ สนธิเป็น เอตทโวจ ฯ

ข. จตุตาโร + อิเม สนธิเป็น จตุตาโรเม ฯ

ค. ตาสาห์ ตັคฺคปทเป็น ตาส์ - อหํ ฯ

ฌ. โนเหต์ ตັคฺคปทเป็น โนหิ - เอตํ ฯ

ง. ในนิคคหิตสนธิ ได้สนธิกิริโยปกรณ ๔ คือ โลโป ๑ อาเทโส ๑ อากโม ๑ ปกติ ๑ ฯ

๓. ได้ตอบคำถามต่อไปนี้

ก. นามศัพท์ ท่านแบ่งเป็นลิงค์ ๓ คือ ปุ่ลิงค์ เพศชาย ๑ อิตถิลิงค์ เพศหญิง ๑ นปุ่สกลิงค์ มิใช่เพศชาย มิใช่เพศหญิง ๑ ฯ

ข. คุณนาม คือ นามที่แสดงลักษณะของนามนาม สำหรับหมายให้รู้ว่า นามนามนั้น ดีหรือชั่ว เป็นต้น ฯ

ค. ปกติสังขยา ตั้งแต่เอณฺวีสติ ถึง อณฺฐนวุติ เป็นเอกวจนะ อิตถิลิงค์ อย่างเดียว ฯ

ฌ. วิเสสนศัพท์นาม แบ่งเป็น ๒ คือ อนิยม ๑ นิยม ๑ ฯ

ง. นิบาตนั้น สำหรับลงในระหว่างนามศัพท์บ้าง กิริยาศัพท์บ้าง ฯ บอกอาลปนะ กาล ที่ ปริเฉท อุปไมย ปฏิเสธ ความได้ยินเล่าลือ ความปรักปรำ ความถาม ความรับ ความเตือน เป็นต้น ฯ

๔. ได้ตอบคำถามต่อไปนี้

ก. ธาตุ ท่านรวบรวมจัดไว้เป็น ๘ หมวด คือ หมวด ภู ธาตุ, หมวด รฐ ธาตุ, หมวด ทิวธาตุ, หมวด สุธาตุ, หมวด กิ ธาตุ, หมวด คหุ ธาตุ, หมวด ตนุ ธาตุ, และหมวด จรุ ธาตุ ฯ

ข. กิริยาศัพท์ใด กล่าวผู้ให้คนอื่นทำ คือ แสดงว่าเป็นกิริยาของผู้ให้ ผู้อื่นทำนั้น กิริยาศัพท์นั้น ชื่อเหตุกัตตุจาก มีอุทาหรณ์ว่า สามิโก สูทโธทน ปาเจติ นาย ยิง (หรือใช้) พ่อครัว ให้หุงอยู่ ชั่งข้าวสุก ฯ

๕. กิริยากัตก คือ ฉนโน แปลว่า อันเขามุงแล้ว ฯ สำเร็จรูปมาจาก ฉท ธาตุ ในความปิด

ต ปัจจย ธาตุมี ทุ เป็นที่สุดอยู่หน้า แปลง ต เป็น นุน แล้วลบที่สุดธาตุ ลง สิ ปฐมาวิภตติ สำเร็จรูปเป็น ฉนโน ฯ

ปมชช แปลว่า ประมาทแล้ว ฯ สำเร็จรูปมาจาก ป บพหน้า มท ธาตุ ในความประมาท ตุนาติ ปัจจย คือ ตุน ตวาตวาน อุปสัคอยู่หน้า แปลงปัจจย ทั้ง ๓ เป็น ย ธาตุมี ทุ เป็นที่สุด อยู่หน้า แปลง ย กับที่สุดธาตุ เป็น ชช สำเร็จรูปเป็น ปมชช ฯ

ได้เขียนคำแปลรูปวิเคราะห์ต่อไปนี้ พร้อมทั้งบอกรูป สาธนะ และปัจจย มาดังนี้

ก. (บัณฑิต) ย่อมแนะนำ ด้วยอุบายนั้น เหตุนั้น (อุบายนั้น) ชื่อว่า เป็นเครื่องแนะนำ (ของบัณฑิต) ฯ เป็นกัตตุรูป กรณสาธนะ อ ปัจจย ฯ

ข. (แม่น้า) ย่อมเกิดก่อน แต่ประเทศนั้น เหตุนั้น (ประเทศนั้น) ชื่อว่า เป็นแดนเกิดก่อน (แห่งแม่น้า) ฯ เป็นกัตตุรูป อปาทานสาธนะ อ ปัจจย ฯ

ค. (ผู้ใด) ย่อมเป็นเอง เหตุนั้น (ผู้นั้น) ชื่อว่าผู้เป็นเอง ฯ เป็นกัตตุรูป กัตตุสาธนะ กวิ ปัจจย ฯ

๖. นามศัพท์ตั้งแต่ ๒ ขึ้นไป ท่านย่อเข้าเป็นบทเดียวกัน ชื่อว่าสมาส ๗
ว่าโดยชื่อมี ๖ อย่าง คือ กัมมชารโย, ทิคุ, ตปฺปฺริโส, ทวนฺทโว, อพฺยयीภาโว,
พหุพฺพิหิ ๗

นรสีโห เป็น วิเสสโนปมบท กัมมชารยสมาส วิเคราะห์ว่า นโร
สีโห อิว นรสีโห ๗

อุปนคร เป็น อุปสัคคบุพพกะ อพฺยयीภาวสมาส วิเคราะห์ว่า นครสุต
สมีปี อุปนคร ๗

๗. ในชาติาทิตฺตทิต มีปัจจัย ๓ ตัว คือ อิม, อีย, กีย ๗ ในปกติตฺตทิต มีปัจจัย
๑ ตัว คือ มย ๗

ทสฺสนีโย ลง อีย ปัจจัย ในฐานตฺตทิต ๗ วิเคราะห์ว่า ทสฺสนํ อรหตฺติ
ทสฺสนีโย ๗

ประโยค ป.ธ. ๓
แปล มครเป็นไทย
สอบ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ประเทศสหรัฐอเมริกา

แปล โดยพยัญชนะ

๑. เอกสมัย หิ สมเย มหาโมคคัลลานตุเถโร ลกขณตุเถเรน สทฐี
กิจฆณฏฐปพพตา โอตรนโต ทิพเพน จกขุณา ปณจวีสติโยชนิกัม อชครเปตัม
นาม อททส ๑ ตสฺส สีสโต อคฺคิชาลา อุฏฺฐหิตฺวา ปริยนตัม กจฺจนติ
ปริยนตโต อุฏฺฐหิตฺวา สีสํ กจฺจนติ อุภยโต อุฏฺฐหิตฺวา มชฺเฌ โอสรนฺติ ๑
เถโร ตัม ทิสฺวา สิตํ กตฺวา ลกขณตุเถเรน สิตการณํ ปุณฺโณ อกาโล อาวุโส
อิมสฺส ปณฺหสฺส พยากรณาย สตฺถุ สนฺติเก มํ ปุจฺเจยฺยาสีติ วตฺวา ราชคฺเห
ปิณฺฑทาย จริตฺวา สตฺถุ สนฺติเก คตกาเล ลกขณตุเถเรน ปุณฺโณ อาห ตตฺราหํ
อาวุโส เอกํ เปตัม อททสํ ตสฺส เอวรูโป นาม อตฺตภาโว อหนตัม ทิสฺวา น วต
เม เอวรูโป อตฺตภาโว ทิฏฺฐปฺพุโพติ สิตํ ปาตฺวากาสินฺติ ๑ สตฺถา จกฺขุญฺตา
วต เม ภิกฺขเว สาวกา วิหรนฺตีสฺสิดาที่นิ วทนฺโต เถรสฺส กถํ ปตฺติจฺจาเปตฺวา
มยาเปส ภิกฺขเว เปโต โฟธิมณฺเฑเยว ทิฏฺโฐ เย จ ปน เม วจัน น สทฺทฺทฺทฺทฺ
เตสนตัม อหิตาย อสฺสาติ น กเถสึ อิทานิ โมคคัลลานํ สกฺขี ลภิตฺวา กเถมีติ
วตฺวา ภิกฺขุหิ ตสฺส ปุพฺพกมฺมํ ปุณฺโณ พยาภาสิ ๑

แปล โดยอรรถ

๒. กศุปพุทธกาเล กิร สุมงคลเสฏฐี นาม สุวณฺณิฏฺฐกาหิ ภูมียํ
 ปตฺถริตฺวา วิสติอุสภฺญฺจาเน ตตฺตเกเนว ธเนน วิหารํ การตฺวา ตาวตเกเนว
 วิหารมหํ การเส ๑ โส เอกทิวสํ ปาโตว สตฺถุ สนฺตํภํ คจฺจนโต นครทวาร
 เอกิสฺสา สาลาย กาสาเวน สสีสํ ปารุปีตฺวา กลลฺมกฺขิตฺเทหิ ปาเทหิ
 นิปนฺนํ เอกํ โจโร ทิสฺวา อํยํ กลลฺมกฺขิตปาโท รตฺตี วิจริตฺวา นิปนฺนมนุสฺโส
 ภวิสฺสตีติ อาห ๑ โจโร มํขํ วิวริตฺวา เสฏฺฐี ทิสฺวา โหตุ ขานิสฺสามิ เต
 กตฺตพฺพนฺติ อาฆาตํ พนฺธิตฺวา สตฺตกฺขตฺตํ เขตฺตํ ฌาเปสฺสิ ๑ สตฺตกฺขตฺตํ
 วเช คุณฺนํ ปาเท ฌินฺทิสฺส สตฺตกฺขตฺตํ เภหํ ฌาเปสฺสิ ๑ โส เอตฺตเกนาปี โกปํ
 นิพฺพาเปตฺตํ อสฺสโกเนโต ตสฺส จุพฺพญฺจาเนน สทฺธิ มิตฺตสนฺถํวํ กตฺวา
 กิณฺเต เสฏฺฐิโน ปิยนฺติ ปุจฺจิตฺวา คณฺธกฺขิโต อณฺธํ ตสฺส ปิยตรํ นตฺถิ
 สุตฺวา โหตุ คณฺธกฺขิ ฌาเปตฺวา โกปํ นิพฺพาเปสฺสามีติ สตฺถริ ปิณฺทาย ปวิฏฺเฐ
 ปานียปริโภชนียมฺเณ ภิณฺทิตฺวา คณฺธกฺขิยํ อคฺคิ อทาสิ ๑ เสฏฺฐี คณฺธกฺขิ
 กิร ฌายตีติ สุตฺวา อาคจฺจนโต ฌามกาเล อาคณฺตฺวา คณฺธกฺขิ ฌามํ
 โอโลเกเนโต วาลคฺคมตฺตมฺปิ โทมนสฺสํ อกตฺวา วามพาหุํ สมฺมิณฺชิตฺวา
 ทกฺขิเณน หตฺเถน มหาอปโปจิกํ อปโปเจสฺสิ ๑ อถ นํ สมิเป จิตฺตา ปุจฺจิสฺสุ
 กสฺมา สามิ เอตฺตํ ธนํ วิสฺสชฺเชตฺวา กตฺยา คณฺธกฺขิยา ฌามกาเล
 อปโปเจสฺสีติ ๑ โส อาห เอตฺตํ เม กมฺมํ กตฺวา ตาตา อคฺคิอาทีนํ
 อสาธารเณ พุทฺธสาสเน ธนํ นิทฺธิตฺตํ ลทฺธํ ปุณฺปี เอตฺตํ วิสฺสชฺเชตฺวา
 สตฺถุ คณฺธกฺขิ กาคํ ลภิสฺสามิติ ตฺถุจฺมานโส อปโปเจสินฺติ ๑

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เจलय ประโยค ป.ธ. ๓

แปล มครเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ดังจะกล่าวโดยพิสดาร ในสมัย หนึ่ง อ.พระเถระชื่อว่ามหา-
โมคคัลลานะ ข้ามลงอยู่ จากภูเขาชื่อว่าภิมมกุฏ กับ ด้วยพระเถระชื่อว่าลักขณะ
ได้เห็นแล้ว ชื่อซึ่งอชครเปรต ตัวประกอบแล้วด้วยโยชนียัสสหา ด้วยจักขุ
อันเป็นทิพย์ ฯ อ.เปลวแห่งไฟ ท. ตั้งขึ้นแล้ว จากศีรษะ ของเปรตนั้น ย่อมไป
สู่ที่สุตรอบ ตั้งขึ้นแล้ว จากที่สุตรอบ ย่อมไป สู่ศีรษะ ตั้งขึ้นแล้ว จากข้าง ทั้งสอง
ย่อมประชุมลง ในท่ามกลาง ฯ อ.พระเถระ เห็นแล้ว ซึ่งเปรตนั้น กระทำแล้ว
ซึ่งการแยม ผู้อันพระเถระชื่อว่าลักขณะ ถามแล้ว ซึ่งเหตุแห่งการแยม กล่าวแล้ว
ว่า ลูกของท่านผู้มีอายุ อ.กาลนี้ เป็นสมัยมิใช่กาล เพื่ออันพยากรณ์ ซึ่งปัญหา นี้
ย่อมเป็น อ.ท่าน พึงถาม ซึ่งเรา ในสำนัก ของพระศาสดา ดังนี้ เทียวไปแล้ว
ในพระนครชื่อว่าราชคฤห์ เพื่อก่อนข้าว ผู้อันพระเถระชื่อว่าลักขณะ ถามแล้ว
ในกาลแห่งตนไปแล้ว สู่สำนัก ของพระศาสดา กล่าวแล้วว่า ลูกของท่านผู้มีอายุ
อ.เรา ได้เห็นแล้ว ซึ่งเปรต ตนหนึ่ง ในที่นั้น อ.อัทธภาพ ของเปรตนั้น ชื่ออันมี
อย่างนี้เป็นรูป อ.เรา ครั้นเห็นแล้ว ซึ่งเปรตนั้น ได้กระทำแล้ว ซึ่งการแยมให้
ปรากฏ ด้วยอันคิดว่า อ.อัทธภาพ อันมีอย่างนี้เป็นรูป เป็นอัทธภาพอันเรา
เคยเห็นแล้ว ย่อมเป็น หามิได้ หนอ ดังนี้ ดังนี้ ฯ อ.พระศาสดา ตรัสอยู่
ซึ่งพระคำรัส ท. มีพระคำรัสว่า ลูกอนภิกษุ ท. อ.สาวก ท. ของเรา เป็นผู้จักขุ
เป็นแล้ว หนอ เป็น ย่อมอยู่ดังนี้เป็นต้น ทรงยังวาจาเป็นเครื่องกล่าวของพระเถระ
ให้ตั้งอยู่เฉพาะแล้ว ตรัสแล้วว่า ลูกอนภิกษุ ท. อ.เปรตนั้น แม้อันเรา เห็นแล้ว
ที่ควงแห่งต้นไม้เป็นที่ตรัสรู้ที่นั้นเทียว อ.เรา ไม่กล่าวแล้ว ด้วยอันคิดว่า ก็แล
อ.ชน ท. เหล่าใด ไม่พึงเชื่อ ซึ่งคำ ของเรา อ.ความไม่เชื่อนั้น พึงมี เพื่อความไม่
เกื้อกูลแก่ชน ท. เหล่านั้น ดังนี้ ในกาลนี้ อ.เราได้แล้ว ซึ่งพระโมคคัลลานะ กระทำ
ให้เป็นพยาน ย่อมกล่าว ดังนี้ ผู้อันภิกษุ ท. ทูลถามแล้ว ซึ่งกรรมในกาลก่อน
ของเปรตนั้น ทรงพยากรณ์แล้ว ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. ดังได้ยินมา ในกาลแห่งพระพุทธเจ้าทรงพระนามว่ากัสสปะ เศรษฐีชื่อว่าสุมงคล ปู่ที่พื้นด้วยแผ่นอิฐทองคำ ให้สร้างวิหาร ในที่ประมาณ ๒๐ อสุกะ* ด้วยทรัพย์ประมาณเท่านั้นแล้ว ก็ให้ทำการฉลองวิหารด้วยทรัพย์ประมาณเท่านั้นเหมือนกัน ๆ วันหนึ่ง เขาไปสู่สำนักพระบรมศาสดาแต่เช้าตรู่ เห็นโจรคนหนึ่ง นอนเอาผ้ากาสาจะคลุมร่างตลอดถึงศีรษะ ที่มีเท้าเปื้อนโคลน อยู่ในศาลาหลังหนึ่ง ใกล้ประตูพระนคร จึงกล่าวว่า คนนี้ มีเท้าเปื้อนโคลน คงจักเป็นมนุษย์ที่เที่ยงตรงในยามคำคืนแล้วนอน ดังนี้ ๆ โจรเปิดหน้าต่างเห็นเศรษฐีแล้วคิดในใจว่าเรื่องนั้นเอาไว้อ่อนเออะ เราจักรู้กรรม ที่ควรทำแก่เขาดังนี้แล้ว ก็ผูกอาฆาตไว้ได้เฝานา(ของเศรษฐี) ๗ ครั้ง ๆ ตัดเท้าโคทั้งหลายในคอก ๗ ครั้ง ได้เฝารือน ๗ ครั้ง ๆ เขาไม่สามารถทำให้ความแค้นเคืองดับได้ แม้ด้วยการกระทำมีประมาณเท่านั้น จึงทำความขุ่นเคืองกับคนใช้ของเศรษฐีนั้นแล้ว ถามว่า สิ่งของอะไร ย่อมเป็นที่รักของเศรษฐี ของท่าน ดังนี้ ทราบมาว่า สิ่งอื่นอันเป็นที่รักยิ่งกว่าคันธกุฎี ของเศรษฐีนั้น ย่อมไม่มี ดังนี้ คิดแล้วว่า เรื่องนั้นเอาไว้อ่อนเออะเราจักเผาคันธกุฎีแล้วทำความแค้นเคืองให้ดับ ดังนี้ เมื่อพระบรมศาสดา เสด็จเข้าไปบิณฑบาต จึงทูปหม้อน้ำสำหรับดื่มและน้ำสำหรับใช้ ได้จุดไฟที่พระคันธกุฎีแล้ว ๆ เศรษฐีได้ทราบข่าวว่าพระคันธกุฎีถูกไฟไหม้ ดังนี้เดินมาอยู่มาถึงเมื่อพระคันธกุฎีถูกไฟไหม้แล้ว มองดูพระคันธกุฎีที่ถูกไฟไหม้ ก็ได้ทำความเสียใจแม้สักเท่าปลายขนทราย คู้แขนข้างซ้ายเข้ามา ปรบด้วยมือข้างขวาวนนานใหญ่ ๆ ขณะนั้น ประชาชนยืนอยู่ ณ ที่ใกล้ ถามเขาว่า นาย

* มาตรฐานวัด ๑ อสุกะ เท่ากับ ๕๐ เมตร

เพราะเหตุไร ท่านจึงปรบมือ ในเวลาที่พระคันธกุฎีซึ่งท่านสละทรัพย์ประมาณ
 เท่านี้สร้างไว้ถูกไฟไหม้แล้ว ดังนี้ ฯ เขาตอบว่า พ่อแม่ทั้งหลาย ข้าพเจ้าทำกรรม
 ประมาณเท่านี้ ได้ฝังทรัพย์ไว้ในพระพุทธรูปศาสนาที่ไม่ทั่วไปแก่อันตรายทั้งหลาย
 มีไฟเป็นต้น ข้าพเจ้าจึงมีความปลาบปลื้มใจ ปรบมือด้วยคิดว่า เราจักได้สละทรัพย์
 ประมาณเท่านี้ สร้างพระคันธกุฎี เพื่อพระบรมศาสดา แม่เอ๋ย ดังนี้ ฯ

ประโยค ป.ธ. ๓

สัมพันธ์ไทย

สอบ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ประเทศสหรัฐอเมริกา

สตฺตเม ทิวเส อายสฺมโต จ มหาโมคฺคัลลนสฺส อายสฺมโต จ
 ปิณฺโฑถลภารทฺวาชสฺส ราชคเห ปิณฺฑทาย จริสฺสามาติ คนฺตฺวา เอกสฺมี
 ปิณฺฑิปาสาณํ จตฺวา จีวรํ ปารุปนกาเล ชฺตตฺกา กถํ สมฺมุจฺจาเปตฺถํ อมฺโก
 ปุพฺเพ จ สตฺถาโร โลเก มยํ อรหฺนฺตมฺหาติ วทิสฺสุ ฯ ราชคเหเสฏฺฐจิโน ปน
 ปตฺตํ อุตฺสาเปตฺวา สเจ อรหา อตฺถิ อากาเสนาคนฺตฺวา คณฺหาตฺติ วทนฺตสฺส
 อชฺช สตฺตโม ทิวโส เอโกปี อหํ อรหาติ อากาเส อุปฺปตฺนโต นาม นตฺถิ
 อชฺช โน โลเก อรหฺนฺตานํ นตฺถิภาโว ฌาโตติ ฯ ตํ กถํ สุตฺวา อายสฺมา
 มหาโมคฺคัลลนํ อายสฺมนตํ ปิณฺโฑถลภารทฺวาชํ อาห สุตฺนฺเต อาวุโส
 ภารทฺวาช อิมสํ วจฺนํ อิมํ พุทฺธสฺสํ ปรีคฺคณฺหนฺตา วิย วทนฺติ ตฺวณฺจ
 มหิทฺธิโก มหानุภาโว คจฺเจตํ ปตฺตํ อากาเสนาคนฺตฺวา คณฺหาหิตี ฯ อาวุโส
 โมคฺคัลลน ตฺวํ อิทฺธมฺนฺตานํ อคฺโค ตฺวํ เอตํ คณฺหาหิ ตยิ ปน อคฺคณฺหนฺเต
 อหํ คณฺหิสฺสามิตี ฯ คณฺหาวุโสติ เอวํ วุตฺเต อายสฺมา ปิณฺโฑถลภารทฺวาช
 อภิญฺญาปาทกํ จตฺตถฺชฌณํ สmapชฺชิตฺวา วุจฺจาย ติคาวุตํ ปิณฺฑิปาสาณํ
 ปาทนฺเตน ปรีจฺฉินฺทนฺโต ตูลปิํ วิย อากาเส อจฺจุจฺจาเปตฺวา ราชคฺชนครสฺส
 อุปริ สตฺตกฺขตฺตํ อนุปริยาโย ฯ โส ติคาวุตปฺปมาณสฺส นครสฺส ปิณฺฑานํ
 วิย ปณฺณายิ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๓

สัมพันธไทย

ธาตุตกา เหตุตตดา ใน สมุจจาเปสฺสํ ถถ การิตกมม ใน สมุจจาเปสฺสํ ๑
อาขยาตบถ เหตุตตตวจาก สดตเม วิเสสน ของ ทิวเส ๑ ถถี่ ปารุปนกาเล
ถถี่ กาลสดตมี ใน สมุจจาเปสฺสํ อายสุมโต สอองบถ วิเสสน ของ มหา-
โมคคูลานสฺส และ ปินฺทิลถการทวาชสฺส จ สอองศัพทฺ ปทสมุจจตถ เข้า
กัับ อายสุมโต มหาโมคคูลานสฺส และ อายสุมโต ปินฺทิลถการทวาชสฺส
มหาโมคคูลานสฺส ถถี่ ปินฺทิลถการทวาชสฺส ถถี่ สามีสมพนฺธ* ใน ปารุปน-
กาเล “มยฺ สยกตตดา ใน จริสฺสาม ๑ อาขยาตบถ กตตวจาก ราชคเห อาธาร
ใน จริสฺสาม ปินฺทาย สมปทาน ใน จริสฺสาม อิติ ศัพทฺ สรูป ใน จินตเนน
๑ กรณ ใน คนตว ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จตว ๑ เอกสฺมี วิเสสน ของ
ปิฏฺฐิปาสาณ ๑ อุปสิเลสิกธาร ใน จตว ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปารุปน- จีวร
อวตตกมม ใน ปารุปน-

“อมฺโก อาลปน สดถาโร สยกตตดา ใน วทิสฺ ๑ อาขยาตบถ
กตตวจาก ปุพฺเพ กาลสดตมี ใน วทิสฺ ๑ วิเสสน ของ สดถาโร ‘มยฺ สยกตตดา
ใน อมฺห ๑ อาขยาตบถ กตตวจาก โลเก อาธาร ใน อมฺห อรหนฺตา
วิกติกตตดา ใน อมฺห อิติ ศัพทฺ อาการ ใน วทิสฺ ๑

ปน ศัพทฺ วิเสสฺโชตค ราชคเหสฺสฺจโน อนาทร ใน วทนฺตสฺส ๑ อนาทร
กิริยา ปตฺถํ อวตตกมม (หรือ การิตกมม^๒) ใน อุตฺสาเปตว ๑ ปุพฺพกาลกิริยา
ใน วทนฺตสฺส ‘สเจ ศัพทฺ ปริกปฺปตถ อรหา สยกตตดา ใน อตฺถิ ๑ อาขยาตบถ
กตตวจาก, อรหา สยกตตดา ใน คณฺหาตฺ ๑ อาขยาตบถ กตตวจาก อากาเสน
ตติยาวิเสสน ใน อาคนตว ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คณฺหาตฺ อิติ ศัพทฺ อาการ

* ในเฉลยสัมพันธไทย ปี ๒๕๑๒ สัมพันธว่า “ภาวาภิสมพนฺธ ใน ปารุปน-”

^๒ ตามเฉลยสัมพันธไทย ปี ๒๕๑๒

ใน วทนตฺสฺส อชฺช สตฺตมฺปิ จจฺจตฺตสยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก สตฺตโม วิเสสน ของ ทิวโส ฯ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ,

เอโก วิเสสน ของ ปุคฺคโล ฯ สยกตฺตา ใน นตฺติ ฯ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ปี (หรือ อปี) ศัพฺทํ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ เอโก ‘อหํ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ฯ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก อรหา วิกตฺกตฺตา ใน อมฺหิ อิติ ศัพฺทํ สรฺูป ใน ญาปน- ญาปนเหตุกํ กิริยาวิเสสน ใน อุปฺปตฺตนโตะ อากาเส อาธาร ใน อุปฺปตฺตนโตะ ฯ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ปุคฺคโล นาม ศัพฺทํ สณฺญาโชตก เข้ากับ อุปฺปตฺตนโตะ, นตฺติภาโว วุตฺตกมฺม ใน ญาโต โน อนภินิหิตกตฺตา ใน ญาโต ฯ กิตฺตบพ กมฺมวาทก อชฺช กาลสตฺตมฺมิ ใน ญาโต โลเก อาธาร ใน นตฺติ- อรหฺนตฺตานํ ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน นตฺติภาโว อิติ ศัพฺทํ สรฺูป ใน กถํ ฯ

มหาโมคฺคฺคฺลฺลาโน สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ กถํ ฯ อวุตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา” ใน อาห อายสฺมา วิเสสน ของ มหาโมคฺคฺคฺลฺลาโน อายสฺมนตํ วิเสสน ของ ปิณฺโฑลภา- รทฺวาชฺ ฯ อกถิตกมฺม ใน อาห “ภารทฺวาช อาลปน วณฺํ วุตฺตกมฺม ใน สุตํ เต อนภินิหิตกตฺตา ใน สุตํ ฯ กิตฺตบพ กมฺมวาทก อาวุโส วิเสสน ของ ภารทฺวาช อิมสํ วิเสสน ของ ฐุตฺตกานํ ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน วณฺํ,

อิม วิเสสน ของ ฐุตฺตกา ฯ สยกตฺตา ใน วทนฺติ ฯ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก พุทฺธสาสนํ อวุตฺตกมฺม ใน ปรีกฺขณฺหนตฺตา ฯ อุปฺมาวิเสสน ของ ฐุตฺตกา วิย ศัพฺทํ อุปฺมาโชตก เข้ากับ พุทฺธสาสนํ ปรีกฺขณฺหนตฺตา,

จ ศัพฺทํ วาทยารมฺภ ตฺวํ สยกตฺตา ใน อสฺสิ ฯ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก มหิทฺธิโก กิธึ มหานุภาโว กิธึ วิกตฺกตฺตา ใน อสฺสิ, ตฺวํ สยกตฺตา ใน คจฺฉ และ คณฺหาหิ กิริยาตบพ อาขยาตบพ กตฺตฺวาจก เอตํ วิเสสน ของ ปตฺตํ ฯ อวุตฺตกมฺม ใน คณฺหาหิ อากาเสน ตติยาวิเสสน ใน อาคณฺธุวา ฯ ปุพฺพกาล กิริยา ใน คณฺหาหิ อิติ ศัพฺทํ อาการ ใน อาห ฯ

” ตํ กถํ สุตฺวา แบบเดิมเป็นประโยคกิริยาประธานนัย โดยสัมพันธ์ว่า “ชนา ปกตฺกตฺตา ใน สุตฺวา ฯ กิริยาประธานนัย ตํ วิเสสน ของ กถํ ฯ อวุตฺตกมฺม ใน สุตฺวา”

ปิณโฑลภารทวาช สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก “อาวุโส วิเสสน ของ โมคคัลลาน ๆ อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน อสี ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิทฺธิมนฺตานํ วิเสสน^๔ ของ สาวกานํ ๆ ฌฏฺฐิอปาทาน ใน อคฺโค ๆ วิกตฺติกตฺตา ใน อสี, ตฺวํ สยกตฺตา ใน คณฺหาหิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอตํ วิเสสน ของ ปตฺตํ ๆ อวฺตตฺกมฺม ใน คณฺหาหิ, ปน ศัพท์ วิเสสชิตฺก ตฺยิ ลกฺขณ ใน อคฺคณฺหนเต ๆ ลกฺขณกิริยา อหํ สยกตฺตา ใน คณฺหิสฺสามิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๆ

ปิณโฑลภารทวาช สยกตฺตา ใน อนุปริยาธิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก “อาวุโส อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน คณฺห ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อิติ ศัพท์ สรฺูป ใน เอวํ วจเน เอวํ วิเสสน ของ วจเน ๆ ลกฺขณ ใน วุตฺเต มหา-โมคคัลลานเนน อนนฺทิตกตฺตา ใน วุตฺเต ๆ ลกฺขณกิริยา อายสฺมา วิเสสน ของ ปิณโฑลภารทวาช อภินฺญาปาทกํ วิเสสน ของ จตฺตฺตฺถฆณานํ ๆ อวฺตตฺกมฺม ใน สมาปชฺชิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วุจฺจาย ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปริจฺฉินฺทฺนโต ติคาวุตํ วิเสสน ของ ปิณฺณิปาสาณํ ๆ อวฺตตฺกมฺม ใน ปริจฺฉินฺทฺนโต ปาทนฺเตน กรณ ใน ปริจฺฉินฺทฺนโต ๆ อพฺพนฺตรกิริยา ของ ปิณโฑลภารทวาช ตฺวปฺปิ อุปฺมาลึงฺกตฺถ วิย ศัพท์ อุปฺมาชิตฺก เข้ากับ ตฺวปฺปิ อากาเส อาธาร ใน อุจฺจฺวาเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อนุปริยาธิ ราชคฺชนครสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน อุปริ ๆ อาธาร ใน อนุปริยาธิ สตฺตฺกขตฺตํ กิริยาวิเสสน^๕ ใน อนุปริยาธิ ๆ

โส วิเสสน ของ ปิณฺณิปาสาณํ ๆ สยกตฺตา ใน ปณฺณายิ ๆ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก ติคาวุตฺตฺปฺมาณสฺส วิเสสน ของ นครสฺส ๆ ฌฏฺฐิกรมฺม ใน ปิธานํ ๆ อุปฺมาลึงฺกตฺถ วิย ศัพท์ อุปฺมาชิตฺก เข้ากับ ติคาวุตฺตฺปฺมาณสฺส นครสฺส ปิธานํ ๆ

พระเทพวชิรธีรคุณ มโนโร วัดปากน้ำ
สนามหลวงแผนกบาลี

สัมพันธ์
ตรวจแก้.

^๔ สัมพันธ์ว่า “อิทธิมนฺตานํ ฌฏฺฐิอปาทาน ใน อคฺโค” ก็ได้

^๕ หรือสัมพันธ์ว่า “อจฺจนตสฺโยค” ก็ได้

ประโยค ป.ธ. ๓

บุรพภาค

สอบ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ประเทศสหรัฐอเมริกา

จงแก้ตัวอักษร ย่อหน้า และจัดวรรคตอน ให้ถูกต้องตามสมัยนิยม ฯ

ด่วนที่สุด ที่พศ ๐๐๐๔/๔๑๗๐ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติตำบลศาลา
ยา อำเภอพุทธมณฑลจังหวัดนครปฐม๗๓๑๗๐ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เรื่องขอ
ออกหนังสือเดินทางราชการเล่มใหม่แทนเล่มเดิมที่หมดอายุของพระภิกษุที่ไป
ปฏิบัติศาสนกิจเป็นพระธรรมทูตในต่างประเทศเรียนอธิบดีกรมการกงสุล สิ่งที่
ส่งมาด้วยสำเนามติมหาเถรสมาคม มติที่ ๓๕๕/๒๕๖๘ จำนวน๑ชุด ด้วยในการ
ประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่๑๑/๒๕๖๘เมื่อวันที่ ๓๐เมษายน๒๕๖๘มหาเถร
สมาคมมีมติที่๓๕๕/๒๕๖๘ อนุมัติให้ออกหนังสือเดินทางราชการเล่มใหม่แทน
เล่มเดิมที่หมดอายุของพระภิกษุที่ไปปฏิบัติศาสนกิจเป็นพระธรรมทูตในต่าง
ประเทศจำนวน๑๗รูป กรณีชื่อ - ชื่อสกุลหรือส่วนที่เกี่ยวข้องตกหล่นหรือพิมพ์
ผิดให้ยึดถือตามเอกสารทางราชการ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอเรียนว่าเพื่อให้การปฏิบัติศาสนกิจของ
พระธรรมทูตเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านในการออก
หนังสือเดินทางราชการ ถวายพระภิกษุดังกล่าวและกรุณาแจ้งสถาน
เอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุลที่เกี่ยวข้องทราบด้วย สำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติขอขอบคุณมาณโอกาสนี้ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ขอแสดงความ
นับถือบุญเชิด กิตติธราภุ (นายบุญเชิด กิตติธราภุ)รองผู้อำนวยการปฏิบัติ
ราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กองส่งเสริมงาน
เผยแผ่พระพุทธศาสนา กลุ่มวิเทศสัมพันธ์และวิชาการพระพุทธศาสนา โทร. /
โทรสาร ๐ ๒๔๔๑ ๗๕๕๗ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ frb@onab.go.th

ใช้เวลา ๑ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๓
บูรพภาค

ค่วนที่สุด

ที่ พศ ๐๐๐๔/๔๑๓๐

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ศาลาลายา อำเภอพุทธมณฑล

จังหวัดนครปฐม ๓๑๑๓๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออออกหนังสือเดินทางราชการเล่มใหม่แทนเล่มเดิมที่หมดอายุของพระภิกษุที่ไปปฏิบัติศาสนกิจเป็นพระธรรมทูตในต่างประเทศ

เรียน อธิบดีกรมการกงสุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาตมหาเถรสมาคม มติที่ ๓๕๕/๒๕๖๘ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๘ มหาเถรสมาคมมีมติที่ ๓๕๕/๒๕๖๘ อนุมัติให้ออกหนังสือเดินทางราชการเล่มใหม่แทนเล่มเดิมที่หมดอายุของพระภิกษุที่ไปปฏิบัติศาสนกิจเป็นพระธรรมทูตในต่างประเทศ จำนวน ๑๗ รูป กรณีชื่อ - ชื่อสกุล หรือส่วนที่เกี่ยวข้องตกหล่นหรือพิมพ์ผิดให้ยึดถือตามเอกสารทางราชการ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอเรียนว่า เพื่อให้การปฏิบัติศาสนกิจของพระธรรมทูตเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านในการออกหนังสือเดินทางราชการ ถวายพระภิกษุดังกล่าวและกรุณาแจ้งสถานเอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุลที่เกี่ยวข้องทราบด้วย สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

นายบุญเชิด กิตติธรากร

(นาย บุญเชิด กิตติธรากร)

รองผู้อำนวยการ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

กองส่งเสริมงานเผยแผ่พระพุทธศาสนา

กลุ่มวิเทศสัมพันธ์และวิชาการพระพุทธศาสนา

โทร. / โทรสาร ๐ ๒๔๔๑ ๓๕๕๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ frb@onab.go.th

ประโยค ป.ธ. ๓
ปัญหา บาลีไวยากรณ์
สอบ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ประเทศสหรัฐอเมริกา

๑. อักษรวิธี และวจีวิภาค มีลักษณะต่างกันอย่างไร ๑ ในคำว่า “จิตฺตํ ทนฺตํ สุขาวหํ” นี้ เฉพาะคำที่ขีดเส้นใต้ เป็นกรฺ หรือ ลหฺ ๑
๒. อาเทศสนธิกริโยปกรณํ ในสนธิทั้ง ๓ อย่าง มีลักษณะต่างกันอย่างไร ๑
คำว่า สเจ + อยํ, อยฺยตุตฺ + เต, ปฺรติ + เอว เมื่อประกอบสนธิแล้ว ได้รูปเป็นอย่างไร ๑
๓. จงตอบคำถามต่อไปนี้
 - ก. คุณนามเช่นไร จัดเป็นอติวิเศษ ๑
 - ข. ภควโต มีวิธีทำตัวอย่างไร ๑
 - ค. ปุณณสังขยา มีวิธีใช้อย่างไร ๑
 - ฌ. ต ศัพท์ เป็นสัพพนามชนิดไหน ๑
 - ง. ทานิ ปัจจย ในอพยยศัพท์ เป็นเครื่องหมายอะไร ๑
๔. วิภัตติอาขยาต ๘ หมวดนั้น หมวดไหนบอกให้รู้ความอะไร ๑ จงแก้คำที่เห็นว่าผิด ให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ในประโยคต่อไปนี้ :-
 - ก. ปีตา โน มหุลลกา อเหตุ ๑
 - ข. จกฺขุณี เต นสุตฺตฺ วา ภินฺทฺตฺ วา ๑
 - ค. ทารกา มยา วาริยนฺตฺปิ วจนํ น คณฺหาติ ๑
๕. ปัจจยแห่งกริยาภิกตํทั้ง ๓ หมวดนั้น ตัวไหนบอกให้รู้ความอะไร ๑ และตัวไหนบ้าง ใช้เป็นกริยาคุมพากย์ได้ ๑ สุทฺธิ ในคำว่า “สุทฺธิ อสุทฺธิ ปจฺจตุตฺ” ลงปัจจยอะไร ๑ เป็นรูป และสาธนะอะไร จงตั้งวิเคราะห์ห้มาดู ๑

๖. อะไรชื่อว่าทกุสมาส ฯ ทกุสมาส กับ วิเสสนบุพพบท กัมมธารยสมาส ต่างกันอย่างไร ฯ อกุสสเจตนา เป็นสมาสอะไรบ้าง จงตั้งวิเคราะห์ มาตามลำดับ ฯ
๗. ณ ปัจจย ในโคตตัตถิต กับ ราคาทิตถิต มีวิธีใช้ต่างกันอย่างไร ฯ การุณโก (พุทฺโธ) ลงปัจจยอะไร ฯ ในตถิตไหน ฯ จงตั้งวิเคราะห์มาดู ฯ

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๓

ปัญหา บาลีไวยากรณ์

๑. อักษรวิธีและวจวิภาค มีลักษณะต่างกันอย่างไร คือ

อักษรวิธี ว่าด้วยอักษร จัดเป็น ๒ คือ สมัญญาภิธาน แสดงชื่ออักษรที่เป็นสระและพยัญชนะพร้อมทั้งฐานกรณ์ ๑ สนธิ ว่าด้วยการต่ออักษรที่อยู่ในคำอื่นให้เนื่องเป็นอันเดียวกัน ๑

ส่วนวจวิภาค แบ่งคำพูดออกเป็น ๖ ส่วน คือ นาม ๑ อพยยศัพท์ ๑ อาขยาต ๑ กิตก์ ๑ สมาส ๑ ตัทธิต ๑ ฯ

ในคำว่า “**จิตฺ** ทนฺตํ **สุขาวหํ**” นี้ เฉพาะคำที่ขีดเส้นใต้ เป็นกรหรือลหุดังนี้

จิตฺ	เป็น	กร	ตํ	เป็น	กร
สุ	เป็น	ลหุ	ขา	เป็น	กร
ว	เป็น	ลหุ	หํ	เป็น	กร ฯ

๒. อาเทศสนธิกริโยปกรณ ในสนธิทั้ง ๓ อย่าง มีลักษณะต่างกันอย่างไร คือ

อาเทศสระสนธิ หมายถึง การแปลงสระเป็นพยัญชนะ ตัวอย่างเช่น ปฏิสณฺจารวุตฺติ + อสฺส เป็น ปฏิสณฺจารวุตฺยสฺส

อาเทศพยัญชนะสนธิ หมายถึง การแปลงพยัญชนะเป็นพยัญชนะ ตัวอย่างเช่น อิติ + เอว เป็น อิจฺเจว

ส่วนอาเทศนิคคหิตสนธิ หมายถึง การแปลงนิคคหิตเป็นพยัญชนะ ตัวอย่างเช่น ฌมฺมํ + จเร เป็น ฌมฺมญฺจเร ฯ

สเจ + อยํ เมื่อประกอบสนธิแล้วได้รูปเป็นอย่างไร คือ สจายํ, สเจยํ, สเจอยํ

อยุตฺตํ + เต เมื่อประกอบสนธิแล้วได้รูปเป็นอย่างไร คือ อยุตฺตฺนฺเต, อยุตฺตํเต

ปุรติ + เอว เมื่อประกอบสนธิแล้วได้รูปเป็นอย่างนี้ คือ ปุรติเยว, ปุรเตว, ปุรติเอว, ปุรจเวย, ปุรติเรว ฯ

๓. ได้ตอบคำถามต่อไปนี้

ก. คุณนามที่แสดงความดีหรือชั่วมากที่สุดหรือน้อยที่สุด เหมือนคำว่า ปณตติตโม เป็นบัณฑิตที่สุด ปาปตโม เป็นบาปที่สุด จัดเป็นอติวิเศษ ฯ

ข. ภควโต มีวิธีทำตัวอย่างนี้ คือ ศัพท์เดิมเป็น ภควนตุ เอา นตุ แห้ง วนตุ ปัจจัย กับ ส จตุตถิหรือจตุฐิวิวัตติ เป็น โต สำเร็จรูปเป็น ภควโต ฯ

ค. ปุณณสังขยา มีวิธีใช้อย่างนี้ คือ สำหรับนับนามนามที่เต็มในที่นั้น ฯ คือ นับเป็นชั้น ๆ เป็นต้นว่า ที่หนึ่ง ที่สอง ที่สาม ที่สี่ ที่ห้า เหมือนคำพูดในภาษาของเราว่า บุตรชายคนที่ ๑ ของผู้มีชื่อไปเรียนหนังสืออยู่ในสำนักครูที่ ๒ พอถึงปีที่ ๓ ก็สอบไล่ได้ประโยคที่ ๔ ยังไม่ถึงประโยคที่ ๕ เป็นต้น ฯ

ฅ. ต ศัพท์ เป็นปฐิสัพพนาม ประถมบุรุษ และเป็นนิยมวิเศษน-
สัพพนาม ฯ

ง. ทานิ ปัจจัย ในอพยยศัพท์ เป็นเครื่องหมายสัตตมวิวัตติลงในกาล ฯ

๔. วิวัตติอาขยาต ๘ หมวดนั้น บอกให้รู้ความดังนี้

วัตตมานาวิวัตติ บอกให้รู้ปัจจุบันกาล ๓ อย่าง ปัจจุบันแท้ แปลว่า อยู่ ๑ ปัจจุบันใกล้เคียง แปลว่า ย่อม ๑ ปัจจุบันใกล้เคียงอนาคต แปลว่า จะ ๑

ปัญจมีวิวัตติ บอกความบังคับ แปลว่า จง ๑ บอกความหวัง แปลว่า เกิด ๑ บอกความอ่อนวอน แปลว่า ขอ - จง ๑

สัตตมวิวัตติ บอกความยอมตาม แปลว่า ควร ๑ บอกความกำหนด แปลว่า พึง ๑ บอกความรำพึง แปลว่า พึง ๑

ปโรกขาวิวัตติ บอกให้รู้อดีตกาล ไม่มีกำหนด แปลว่า แล้ว

หิยัตตนิวัฏติ บอกให้รู้อดีตกาล ตั้งแต่วันนี้ แปลว่า แล้ว ถ้ามี อ
อยู่หน้า แปลว่า ได้ - แล้ว

อหัตตนิวัฏติ บอกให้รู้อดีตกาล ตั้งแต่วันนี้ แปลว่า แล้ว ถ้ามี อ
อยู่หน้า แปลว่า ได้ - แล้ว

ภวิสสันตนิวัฏติ บอกให้รู้อนาคตกาลแห่งปัจจุบัน แปลว่า จัก
กาลาติปัตตนิวัฏติ บอกให้รู้อนาคตกาลแห่งอดีต แปลว่า จัก - แล้ว
ถ้ามี อ อยู่หน้า แปลว่า จักได้ - แล้ว

ได้แก่คำที่เห็นว่าผิดให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ดังนี้ :

ก. ปีตา โน **มหลุโก** อโหสิ ฯ

ข. จกฺขุนิ เต **นสฺสนฺตุ** วา **ภิชฺชนฺตุ** วา ฯ

ค. ทารกา มยา **วาริยมานาปี** วจันํ น คณฺหนฺติ ฯ

๕. ปัจจัยแห่งกริยาकर्ตกทั้ง ๓ หมวดนั้น แต่ละตัวบอกให้รู้ความดังต่อไปนี้ คือ
อนุต ปัจจัย ในหมวดกิตปัจจัย และมาน ปัจจัย ในหมวดกิตกิจปัจจัย
บอกให้รู้ปัจจุบันกาล แปลว่า อยู่, เมื่อ
อนิย, ตพฺพ ปัจจัย ในหมวดกิจปัจจัย บอกให้รู้ความจำเป็น แปลว่า พึง
ตวนฺตุ, ตาวี ปัจจัย ในหมวดกิตกิจปัจจัย และ ต, ตุน, ตฺวา, ตฺวาน ปัจจัย
ในหมวดกิตกิจปัจจัย บอกให้รู้อดีตกาล แปลว่า แล้ว ฯ
และปัจจัย ๓ ตัว คือ อนิย, ตพฺพ, ต ปัจจัย ใช้เป็นกริยาคุมพากย์ได้ ฯ
สุทฺธิ ลงติ ปัจจัย เป็น ภาวรูป ภาวสาธนะ ตั้งวิเคราะห์ว่า สุทฺธมนํ สุทฺธิ ฯ

๖. สมาสที่มีสังขยาอยู่ข้างหน้า มีนามอยู่ข้างหลัง ชื่อว่า ทิคุสมาส ฯ
ทิคุสมาส กับ วิเสสนบุพพบท กัมมธารยสมาส ต่างกันอย่างนี้ คือ
ทิคุสมาส คือสมาสที่มีสังขยาอยู่ข้างหน้าบทประธานอยู่ข้างหลังอุทาหรณ์
ว่า ตโย โลกา = ติโลกํ, ปณฺช อินฺทฺริยานิ = ปณฺจอินฺทฺริยํ เป็นต้น
ส่วนวิเสสนบุพพบท กัมมธารยสมาส คือสมาสที่มีบทวิเสสนอยู่ข้างหน้า
บทประธาน อยู่ข้างหลัง อุทาหรณ์ว่า มหนฺโต ปุริโส = มหาปุริโส, นีลํ
อุปลํ = นีลอุปลํ เป็นต้น ฯ

อกุสละเจตนา เป็นวิเสสนบุพพบท กัมมชารยสมาส มี น บุพพบท
กัมมชารยสมาสเป็นภายใน ตั้งวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

น.บุพ.กัม. วิ. น กุสลา อกุสลา (เจตนา)

วิ.บุพ.กัม. วิ. อกุสลา เจตนา อกุสละเจตนา

หรือ วิ. อกุสลา จ สภา เจตนา จาติ อกุสละเจตนา ฯ

๗. ณ ปัจจย ในโคตตัตถิต กับ รากาติตถิต มีวิธีใช้ต่างกันอย่างไร คือ

ณ ปัจจย ใน โคตตัตถิต ใช้แทน โคตต หรือ อปจย ศัพท์ เท่านั้น เช่น
โคตมสฺส อปจยฺ โคตโม เหล่ากอ แห่งโคตมะ ชื่อ โคตมะ ฯ

ส่วน ณ ปัจจย ใน รากาติตถิต ใช้แทนศัพท์ได้ทั่วไป มีรากศัพท์เป็นต้น
เช่น กสฺสเวณ รตุตํ วตุถํ = กาสาวํ ฝ้า (อันบุคคล) ย้อมแล้วด้วยรสฝาด
ชื่อ กาสาวะ (ฝ้าอันบุคคลย้อมแล้วด้วยรสฝาด) มคธ ชาโต มากโร (ชน)
เกิดแล้ว ในแวนแคว้นมคธ ชื่อ มากระ (ผู้เกิดแล้วในแวนแคว้นมคธ) ฯ

การุณโก (พุทฺโธ) ลง ฌิก ปัจจย ในตรัตยาติตถิต

ตั้งวิเคราะห์ว่า กรุณาย นิยุตฺโต การุณโก (พุทฺโธ) ฯ

ประโยค ป.ธ. ๔
แปล ไทยเป็นมคร
สอบ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ประเทศสหรัฐอเมริกา

๑. ดังได้สดับมา บุตรชายกฤณพิคนหนึ่ง เมื่อบิดาเสียชีวิตแล้ว ทำงานทุกอย่าง ทั้งที่นา ทั้งที่บ้าน ด้วยตนเองทีเดียว ปฏิบัติ (ดูแล) มารดาแล้ว ฯ

ต่อมา มารดาได้บอกแก่เขาว่า พ่อคุณ แม่จักนำนางกุมาริกามาให้เจ้า ฯ บุตรชายตอบว่า แม่ครับ แม่อย่าพูดอย่างนี้เลย ลูกจักปฏิบัติ (เลี้ยงดู) แม่ไปจนตลอดชีวิต ฯ (มารดา) พ่อคุณ เจ้าคนเดียวทำงานอยู่ ทั้งที่นาและที่บ้าน เหตุนั้นความสบายใจ จึงมิได้มีแก่แม่เลย แม่จักนำ (นางกุมาริกา) มาให้เจ้า ฯ เขาแม่ห้าม (มารดา) บ่อยครั้งแล้ว ได้นั่งเสียแล้ว ฯ มารดานั้น ได้ออกจากเรือนเพื่อไปยังตระกูลหนึ่ง ฯ ลำดับนั้น บุตรชาย ถ้ามารดานั้นว่า แม่จะไปตระกูลไหน เมื่อมารดาบอกว่า ตระกูลชื่อนั้น ดังนี้แล้ว จึงห้ามการที่จะไปตระกูลนั้นเสีย แล้วบอกตระกูลที่ตนเองถูกใจ ฯ นาง ได้ไปตระกูลนั้น สู่ขอนางกุมาริกาแล้วกำหนดวัน (แต่งงาน) นำนางกุมาริกานั้นมาแล้ว ได้แต่งไว้ในเรือนของบุตรชายนั้น ฯ นางกุมาริกานั้น ได้เป็นหญิงหมั้น ฯ ครั้งนั้น มารดาจึงพูดกะบุตรชายนั้นว่า ลูกเอ๋ย เจ้าให้แม่นำนางกุมาริกาตามใจชอบของตนมา บัดนี้ นาง เกิดเป็นหมั้นเสียแล้ว อันธรรมดาว่าตระกูลที่หาบุตร (สืบสกุล) ไม่ได้ จะพินาศ ประเพณี จะไม่สืบสาย เพราะฉะนั้น แม่จักนำนางกุมาริกาคนอื่นมา ให้เจ้า แม้บุตรชายนั้นจะบอกว่า อย่าเลย แม่ ก็ยังพูด (อย่างนั้น) บ่อยครั้ง ฯ

๒. นางผู้เป็นหญิงหมั้น ได้ยินถ้อยคำนั้นแล้ว คิดว่า ธรรมดาว่าลูกชายทั้งหลาย ย่อมไม่อาจฝ่าฝืนคำของมารดาบิดาได้ บัดนี้ แม่ผัว คิดจะนำหญิงอื่นที่คลอดบุตรได้มา จักใช้เราด้วยการใช้เยี่ยงนางทาส อย่ากระนั้นเลย เราพึงนำนางกุมาริกาคนหนึ่งมาเสียเองเลยทีเดียวนะ จึงไปยังตระกูลหนึ่ง สู่ชื่อนางกุมาริกา เพื่อประโยชน์แก่สามีนั้น ถูกคนทั้งหลายในตระกูลนั้นห้ามว่า แม่นาง หล่อนพูดอะไรเช่นนั้น จึ่งขอร้องว่า ดิฉันเป็นหมั้น ตระกูลที่หาบุตร (สืบเชื้อสาย) ไม่ได้ จะย่อยยับ วิชาของพวกท่าน ได้บุตรแล้ว จักเป็นเจ้าของชุมทรัพย์ ขอพวกท่านได้โปรดยกธิดานั้นให้แก่สามีของดิฉันเถิด ให้ทุกคนยอมรับแล้ว จึงได้นำมาแต่งไว้ในเรือนของสามี ฯ ต่อมา หญิงหมั้นนั้น ได้มีความปริวิตกดังนี้ว่า ถ้านางคนนี้ จักได้บุตรหรือธิดาไซ้ นางคนนี้เท่านั้น จักเป็นเจ้าของชุมทรัพย์ นางจะไม่ได้ทารก โดยประการใด การที่เราจะกระทำนางโดยประการนั้น สมควร ฯ ลำดับนั้น หญิงหมั้น จึ่งพูดกะนางว่า ครรภ์ตั้งขึ้นในท้องหล่อนเมื่อใด หล่อนพึงบอกแก่ฉัน เมื่อนั้น ฯ นาง รับว่า ได้จ๊ะ เมื่อตั้งครรภ์แล้ว จึงได้บอกแก่หญิงหมั้นนั้น ฯ ส่วนหญิงหมั้นนั้นแล ให้ข้าวต้มและข้าวสวยแก่นางเป็นประจำ ฯ ที่นั้น หญิงหมั้นนั้น ได้ใส่ยาทำแท้ง ปนกับอาหารนั้นแลแก่นาง ฯ ครรภ์แท้ง ฯ เมื่อตั้งครรภ์แม่วครั้งที่ ๒ นางก็ได้แจ้งแก่หญิงหมั้นนั้น ฯ แม่ผัว หญิงหมั้น ก็ทำครรภ์ให้ตกไป (ทำแท้ง) ด้วยวิธีอย่างเดิมนั้นแล เป็นครั้งที่ ๒ ฯ ต่อมาเพื่อนหญิงที่รู้จักมักคุ้น สอบถามนางว่า หญิงร่วม (เมียหลวง) ทำอันตราย หล่อนบ้างไหม ฯ นางเล่าความนั้น ถูกหญิงเหล่านั้นตอบว่า นางโง่เขลา เพราะเหตุไร หล่อนจึงได้ทำอย่างนี้เล่า นางคนนี้ ประয়াทำแท้งให้แก่หล่อน เพราะกลัวหล่อนจะเป็นใหญ่ เพราะฉะนั้น ครรภ์ของหล่อนจึงแท้ง หล่อนอย่าทำอย่างนี้อีกนะ ดังนี้แล้ว จึ่งไม่บอกในวาระที่ ๓ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๔

แปล ไทยเป็นมคร

๑. เอโก กิร ภูมฺพิกปฺตุโต ปิตริ กาลกเต เขตฺเต จ ฌเร
 จ สพุพกมฺมานิ อตฺตนา ว กโรนฺโต มาตริ ปฏฺิขคฺคิ ฯ อตฺสส มาตา
 กุมาริกํ เต ตาต อาเนสฺสามิตี อาห ฯ อมม มา เอวํ วเทถ อหํ ยาวชีวํ
 ตุมฺเห ปฏฺิขคฺคิสฺสามิตี ฯ ตาต เขตฺเต จ ฌเร จ กิจฺจํ ตวเมว
 กโรติ เตน มยฺหํ จิตฺตสฺสํ นาม น โหติ อาเนสฺสามิ เตติ ฯ โส
 ปนปฺปนํ ปฏฺิภิจิปีตฺวาปี ตณฺหี อโหสิ ฯ सा एकं गुलं कनकुं केहा
 निगुमि ฯ अध नं पुतुतो कत्रगुलं कज्जठाति पुज्जित्वा อสุกนฺนามาति
 วุตฺเต ตตฺถ कमन् ปฏฺิเสเรตฺวา อตฺตโน อภิรุจित्ถं गुलं อาภิจิ ฯ सा
 ตตฺถ कनकुवा कुमारिकं वारेत्वा तिवस्सं ववुज्जेत्त्वा तं आनेत्वा तสฺस
 ฌเร อกาสิ ฯ सा वण्णा ओहสิ ฯ अध नं माता पुत्तํ त्वं अत्तโน
 रुจिया कुमारिकं आनापेสิ सा อิथานि वण्णा चाตา अपुत्तकणฺจ นาม
 गुलं विनสฺसति ปवेณิ न ฌญฺยติ เตन ओणฺณํ ते कुमारिकं
 อาเนสฺสามิตี เตन ओลं อมฺมาติ วุจฺจมานาปี ปนปฺปนํ กเถสิ ฯ

๒. วณฺณิตฺถิํ ตํ กถํ สุตฺวา ปุตฺตา นาม มาตาปีตุนํ วณฺณํ
 ติกกมิตฺตํ น สกโกนฺติ อิथานิ ओणฺณํ วิชายฺนี อิตฺถิํ อาเนตฺวา มํ ทาสีโกเคน
 ภูณฺชิสฺสติ ยนฺนุนาหํ สยเมวํ कुमारิกํ อาเนยฺยนฺติ จินฺเตตฺวา เอกํ गुलं
 कनकुवा तसฺสตฺถाय कुमारिकं वारेत्वा गिन्नामेत्तं अमम वเทสฺसिตี เตहि
 ปฏฺิภิจิตฺตา อหํ वण्णा अपุत्तํ गुलं विनสฺसति ตุมฺหากํ ธีตา ปุत्तํ
 ปฏฺิภิจิตฺวา ภูมฺพสฺส สามินิ ภวิสฺสति เทถ ตํ มยฺหํ สามิกสฺสาติ
 ยาจิตฺวา สมปฏฺิจฺจาเปตฺวา อาเนตฺวา สามิกสฺส ฌเร อกาสิ ฯ अधस्सा
 ऐतहोहि सज्यां पुत्तं वा ธีत्तं वा लभिसฺसति ओयमेव ภูมฺพสฺส

สามินี ภวิสฺสติ ยถา ทารกํ น ลภติ ตเถว นํ กาคํ วมุญฺหิตี ๑ อถ นํ
 อาห ยทา เต กุจฺฉิยํ คพฺโง ปตฺติจฺจาติ ตทา เม อโรเจยยาสีติ ๑ ส
 สาธฺวติ ปฏิสฺสุตฺวา คพฺเภ ปตฺติจฺเจเต ตสฺสา อโรเจสิ ๑ ตสฺสา ปน สาเยว
 นิจฺจํ ยาคฺกุตฺตํ เทติ ๑ อถสฺสา อาหาเรเนว สทฺธิํ คพฺภปาตนเภสชฺชํ
 อทาสี ๑ คพฺโง ปติ ๑ พุติยมฺปิ คพฺเภ ปตฺติจฺเจเต ตสฺสา อโรเจสิ ๑
 อิตราปิ พุติยมฺปิ ตเถว ปาเตสิ ๑ อถ นํ ปฏฺวิสฺสกิตฺถิโย ปุจฺฉิสุ กจฺจิ เต
 สปฺตฺตี อนฺตรายํ กโรตฺตีติ ๑ สว ตมตฺถํ อโรเจตฺวา อนฺธพาลเ กสฺมา เอว
 มกาสี อยํ ทว อิสฺสรียกเยน คพฺภปาตนเภสชฺชํ โยเชตฺวา เทติ เตน เต
 คพฺโง ปตฺติ มา ปุณฺ เวมกาสีติ วุตฺตา ตติยวเร น กเถสิ ๑

ประโยค ป.ธ. ๔
แปล มคอเป็นไทย
สอบ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ประเทศสหรัฐอเมริกา

๑. ปฏีรูปเทโส นาม ยตถ จตสฺโส ปริสา วิจรณฺติ ทานาทีนิ
ปฺญณกิริยาวตฺถุณี ปวตฺตณฺติ นวํคสฺตถุสสาณํ ทิปปติ ตตฺถ นีวาโส สตฺตานํ
ปฺญณกิริยปจฺจยตฺตา มงฺกลนฺติ วุจฺจติ ฯ ตตฺริทํ วตฺตุ ฯ

สาวตฺถิยํ กิเรโก อริโย นาม เกวณฺณฺญ ปฏีวสฺติ ฯ โส เอกทิวสํ
พลีเสน มจฺเณ คณฺหนฺโต สาวตฺถิยา อุตฺตรทวารคามे ปิณฺฑาย จริตฺวา
ภิกฺขุสงฺฆปรีวฺตํ ตโต ว อากฺขณฺตํ สตฺถารํ ทิสฺวา พลีสยญฺจี จเปตฺวา
อญฺจาสิ ฯ สตฺถา ตสฺส อวิหฺเร จตฺวา ตฺวํ กีนํโมสฺสีติ สารีปฺตฺตคฺเธรทโย
ปฺจุณฺติ ฯ เตปิ อหํ สารีปฺตฺโต อหํ โมคฺคัลลาโนติอาทินา สกสฺกนามานิ
กเถลฺลํ ฯ เกวณฺณฺญ สตฺถา สพฺเพสํ นามํ ปฺจุณฺติ มมปิ นามํ ปฺจุณฺติสฺสติ
มณฺเณติ จินฺเตสิ ฯ สตฺถา ตสฺส จิตฺตํ ญตฺวา อุปาสก ตฺวํ กีนํโมสฺสีติ ปฺจุณฺติ ฯ
อหํ ภนฺเต อริโย นามาติ ฯ อถสฺส ภควา น อุปาสก ตาทิสฺวา ปาณฺดาติปาติโน
อริยา นาม โหนฺติ อริยา ปน สตฺตานํ อวิหีสฺนภาเว จิตฺตาติ วตฺวา ฆมฺมํ
เทสนฺโต ฆมฺมปทสฺส ฆมฺมญฺจวคฺเค อิมํ คาถมาห

น เตน อริโย โหติ เยน ปาณานิ หีสติ

อหีสํ สพฺพปาณานํ อริโยติ ปฺจุจฺจตีติ ฯ

ตตฺถ เตนาติ เตน การเณน ฯ หีสตีติ วิเหเจติ ฯ อหีสํ
สพฺพปาณานํ ปาณฺดาทินา อหีสเนน ฯ อริโยติ ปฺจุจฺจตีติ เมตฺตาภิภาวนาย
จิตฺตฺตา หีสโต อารกาว จิตฺโต ปุคฺคโล อริโยติ กถิตีติ ฯ

๒. อปีจ ปฏีรูปเทโส นาม สตุถุ โพธิมณฑปเทโส ฐมม-
จกุปปวตฺติตปฺปเทโส ทฺวาทสโยชฌาย ปริสาย มชฺเฌ สพฺพตฺตฺติยมทํ
ภินฺทิตฺวา ยมกปฺปาฎิหารียทสฺสิตคณฺหา มพฺรุษมฺลปฺปเทโส เทโวโรหณปฺปเทโส
โย วา ปณฺณโณปปี สวตฺถิราชคหาทิจุทฺธาธิวาสปฺปเทโส ฯ ตตฺถ นีวาโส
สตุตฺตํ ฉานุตฺตรียปฺปฎิลาภจฺยโต มงฺคลํ ฯ

อนุตฺตรียานิ จ นาม อณฺเณน อุตฺตริตเรน รหิตานิ นิรุตฺตรานิ
รูปทสฺสนาทีนํ ฯ ตานิ อิท ภิภฺขเว เอกจฺโจ หตฺถิรตนมฺปปี ทสฺสนาย
คจฺฉติ อสฺสรตนมฺปปี ทสฺสนาย คจฺฉติ มณฺธิรตนมฺปปี ทสฺสนาย คจฺฉติ อุจฺจาวจํ
วา ปน ทสฺสนาย คจฺฉติ สมณํ วา พฺราหฺมณํ วา มิจฺฉาทิฏฺฐิกํ มิจฺฉาปฺปฏิปนฺนํ
ทสฺสนาย คจฺฉติ อตฺถเกตํ ภิภฺขเว ทสฺสนํ เนตํ นตฺถิติ วทามิ ตลฺยจ โข
ภิภฺขเว เอตํ ทสฺสนํ หีนํ คมฺมํ โปถุชฺชนิกํ อนริยํ อนตฺถสณฺหิตํ น นิพฺพิทาย
น วิราคาย น นิโรธาย น อุปสมาย น อภิญฺญาย น สมฺโพธาย น นิพฺพานาย
สํวตฺตติ โย จ โข ภิภฺขเว ตถาคคํ วา ตถาคตสวากํ วา ทสฺสนาย คจฺฉติ
นิวิฏฺฐสฺสทฺธโร นิวิฏฺฐปฺเปโม เอกนตฺคโต อภิปฺปสนฺโน เอตทานุตฺตรียํ
ภิภฺขเว ทสฺสนานํ สตุตฺตํ วิสุทฺธิยา โสภปริเทวานํ สมตฺติกมฺยา ทฺกุข-
โทมนสฺसानํ อญฺจุจฺจมา ยายสฺส อธิคมา ยานิพฺพานสฺส สจฺฉิกิริยาย ยทิทํ
ตถาคคํ วา ตถาคตสวากํ วา ทสฺสนาย คจฺฉติ นิวิฏฺฐสฺสทฺธโร นิวิฏฺฐปฺเปโม
เอกนตฺคโต อภิปฺปสนฺโน อิทํ วุจฺจติ ภิภฺขเว ทสฺสนานุตฺตรียํ ฯ เป ฯ อิทํ
วุจฺจติ ภิภฺขเว อนุสฺสตานุตฺตรียนฺติ เอวํ ฉกฺกงฺกุตฺตเร อนุตฺตรียสฺสุตฺเต
วุตฺตนเยเนว เวทิตพฺพานิ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๔

แปล มคอเป็นไทย

๑. ประเทศเป็นสถานที่ท่องเที่ยวไปแห่งบริษัททั้ง ๔ เป็นสถานที่ที่เป็นไปแห่งบุญกิริยาวัตถุ มีทานเป็นต้น เป็นสถานที่รุ่งเรืองแห่งคำสั่งสอนของพระบรมศาสดา มีองค์ ๘ ประการ ชื่อว่า “ปฏิรูปเทศ” การอาศัยอยู่ในปฏิรูปเทศนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า เป็นมงคล เพราะเป็นปัจจัยแห่งการสร้างบุญของสัตว์ทั้งหลาย ฯ ในข้อนั้นมีเรื่องเล่าดังต่อไปนี้ ฯ

ดังได้สดับมา ชาวประมงคนหนึ่งชื่อว่าอริยะ อาศัยอยู่ในเมืองสาวัตถี ฯ วันหนึ่ง เขากำลังใช้เบ็ดตกปลา เห็นพระบรมศาสดามีภิกษุสงฆ์แวดล้อม เสด็จเที่ยววิณฑาตไปทางหมู่บ้านด้านประตูทิศเหนือแห่งเมืองสาวัตถี กำลังเสด็จมาจากหมู่บ้านนั้นแล จึงได้วางคันเบ็ด แล้วยืนอยู่ ฯ พระบรมศาสดา ประทับยืนในที่ไม่วางเบ็ดแล้ว ตรัสถามพระสาวกทั้งหลายมีพระสารีบุตรเถระเป็นต้นว่า ท่านชื่อว่าอะไร ฯ พระสาวกแม่เหล่านนั้นก็กราบทูลชื่อของตน ฯ โดยนัยเป็นต้นว่า ข้าพระองค์ชื่อว่าสารีบุตร ข้าพระองค์ชื่อว่าโมคคัลลานะ ฯ ชาวประมงคิดว่า พระบรมศาสดาตรัสถามชื่อของพระสาวกทั้งหมด ชะรอยจักตรัสถามชื่อของเราเป็นแน่แท้ ฯ พระบรมศาสดาทรงทราบความคิดของเขาแล้ว จึงตรัสถามว่า อุบาสก ท่านชื่อว่าอะไร ฯ ชาวประมงกราบทูลว่า ข้าพระองค์ชื่อว่าอริยะ พระเจ้าข้า ฯ ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสแก่เขาว่า อุบาสกชนทั้งหลายผู้มีปกติฆ่าสัตว์เช่นท่าน ไม่ชื่อว่าอริยะ ส่วนว่าอริยะทั้งหลายดำรงอยู่แล้วในภาวะคือการไม่เบียดเบียนสัตว์ทั้งหลาย ดังนี้ เมื่อจะทรงแสดงธรรม จึงตรัสพระคาถานี้ ในธัมมัญจวรรคแห่งพระธรรมบทว่า

บุคคลไม่ชื่อว่า เป็นอริยะ เพราะเหตุที่
ยังเบียดเบียนสัตว์ทั้งหลายอยู่ บุคคลจะ
ถูกเรียกว่า เป็นอริยะได้ ก็เพราะไม่เบียดเบียน
สัตว์ทั้งปวง ฯ

บรรดาบทเหล่านั้น บทว่า เตน ได้แก่ เพราะเหตุ นั้น ๆ บทว่า หีสติ ได้แก่ ย่อมเบียดเบียน ๆ บทว่า อหิสา ความว่า เพราะการไม่เบียดเบียนสัตว์ทั้งปวง ด้วยเครื่องประหารมีฝ่ามือเป็นต้น ๆ บาทพระคาถาว่า อริโยติ ปุจฺจติ ความว่า บุคคลผู้ดำรงตนอยู่ห่างไกลจากการเบียดเบียนเท่านั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสเรียกว่า อริยะ เพราะเป็นผู้ตั้งอยู่ในภาวนามิเมตตาทานาเป็นต้น ๆ

๒. อีกอย่างหนึ่ง ประเทศเป็นที่รุ่งเรืองแห่งพระปัญญาเป็นเครื่องตรัสรู้ของพระบรมศาสดา ประเทศที่พระบรมศาสดาทรงยังพระธรรมจักรให้หมุนไป ประเทศคือโคณคันถคามพุกุญ์ ที่พระบรมศาสดาทรงแสดงยมกปาฏิหาริย์ทำลายความมัวเมาของเหล่าเดียรฉิยทั้งปวง ในท่ามกลางบริษัทประมาณ ๑๒ โยชน์ ประเทศเป็นที่เสด็จลงจากเทวโลก ก็หรือว่าประเทศเป็นที่ประทับอยู่แห่งพระพุทธเจ้ามีพระนครสาวัตถิและพระนครราชคฤห์เป็นต้น ชื่อว่า ปฏฺวิรูปเทศ ฯ การอาศัยอยู่ในปฏฺวิรูปเทศนั้น ชื่อว่า เป็นมงคล เพราะเป็นปัจจัยให้เหล่าสัตว์ได้รับอนุตตรริยะ ๖ ประการ ฯ

กิจกรรมกิจทั้งหลายมีการเห็นรูปเป็นต้น ที่ปราศจากสิ่งที่ยอดเยียมอย่างอื่น คือ ไม่มีสิ่งอื่นที่ยอดเยียมไปกว่า ชื่อว่า อนุตตรริยะ ฯ อนุตตรริยะเหล่านั้น พึงทราบโดยนัยที่พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ในอนุตตรียสูตร จักกนิบาต อังคุตตรนิกาย อย่างนี้ว่า ภิกษุทั้งหลาย บุคคลบางคนในโลกนี้ ไปเพื่อคูช้างแก้วบ้าง ไปเพื่อคูม้าแก้วบ้าง ไปเพื่อคูแก้วมณีบ้าง ไปเพื่อคูรูปใหญ่บ้างเล็กบ้าง ไปเพื่อคูสมณะหรือพราหมณ์ผู้มีความเห็นผิด ผู้ปฏิบัติผิด ภิกษุทั้งหลาย ทศะนั้นนั้นมีอยู่ เราไม่กล่าวทศะนั้นว่า ไม่มี ภิกษุทั้งหลาย แต่ว่าทศะนั้นนั้นแลยังทรม เป็นของชาวบ้าน เป็นของปुरुชน เป็นของไม่ประเสริฐ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ ไม่เป็นไปเพื่อความเบื่อหน่าย ไม่เป็นไปเพื่อคลายความกำหนัด ไม่เป็นไปเพื่อความดับสูญ ไม่เป็นไปเพื่อความสงบระงับ ไม่เป็นไปเพื่อการรู้แจ้ง ไม่เป็นไปเพื่อการตรัสรู้ ไม่เป็นไปเพื่อพระนิพพาน ภิกษุทั้งหลาย ส่วนบุคคลใดแล มีศรัทธาตั้งมั่น มีความรักตั้งมั่น ถึงที่สุดโดย

ส่วนเดียว มีความเลื่อมใสยิ่ง ไปเพื่อเห็นพระตถาคตหรือสาวกของพระตถาคต
 ภิกษุทั้งหลาย การเห็นนั้นของบุคคลนั้น จัดเป็น การเห็นที่ยอดเยี่ยมกว่าการเห็น
 ทั้งหมด ย่อมเป็นไปเพื่อความบริสุทธิ์แห่งสัตว์ทั้งหลาย เพื่อความก้าวล่วงความ
 เสร้าโศกและความรำไร เพื่อความตั้งอยู่ไม่ได้ (ความดับสูญ) แห่งทุกข์และโทมนัส
 เพื่อการบรรลุนิพพานเพื่อการทำให้งามซึ่งพระนิพพาน ภิกษุทั้งหลาย ข้อที่คน
 ผู้มีศรัทธาตั้งมั่น มีความรักตั้งมั่น ถึงที่สุดโดยส่วนเดียว มีความเลื่อมใสยิ่ง
 ไปเพื่อเห็นพระตถาคตหรือสาวกของพระตถาคต ภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่า
 ทสสนานุตตริยะ ฯลฯ ภิกษุทั้งหลาย นี้เรียกว่า อนุสสทานุตตริยะ ดังนี้ ฯ

ประโยค ป.ธ. ๕
แปล ไทยเป็นนคร

สอบ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ประเทศสหรัฐอเมริกา

๑. ลำดับนั้น พระบรมศาสดา ตรัสกะบุรุษนั้นว่า เธอจงไปวิหารแล้ว พูกว่า พระศาสดารับสั่งหาพระช่อจุฬปีนถก ฯ เมื่อเขาไปบอกตามรับสั่งแล้ว ปากทั้งพันก็ขาน (พร้อมกัน) ว่า อาตมาช่อจุฬปีนถก อาตมาช่อจุฬปีนถก ฯ บุรุษนั้น กลับไปกราบทูลอีกว่า ได้ยินว่า ภิกษุแม้ทุกรูป ช่อจุฬปีนถกทั้งนั้น พระเจ้าข้า ฯ พระบรมศาสดา ตรัสว่า ถ้ากระนั้น เธอไปแล้ว จงจับมือพระรูป ที่พูดก่อนว่า อาตมา ช่อจุฬปีนถก (ส่วน) รูปที่เหลือจักหายไป ฯ เขาได้ทำตาม นั้นแล้ว ฯ ในขณะนั้นนั่นเอง ภิกษุประมาณพันรูป ก็หายไป ฯ พระเถระ ได้ไปพร้อมกับบุรุษนั้น ฯ ในเวลาเสร็จกัตกิจ พระบรมศาสดา ตรัสเรียกหมอ ชีวกมารับสั่งว่า ชีวก เธอจงรับบาตรของพระจุฬปีนถกเถิด พระจุฬปีนถกนี้ จักทำอนุโมทนาแก่เธอ ฯ หมอชีวกได้ทำอย่างนั้นแล้ว ฯ พระเถระ ได้กระทำ อนุโมทนา ยังพระไตรปิฎกให้กระฉ่อนแล้ว จุจราชสีห์หนุ่มบันลือสีหนาท ฉะนั้น ฯ พระบรมศาสดา เสด็จลุกจากอาสนะ มีภิกษุสงฆ์แวดล้อม เสด็จไปสู่ วิหารแล้ว เมื่อภิกษุทั้งหลายแสดงวัตรแล้ว เสด็จลุกจากอาสนะ ประทับยืน ที่หน้ามุขพระคันธกุฎี ประทานสุคโตวาทแล้ว ตรัสบอกกัมมัญฐานแก่ภิกษุสงฆ์ ทรงส่งภิกษุสงฆ์ไปแล้ว เสด็จเข้าสู่พระคันธกุฎีที่อบด้วยกลิ่นหอมฟุ้ง ทรงเข้า สีหไสยาโดยพระปรศว์เบื้องขวา ฯ

๒. ต่อมา ในเวลาเย็น ภิกษุทั้งหลายนั่งประชุมกันข้างนี้และข้างโน้น จูจถูกกันด้วยม่านกัมพลสีแดง บรรารกถึงเรื่องพระคุณของพระบรมศาสดาว่า ท่านผู้มีอายุ พระมหาปิ่นถก ไม่ทราบอริยาธัยของพระจุฬปีนถก จึงไม่สามารถ จะให้เรียนคาถาบทเดียวโดย ๔ เดือนได้ ไต่ออกจากวิหาร ด้วยเข้าใจว่า

พระรูปนี้โง่ แต่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ประทานพระอรหัตพร้อมทั้ง ปฏิสัมภิทา ในระหว่าง (ฉัน) อาหารมื้อเดียวเท่านั้น เพราะพระองค์เป็น พระธรรมราชาชั้นยอด พระไตรปิฎกก็มาพร้อมกับปฏิสัมภิทาเลยทีเดียว น้าอัสจรรยฺ์ ชื่อว่ากำลังของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ยิ่งใหญ่ ๆ ครั้งนั้น พระผู้มี พระภาคเจ้า ทรงทราบเรื่องราวนี้ในโรงธรรมแล้ว ทรงดำริว่า การที่เราจะไป ในวันนี้ ก็ควร แล้วเสด็จลุกจากพุทธไสยา ทรงนุ่งผ้า ๒ ชั้นที่ย้อมดีแล้ว ทรงรัด ประคตเอวคูส่ายฟ้า ทรงห่มจีวรมหาบังสุกุลขนาดเท่าสุคติจีวร เช่นกับผ้า กัมพลสีแดง เสด็จออกจากพระคันธกุฎีอันมีกลิ่นหอมตลบ ไปยังโรงธรรม ด้วยความงามแห่งพระอากัปกิริยาที่ทรงย่างไปแล้วจุพระยาขสารตัวضبมัน และดุจราชสีห์ (และ) ด้วยพระพุทธลีลาอันหาที่สุดมิได้ เสด็จขึ้นบรรพตพุทธอาสน์ ที่บรรจงจัดไว้ในท่ามกลางแห่งโรงกลมซึ่งประดับแล้ว ประทับนั่ง ณ ท่ามกลาง อาสนะ ทรงเปล่งพระพุทธรังสีมีวรัณณะ ๖ ประการ เปรียบปานเทพดาผู้วิเศษ บันดาลท้องมหาสมุทรให้กระเพื่อมอยู่ (และ) ประจุพระอาทิตย์ทอแสงอ่อน ๆ เหนือยอดภูเขาเขษณธร ฉะนั้น ๆ ก็เมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พอเสด็จมาถึง ภิษุสงฆ์ก็หยุดสนทนา ได้นั่งเงียบแล้ว ๆ พระบรมศาสดา ทรงพิจารณาอุบิสิษ ด้วยพระหฤทัยอันอ่อนโยน ทรงรำพึงว่า บริษัษนี้ งามยิ่งนัก การคณองมือก็ดี การคณองเท้าก็ดี เสียงไอกี้ดี เสียงจามก็ดี ของภิษุแม้รูปเดียว ก็ไม่มี ภิษุเหล่านี้แม้ทั้งหมด มีความเคารพด้วยพุทธคารวะ อันเดชแห่งพระพุทธเจ้า คุกคามแล้ว เมื่อเรานั่ง (เฉย) ไม่พูดแม้แต่ตลอดชั่วอายุ รูปไหน ๆ ก็จักไม่ตั้งเรื่อง ขึ้นพูดก่อน ชื่อว่าธรรมเนียมของการตั้งเรื่องขึ้น เราควรรู้ เรานี้แหละ จักพูดก่อน ดังนี้แล้ว ตรัสเรียกภิษุทั้งหลายมา ด้วยพระสุรเสียงดุจเสียงพรหม อันไพเราะ ตรัสถามว่า ภิษุทั้งหลาย บัดนี้ พวกเขอนั่งประชุมกันด้วยเรื่อง อะไรเล่า ก็เล่าเรื่องอะไรที่พวกเขหยุดค้างไว้ในระหว่าง ๆ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๕

แปล ไทยเป็นนคร

๑. อถ สตถา ตัม ปุริสํ อาห วิหารํ คนฺตฺวา สตถา จูพปฺนถกํ
 นาม ปกฺโกสตีติ วเทหิตี ฯ เตน คนฺตฺวา ตถา วุตฺเต อหํ จูพปฺนถโก
 อหํ จูพปฺนถโกติ มุขสฺสสํ อฺจุจฺหิ ฯ โส ปุริโส ปฺน คนฺตฺวา
 สพฺเพปี กิร ฆนฺเต จูพปฺนถกาเยว นามาติ อาห ฯ เตนหิ คนฺตฺวา โย
 ปจฺมํ อหํ จูพปฺนถโกติ วทติ ตํ หตฺถे คณฺห อวเสสา
 อนุตฺตราชิสฺสนฺตีติ ฯ โส ตถา อกาสิ ฯ ตาวเทว สหสฺสมตฺตา ภิกฺขุ
 อนุตฺตราชีสฺสุ ฯ เถโร เตน ปุริเสน สทฺธิ อคฺมาสิ ฯ สตถา ภตฺตกิจฺจ-
 ปริโยसानเ จีวํ อามนฺเตสิ จีวํ จูพปฺนถกสฺส ปตฺตํ คณฺห อยนฺเต
 อนุโมทนํ กริสฺสตีติ ฯ จีวโก ตถา อกาสิ ฯ เถโร สีนฺหาทํ นทฺนโต
 ตฺรณสีโห วิย ตีณิ ปิฎฺฎกานิ สงฺโฆเกตฺวา อนุโมทนํ อกาสิ ฯ สตถา
 อฺจุจฺยาสนา ภิกฺขุสงฺฆปรีวโต วิหารํ คนฺตฺวา ภิกฺขุหิ วุตฺเต ทสฺสีเต
 อฺจุจฺยาสนา คนฺธกฺกุปฺมฺเข จตฺวา ภิกฺขุสงฺฆสฺส สุกโตวาทํ ทตฺวา
 กมฺมญฺจानํ กเถตฺวา ภิกฺขุสงฺฆํ อฺยุโยเชตฺวา สุรภิกฺขุวาสิตํ คนฺธกฺกุ
 ปวีลิตฺวา ทกฺขิณเณน ปสฺเสน สีนฺเสยฺยํ อฺปคโต ฯ

๒. อถ สายณฺหสมเย ภิกฺขุ อิตฺโต จิตฺโต จ สโมสริตฺวา
 รตฺตกมฺพลสาณฺธิยา ปรีกฺขิตฺตา วิย นิสีทิตฺวา สตฺถุ คุณฺถกํ อารภีสุ
 อาวุโส มหาปฺนถโก จูพปฺนถกสฺส อชฺฌาสยํ อชานนฺโต จตฺตฺหิ มาเสหิ
 เอกํ คาลํ อุกคณฺหาเปตฺุ น สกฺโกติ ทนฺโธ อยนฺติ วิหารา นิกฺกทฺตฺมิ
 สมฺมาสมฺพุทฺโธ ปน อตฺตโน อนุตฺตตรธมฺมราชตฺยา เอกสฺมิณฺเวย
 อนุตฺตรภตฺเต สห ปฏิสมฺภิทาหิ อรหตฺตํ อทาสิ ตีณิ ปิฎฺฎกานิ สห
 ปฏิสมฺภิทาหิเยว อาคตานิ อโห พุทฺธานํ พลนฺนาม มหนฺตฺนติ ฯ อถ

ภควา ฌมมสภายํ อิมํ กถาปวตฺตี ถตฺวา อชฺช มยา คนฺตุํ วัณฺณตฺีติ
 พุทฺธเสยฺยาย อุฏฺฐาย สฺรตฺตทปฺภุญํ นิวาเสตฺวา วิชฺชวลตํ วิย กายพนฺธนํ
 พนฺธิตฺวา รตฺตกมฺพลสทิสํ สฺสคตฺมหาปํสฺสกุลจิวํ ปารุปีตฺวา สฺสรภิกฺษ-
 กุญฺโฑ นิกฺขมฺม มตฺตวรวารณสีหวิกฺกนตฺวิลาสเน อนนฺตาย พุทฺธลี้ฬฺหาย
 ฌมฺมสภํ คนฺตุวา อลงฺกตมณฺฑลมาลมชฺเฌ สฺสปลณฺตตฺตปวฺรพฺพุทฺธาสนํ
 อารุห ฌพฺพณฺณา พุทฺธรํสีโย วิสฺสชฺเชนฺโต อณฺณวกฺกฺจฺฉิ โขภยมาโน
 วิย ยฺยคนฺธรมตฺตเก พาลสฺสุริโย วิย อาสนมชฺเฌ นิสฺสีติ ฯ สมนฺาสมฺพฺพุทฺธ
 ปน อาคตฺมตฺเต ภิกฺขุสงฺโฆ กถํ ปจฺฉินฺทิตฺวา ตฺวณฺหิ อโหสิ ฯ สตฺถา
 มฺพุทฺเณ จิตฺเตน ปริสํ โอลเเกตฺวา อยํ ปริสา อติวีย โสภติ เอกสฺสาปี
 หตฺถกฺกฺกฺจฺฉํ วา ปาทกฺกฺกฺจฺฉํ วา อุกฺกาสิตสทฺโท วา จิปิตสทฺโท วา
 นตฺถิ สพฺเพปิเม พุทฺธการเวเน สการวา พุทฺธเตเชน ตชฺชิตา มยิ
 อายฺกปฺปมปี อกเถตฺวา นิสฺสินฺเณ เกจิ ปจฺฉํ กถํ สมนฺุจฺจาเปตฺวา น
 กเถสฺสนฺติ กถาสมนฺุจฺจาปนวตฺตณฺนาม มยา ชานิตพฺพิ อหเมว ปจฺฉํ
 กเถสฺสามีติ มธฺเรน พฺรหฺมสเรน ภิกฺขุ อามนฺเตตฺวา กาย นฺตฺถ ภิกฺขเว
 เอตฺรหิ กถาย สมนฺิสฺสินฺนา กา จ ปน โว อนฺตรา กถา วิปฺปกตฺาติ
 อาห ฯ

ประโยค ป.ธ. ๕
แปล มครเป็นไทย
สอบ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ประเทศสหรัฐอเมริกา

๑. อปฺปมาโท นาม ปมาทสฺส ปฏิปทฺชภูโต เอโก ธมฺโม ฯ ตตฺถ
ปมาโทติ ปมฺชฺชนากาโร ฯ วุตฺตณฺเหตํ ตตฺถ กตโม ปมาโท กายทฺวจริเต วา
วจิตฺทจริเต วา มโนทฺวจริเต วา ปญฺจสุ วา กามคฺเชสุ จิตฺตสฺส โวสฺสคฺโค
โวสฺสคฺคานุปฺปทานํ กุสลานํ วา ธมฺมานํ ภาวนาย อสกฺกจฺจกิริยตา
อสาตจฺจกิริยตา อนนฺนจิตฺตกิริยตา โอลฺลันวุตฺติตา นิภฺจิตฺตจฺจนฺทตา นิภฺจิตฺตธฺรฺรตา
อนธิจฺจนํ อนนฺนโยโค อนนาเสวนา อภาวนา อพหฺลิสฺสํมํ โย เอวฺรุโป ปมาโท
ปมฺชฺชนา ปมฺชฺชิตตฺตํ อยํ วุจฺจติ ปมาโทติ ฯ ขุทฺทกทตฺถวิภังฺกปาถิ ฯ

จิตฺตสฺส โวสฺสคฺโคติ อิมํสุ เอตฺตเกสฺส จาเนสฺส สติยา อนิภฺคณฺหิตฺวา
จิตฺตสฺส โวสฺสขฺชนํ สติวิโรหิติ อตฺถโ ๑ โวสฺสคฺคานุปฺปทานนฺติ โวสฺสคฺคสฺส
อนุปฺปทานํ ปุณฺนปฺปนํ วิสฺสขฺชนนฺติ อตฺถโ ๑ อสกฺกจฺจกิริยตาติ เอเตสํ
ทานาทินํ กุสลธมฺมานํ ภาวนาย ปุคฺคลสฺส วา เทยฺยธมฺมสฺส วา อสกฺกจฺจกรณ-
วเสน อสกฺกจฺจกิริยาติ วิภังฺกวณฺณนา ฯ

เอเตสํ ทานาทินํ กุสลธมฺมานํ ปวตฺตเน ปุคฺคลสฺส วา เทยฺยธมฺมสฺส
วา อสกฺกจฺจกิริยา ฯ สตฺตสฺส ภาโว สาตจํ สาตฺจเณ กิริยา สาตฺจกิริยา
สาเยว สาตฺจกิริยตา น สาตฺจกิริยตา อสาตฺจกิริยตา ๑ อนนฺนจิตฺตกิริยาติ
น อนนฺนจิตฺตกิริยตา นิรฺนฺตรกรณํ อนนฺนจิตฺตกิริยาติ เอกํกุคฺคตเร ฉนฺนจวคฺคกฺกิกา ๑

๒. น อนฺนจิตฺตกรณํ อนนฺนจิตฺตกิริยตา ๑ ยถา นาม กกณฺณโก โลกํ
กนฺตฺวา โลกํ ตินฺนจฺจติ น นิรฺนฺตรํ กจฺจติ เอวเมว โย ปุคฺคโล เอกทิวสํ ทานํ
วา ทตฺวา ปุชฺชํ วา กตฺวา ธมฺมํ วา สุตฺวา สมณธมฺมํ วา กตฺวา ปุณฺน จิรฺสฺสํ
กโรติ น นิรฺนฺตรํ ปวตฺเตติ ตสฺส สา กิริยา อนนฺนจิตฺตกิริยาติ

วูจติ ฯ โอลีนวุดิตาติ นรินทรกรรมสงฆาตสฺส วิปฺพารสฺส อภาเวน
 โอลีนวุดิตา ฯ นิภิตฺตจฺจนฺทตฺตาติ กุสลกิริยาย วิริยจฺจนฺทสฺส นิภิตฺตภาโว ฯ
 นิภิตฺตตฺตฺรตฺตาติ วิริยตฺตฺรสฺส โอโรปนํ โอสฺสกฺกิตฺมานสฺตฺตาติ อตฺถโธ ฯ
 อนนฺธิจฺฉานนฺติ กุสลกรณํ ปติญฺจานาภาโวติ วิภงฺกวัฒนฺนา ฯ

อนนฺโยโคติ อนนฺยุณฺชนํ ฯ กุสเลสุ ฌมฺเมสุ อาเสวนาทีนํ อภาโว
 อนาเสวนาทโย ฯ ปมาโทติ สฺสรูปนิทฺเทโส ฯ ปมฺชฺชนาติ อาการนิทฺเทโส ฯ
 ปมฺชฺชิตตฺตนฺติ ภาวนิทฺเทโสติ เอกงฺกตฺตรฐีกา ฯ

ปมาโทติ ปมฺชฺชนํ ฯ โย เอวรूपํ ปมาโทติ อิทํ อตฺถปฺริยายสฺส
 พุณฺณชนปฺริยายสฺส จ ปฺริยนฺตาภาวโต อาการทสฺสนํ ฯ อิทํ วุตฺตํ โหติ
 ยวํ อาทิโต ปญฺจาย ทสฺสีโต ปมาโท โย อลฺลโณปี เอวมากาโร เอวฺชาติโก
 ปมาโท ปมฺชฺชนาการวเสน ปมฺชฺชนา ปมฺชฺชิตภาววเสน ปมฺชฺชิตตฺตนฺติ
 สงฺขํ คโต อยํ วูจติ ปมาโทติ ฯ ลกฺขณโต ปเนส ปณฺจสุ กามกุณฺเณสุ
 สติไวสฺสกุสลกฺขณํ ตตฺถเอว สติยา วิสฺสณฺฐจฺจกาโร เวทิตพฺโพติ วิภงฺกวัฒนฺนา ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๕

แปล มคอเป็นไทย

๑. ธรรมอย่างหนึ่งซึ่งเป็นปฏิปักษ์ต่อความประมาท ชื่อว่า **อปปมาโท** ๑ บรรดาความประมาทและความไม่ประมาททั้ง ๒ นั้น อากาโรคือความมัวเมา ชื่อว่า **ปมาโท** ๑ สมจริงดังพระดำรัสที่พระผู้มี พระภาคเจ้า ตรัสไว้ดังนี้ว่า บรรดาความประมาทและความไม่ประมาททั้ง ๒ นั้น ความประมาทเป็นไฉน การปล่อยจิตไป ความเพิ่มพูนการปล่อยจิตไป ในกายทุจริต วาจิทุจริต มโนทุจริต หรือในกามคุณ ๕ ชื่อว่า ความประมาท อีกอย่างหนึ่ง ความไม่มีการกระทำ โดยเคารพ ความไม่มีการกระทำโดยกาลติดต่อ ความไม่มีการกระทำไม่หยุด ความประพฤตีย่อยหย่อน ความหมดความพอใจ ความทอดธุระ ความไม่ตั้งมั่น ความไม่ประกอบเนื่องๆ ไม่เสพ ไม่เจริญ ไม่ทำให้มาก ในการบำเพ็ญกุศลธรรมทั้งหลาย ชื่อว่า ความประมาท ความประมาท กิริยาที่ประมาท สภาพที่ประมาท อันใด มีลักษณะเช่นว่ามานี้ นี้เรียกว่า **ปมาโท** ๑

บาลีขุททกวัตถุวิภังค์ (จบ) ๑

อรรถกถาวิภังคปกรณ์ว่า การปล่อยจิตไม่ใช่สติข่มไว้ในฐานะมีประมาณ เท่านั้น นี้ชื่อว่า **จิตตสฺส โวสุสฺสโค** อธิบายว่า ภาวะ (แห่งจิต) ที่เว้นขาดจาก สติ ๑ การเพิ่มพูนการปล่อย (จิต) ชื่อว่า **โวสุสฺสคานุปปทานํ** อธิบายว่า ความปล่อยจิตไปบ่อย ๆ ๑ การกระทำโดยไม่เคารพ ด้วยสามารถแห่ง การกระทำโดยไม่เคารพต่อบุคคลหรือไทยธรรม ในการบำเพ็ญกุศลธรรม มีทานเป็นต้นเหล่านี้ ชื่อว่า **อสุกกจุกิริยา** ๑

ฎีกาฉฐฐวรรค ในเอกนิบาตอังคตตรนิกายว่า การกระทำโดยไม่เคารพต่อบุคคล หรือต่อไทยธรรม ในการยังกุศลธรรมมีทานเป็นต้นเหล่านี้ให้เป็นไป ชื่อว่า **อสุกกจุกิริยา** ๑ ความเป็นแห่งกาลติดต่อ ชื่อว่า **สาตจจํ** การกระทำ โดยความเป็นแห่งกาลติดต่อ ชื่อว่า **สาตจจุกิริยา** **สาตจจุกิริยา** นั้นแล เป็น **สาตจจุกิริยา** การกระทำโดยความเป็นแห่งกาลติดต่อ หามีไม่ ชื่อว่า **อสาตจจุกิริยา** ๑ บทว่า **อนญฺจิตกิริยา** มีวิเคราะหว่า การกระทำ ไม่หยุด คือ การกระทำเนื่องนิตย์หามีได้ ชื่อว่า **อนญฺจิตกิริยา** ๑

๒. อรรถกถาวิภังคปกรณ์ว่า การกระทำไม่หยุดหามิได้ ชื่อว่า **อนณฺฐิตกิริยา** ฯ บุคคลใด ได้ถวายทานก็ดี ทำการบูชาก็ดี ฟังธรรมก็ดี บำเพ็ญสมณธรรมก็ดี ในวันหนึ่งแล้ว ต่อกาลนาน จึงกระทำอีก หายังกุศลธรรมเหล่านั้นให้เป็นไปเนื่องนิตย์ไม่ เหมือนกิ่งก่า วังไปหน่อยหนึ่งแล้วหยุดอยู่ หน่อยหนึ่ง ไม่วังเรื่อยไป ฉะนั้น กิริยานั้น ของบุคคลนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสเรียกว่า **อนณฺฐิตกิริยา** ฯ ความประพฤติ ชื่อว่า ย่อหย่อน เพราะไม่มีความขยันกล่าวคือการกระทำเนื่องนิตย์ ชื่อว่า **โอสินฺนวุตติกา** ฯ ภาวะที่ทอดทิ้ง ความพอใจในความเพียรในการบำเพ็ญกุศลเสียแล้ว ชื่อว่า **นิกฺขิตฺตจฺจนฺทตา** ฯ การทอดทิ้งธุระที่จะต้องกระทำด้วยความเพียร ชื่อว่า **นิกฺขิตฺตธฺรตา** อธิบายว่า ความเป็นผู้มีใจที่ถ้อย ๑ ความไม่มีความตั้งมั่น ในการบำเพ็ญกุศล ชื่อว่า **อนธิฏฺฐานํ** ฯ

ฎีกาเอกนิบาตอังคตฺตรนิกายว่า การไม่ประกอบเนื่อง ๑ ชื่อว่า **อนนฺุโยโค** ๑ ความไม่มีแห่งกิจทั้งหลาย มีการเสพมากเป็นต้นในกุศลธรรมทั้งหลาย ชื่อว่า **อนาเสวนา** เป็นต้น ๑ ศัพท์ว่า **ปมาโท** เป็นศัพท์แสดงโดยสรูป ๑ ศัพท์ว่า **ปมฺขณา** เป็นศัพท์แสดงอาการ ๑ ศัพท์ว่า **ปมฺขฺชิตฺตฺตํ** เป็นศัพท์แสดงภาวะ ๑

อรรถกถาวิภังคปกรณ์ ว่า ความเลินเล่อ ชื่อว่า **ปมาโท** ๑ คำว่า **โย เอวฺรุโป ปมาโท** นี้ ชื่อว่า เป็นคำแสดงอาการ เพราะความไม่มีที่สุดแห่งกระบวนอรรถ และกระบวนพญฺชนะ ๑ มีคำอธิบายที่พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ดังนี้ว่า ความประมาทที่เราแสดงมาแล้วตั้งแต่ต้นนี้ใดก็ดี ความประมาทแม้อย่างอื่นใด ซึ่งมีอาการอย่างนี้ มีชาติอย่างนี้ ที่ถึงแล้วซึ่งการนับว่า **ปมฺขณา** ด้วยสามารถแห่งอาการเมาทั่ว ว่า **ปมฺขฺชิตฺตฺตํ** ด้วยสามารถแห่งภาวะที่เมาทั่วแล้วก็ดี นี้เราเรียกว่า **ปมาโท** ๑ ก็โดยลักษณะ ความประมาทนี้ มีความปล่อยสติไปในกามคุณ ๕ เป็นลักษณะ ฟังทราบว่ามีอาการของสติที่ถูกปล่อยไปแล้วในกามคุณ ๕ นั้นเอง ๑

หน้าว่าง

รายนามกรรมการ
ตรวจประโยชน์บาติสนามหลวง
ในการสอบ ครั้งที่ ๑ ครั้งหลัง
ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส
ประเทศสหรัฐอเมริกา

กรรมการอำนวยการ

๑. พระพรหมโมลี
ประธานกรรมการ
วัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร
๒. พระพรหมบัณฑิต
รองประธานกรรมการ
วัดประยุรวงศาวาส กรุงเทพมหานคร
๓. พระพรหมวชิรปัญญาจารย์
กรรมการ
วัดราชโอรสาราม กรุงเทพมหานคร
๔. พระพรหมกวี
กรรมการ
วัดกัลยาณมิตร กรุงเทพมหานคร
๕. พระพรหมวชิโรดม
กรรมการ
วัดโมลีโลกยาราม กรุงเทพมหานคร
๖. พระพรหมวัชรธีรอาจารย์
กรรมการ
วัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร
๗. พระพรหมวัชรสุทธาจารย์
กรรมการ
วัดอาวสุวิกสิตาราม กรุงเทพมหานคร
๘. พระธรรมวชิรเมธี
กรรมการ
วัดหงส์รัตนาราม กรุงเทพมหานคร
๙. พระธรรมวชิราจารย์
กรรมการ
วัดสุวรรณาราม กรุงเทพมหานคร
๑๐. พระธรรมวชิโรดม
กรรมการ
วัดสังเวชวิศยาราม กรุงเทพมหานคร
๑๑. พระเทพปริยัติวงศ์
กรรมการ
วัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร
๑๒. พระเทพวชิรธีรคุณ
กรรมการ
วัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร

รายชื่อกรรมการตรวจประโยคบาลีสนามหลวง

ประโยค ๑-๒ และ ประโยค ป.ธ. ๓, ๔, ๕

สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา
วันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘ เวลา ๐๘.๓๐ น. เป็นต้นไป
ณ สำนักงานแม่กองบาลีสนามหลวง ตึกเมตตาปฐิ ชั้น ๒
วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ตรวจประโยค ป.ธ. ๕

๑. พระศรีรัตนโมลี ป.ธ.๕	วัดประดู่จิมพลี
๒. พระศรีวิจิตรธรรมาภรณ์ ป.ธ.๕	วัดสุทัศนเทพวราราม
๓. พระมหาใจ เขมจิตฺโต ป.ธ.๕	วัดชนะสงคราม

ตรวจประโยค ป.ธ. ๔

๑. พระศรีปริยัติดิลก ป.ธ.๕	วัดสามพระยา
๒. พระศรีวิจิตรบัณฑิต ป.ธ.๕	วัดโมลีโลกยาราม
๓. พระเมธีวชิรกวี ป.ธ.๕	วัดอรุณราชวราราม

ตรวจประโยค ป.ธ.๓

กองที่ ๑

๑. พระศรีวัชรวิมล ป.ธ.๕	วัดโมลีโลกยาราม
๒. พระมหาอุดร อุตฺตโร ป.ธ.๕	วัดสามพระยา
๓. พระมหาสมหวัง จิตสํวโร ป.ธ.๕	วัดพระเชตุพนฯ

ตรวจประโยค ป.ธ.๓

กองที่ ๒

๑. พระมหากรรชิต สุขิตกนฺโท ป.ธ.๕	วัดปากน้ำ
๒. พระมหาสุทธิพจน์ สุทธิเมธี ป.ธ.๕	วัดชัยฉิมพลี
๓. พระมหากงกต กิตฺติโรจน ป.ธ.๕	วัดเบญจมบพิตร

ตรวจประโยค ๑-๒

กองที่ ๑

๑. พระศรีวิจิโรภาส ป.ธ.๕	วัดมหาธาตุ
๒. พระมหาสายฝน มณีโชติ ป.ธ.๕	วัดปากน้ำ
๓. พระมหากรพิสิทธิ์ วรสิทธิ ป.ธ.๕	วัดอรุณราชวราราม

ตรวจประโยค ๑-๒

กองที่ ๒

๑. พระมหาสาโรจน์ ญาณาวชิโร ป.ธ.๕	วัดหงส์รัตนาราม
๒. พระมหาพรภวิทย์ จิรวิฑู ป.ธ.๕	วัดอาวุธวิกสิตาราม
๓. พระมหาอชัญญ มหาขณฺโณ ป.ธ.๕	วัดปากน้ำ

รายนามกรรมการ
นำข้อสอบประโยคบาลีสนามหลวงไปเปิดสอบ
สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส เมืองนอร์ธ ฮอลลีวูด
ประเทศสหรัฐอเมริกา

รายงานผู้นำประโยคบาลีสนามหลวง ครั้งที่ ๑ ครั้งหลัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
 ไปเปิดสอบสนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส เมืองนอร์ธ ฮอลลีวูด
 รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา
 สอบวันที่ ๒๑-๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘
 ชั้นประโยค ๑ - ๒ และ ชั้นประโยค ป.ธ.๓, ๔, ๕

ที่	รายนาม	ที่อยู่	จังหวัด	สนามสอบ	ประเทศ	หมายเหตุ
๑	พระธรรมวชิรปัญญาจารย์	วัดพระเชตุพนฯ	กรุงเทพมหานคร	วัดไทยลอสแอนเจลิส	สหรัฐอเมริกา	
๒	พระเทพพัชรานุสิฐ	วัดพระเชตุพนฯ	กรุงเทพมหานคร	"	"	
๓	พระศรีวัชรวิมล	วัดโมลีโลกยาราม	กรุงเทพมหานคร	"	"	

รายนามกรรมการยกทรง-ตรวจร่างเฉลยข้อสอบประโยคบาลีสนามหลวง

ในการสอบครั้งที่ ๑ ครั้งหลัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา

ณ ห้องประชุมตึกวิเศษธรรมกาย ชั้น ๒

วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

วันที่ ๒๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ตรงกับวันขึ้น ๒ ค่ำ เดือน ๗

เวลา ๑๓.๐๐ น. เป็นต้นไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

๑. สมเด็จพระพุฒาจารย์	วัดไตรมิตรวิทยาราม	ประธานกรรมการ
๒. พระพรหมวชิรปัญญาจารย์	วัดราชโอรสาราม	กรรมการ
๓. พระพรหมโมลี	วัดปากน้ำ	กรรมการ
๔. พระพรหมบัณฑิต	วัดประยุรวงศาวาส	กรรมการ
๕. พระพรหมกวี	วัดกัลยาณมิตร	กรรมการ
๖. พระพรหมวชิรมุนี	วัดสุทัศนเทพวราราม	กรรมการ
๗. พระพรหมวชิราวุธ	วัดบพิตรพิมุข	กรรมการ
เฉลย แปลมคอเป็นไทย ป.ธ. ๕		
๘. พระพรหมวชิโรดม	วัดโมลีโลกยาราม	กรรมการ
๙. พระพรหมวัชรธีรจารย์	วัดปากน้ำ	กรรมการ
๑๐. พระธรรมวชิรเมธี	วัดหงส์รัตนาราม	กรรมการ
๑๑. พระธรรมวชิราธิบดี	วัดเบญจมบพิตร	กรรมการ

๑๒. พระธรรมวชิรเจติยาจารย์ วัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม กรรมการ
๑๓. พระธรรมวชิโรดม วัดสังเวชวิศยาราม กรรมการ
 เฉลย แปลมคอเป็นไทย ป.ร. ๔
๑๔. พระธรรมวชิรปัญญาจารย์ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม กรรมการ
 เฉลย แปลมคอเป็นไทย ป.ร. ๓
๑๕. พระเทพวชิรธีรคุณ วัดปากน้ำ กรรมการ
 เฉลย สัมพันธ์ไทย ป.ร. ๓
๑๖. พระราชปริยัติสุธี วัดธรรมามูล จังหวัดชัยนาท กรรมการ
 เฉลย แปลมคอเป็นไทย ประโยค ๑-๒
๑๗. พระราชปัญญาสุธี วัดสร้อยทอง กรรมการ
 เฉลย บาลีไวยากรณ์ ป.ร. ๓
๑๘. พระศรีสุทิวาภิเศก วัดอรุณราชวราราม กรรมการ
 เฉลย บาลีไวยากรณ์ ประโยค ๑-๒
-

กำหนดการสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวง

ประเทศสหรัฐอเมริกา

ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ครั้งที่ ๒

การสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวงแผนกบาลี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ครั้งที่ ๒ เปิดสอบประโยค ๑ - ๒ และประโยค ป.ธ. ๓, ๔, ๕ กำหนดสอบในวันขึ้น ๕, ๖, ๗ ค่ำ เดือน ๘ ตรงกับวันที่ ๓๐ มิถุนายน, ๑, ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ สอบ ณ สนามสอบวัดวัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา เริ่มสอบ เวลา ๑๓.๐๐ น. ทุกวัน ในการสอบครั้งที่ ๒ นี้ มีจำนวนพระภิกษุ สามเณรเข้าสอบ ดังนี้

๑. ประโยค ป.ธ. ๕	- วิชาแปลไทยเป็นมคธ	จำนวน - รูป
	- วิชาแปลมคธเป็นไทย	จำนวน ๑ รูป
๒. ประโยค ป.ธ. ๔	- วิชาแปลไทยเป็นมคธ	จำนวน ๔ รูป
	- วิชาแปลมคธเป็นไทย	จำนวน - รูป
๓. ประโยค ป.ธ. ๓	- วิชาแปลมคธเป็นไทย	จำนวน ๑ รูป
	- วิชาสัมพันธไทย	จำนวน ๑ รูป
	- วิชาบาลีไวยากรณ์	จำนวน - รูป
๔. ประโยค ๑-๒	- วิชาแปลมคธเป็นไทย	จำนวน ๗ รูป
	- วิชาบาลีไวยากรณ์	จำนวน - รูป
รวมทั้งสิ้น		๑๔ รูป

ส่วนการตรวจข้อสอบ สนามหลวงแผนกบาลี ประชุมกรรมการตรวจวันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘ เวลา ๐๘.๓๐ น. ณ สำนักงานแม่กองบาลีสนามหลวง ตึกเมตตาปฐพี วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ยอดจำนวนพระภิกษุสามเณรเข้าสอบความรู้บาลีสนาฬาวาง
 คณะสงฆ์ไทยในประเทศไทย
 ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่		ประโยค										รวม
		๑-๒		ป.ศ. ๓			ป.ศ. ๔		ป.ศ. ๕			
		ปมท.	วิ.	ปมท.	สั.	วิ.	ปมท.	ปมท.	ปมท.	ปมท.	ปมท.	
๑	คณิสสังฆไทย ในสหรัฐอเมริกา	๗	๐	๑	๑	๐	๔	๐	๐	๑	๑	๑๔
	รวม	๗	๐	๑	๑	๐	๔	๐	๐	๑	๑	๑๔

กำหนดการสอบบาลีสนามหลวง
 คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา
 ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
 สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส
 รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประโยค ๑-๒	สอบวันขึ้น ๕ - ๖ ค่ำ เดือน ๘ (วันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘)
ประโยค ป.ธ. ๓	สอบวันขึ้น ๕ - ๖ - ๗ ค่ำ เดือน ๘ (วันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๑-๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘)
ประโยค ป.ธ. ๔	สอบวันขึ้น ๕ - ๖ ค่ำ เดือน ๘ (วันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘)
ประโยค ป.ธ. ๕	สอบวันขึ้น ๕ - ๖ ค่ำ เดือน ๘ (วันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘)

เริ่มสอบเวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกาตรง ทุกวัน

กำหนดสถานที่สอบบาลีสนามหลวง
ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา
สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส
รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประโยค ป.ธ. ๕

ที่	สำนักเรียน	วิชา		รวม
		ปทม.	ปมท.	
๑	คณะสงฆ์ไทย ในประเทศสหรัฐอเมริกา	๐	๑	๑
	รวม	๐	๑	๑

ประโยค ป.ธ. ๔

ที่	สำนักเรียน	วิชา		รวม
		ปทม.	ปมท.	
๑	คณะสงฆ์ไทย ในประเทศสหรัฐอเมริกา	๔	๐	๔
	รวม	๔	๐	๔

ประโยค ป.ธ. ๓

ที่	สำนักเรียน	วิชา			รวม
		ปมท.	สัณ.	ไว.	
๑	คณะสงฆ์ไทย ในประเทศสหรัฐอเมริกา	๑	๑	๐	๒
	รวม	๑	๑	๐	๒

ประโยค ๑-๒

ที่	สำนักเรียน	วิชา		รวม
		ปมท.	ไว.	
๑	คณะสงฆ์ไทย ในประเทศสหรัฐอเมริกา	๓	๐	๓
	รวม	๓	๐	๓

กำหนดการสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวง
บาลีศึกษาของคฤหัสถ์ ประเทศสหรัฐอเมริกา
ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
ครั้งที่ ๒

การสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวงแผนกบาลี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ครั้งที่ ๒ เปิดสอบประโยค บ.ศ. ๑-๒ และประโยค บ.ศ. ๓, ๔, ๕ กำหนดสอบในวันขึ้น ๕, ๖, ๗ ค่ำ เดือน ๘ ตรงกับวันที่ ๓๐, ๑, ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ สอบ ณ สนามสอบวัดวัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา เริ่มสอบ เวลา ๑๓.๐๐ น. ทุกวัน ในการสอบครั้งที่ ๒ มีจำนวนคฤหัสถ์เข้าสอบ ดังนี้

๑. ประโยค บ.ศ. ๕	- วิชาแปลไทยเป็นมคธ	จำนวน ๑ คน
	- วิชาแปลมคธเป็นไทย	จำนวน - คน
๒. ประโยค บ.ศ. ๔	- วิชาแปลไทยเป็นมคธ	จำนวน - คน
	- วิชาแปลมคธเป็นไทย	จำนวน - คน
๓. ประโยค บ.ศ. ๓	- วิชาแปลมคธเป็นไทย	จำนวน ๑ คน
	- วิชาสัมพันธไทย	จำนวน ๑ คน
	- วิชาบาลีไวยากรณ์	จำนวน - คน
๔. ประโยค บ.ศ. ๑-๒	- วิชาแปลมคธเป็นไทย	จำนวน ๑๒ คน
	- วิชาบาลีไวยากรณ์	จำนวน - คน
รวมทั้งสิ้น		๑๕ คน

ส่วนการตรวจข้อสอบ สนามหลวงแผนกบาลี ประชุมกรรมการตรวจวันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘ เวลา ๐๘.๓๐ น. ณ สำนักงานแม่กองบาลีสนามหลวง ตึกเมตตาปฐิติ วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ยอดจำนวนคนผู้สั้เข้าสอบความรู้บาศัศัศศึกษา
 คณสสงม้ไทยในประศทศสหรัฐอเมริกา
 ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

สั่ที่		ประโยค										รวม
		บ.ศ. ๑-๒		บ.ศ. ๓			บ.ศ. ๔		บ.ศ. ๕			
		ปมท.	ไ้ว.	ปมท.	สั้ม.	ไ้ว.	ปมท.	ปมท.	ปมท.	ปมท.	ปมท.	
๑	คณะสงมไ้ไทย ในสหรัฐอเมริกา	๑๒	๐	๑	๑	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๑๔
	รวม	๑๒	๐	๑	๑	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๑๔

กำหนดการสอบบาลีศึกษา
คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา
ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส
รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประโยค บ.ศ. ๑-๒	สอบวันขึ้น ๕ - ๖ ค่ำ เดือน ๘ (วันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘)
ประโยค บ.ศ. ๓	สอบวันขึ้น ๕ - ๖ - ๗ ค่ำ เดือน ๘ (วันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๑ - ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘)
ประโยค บ.ศ. ๔	สอบวันขึ้น ๕ - ๖ ค่ำ เดือน ๘ (วันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘)
ประโยค บ.ศ. ๕	สอบวันขึ้น ๕ - ๖ ค่ำ เดือน ๘ (วันที่ ๓๐ - ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘)

เริ่มสอบเวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกาตรง ทุกวัน

กำหนดสถานที่สอบบาลีศึกษา ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
 คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา
 สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส
รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประโยค บ.ศ. ๕

ที่	สำนักเรียน	วิชา		รวม
		ปทม.	ปมท.	
๑	คณะสงฆ์ไทย ในประเทศสหรัฐอเมริกา	๑	๐	๑
	รวม	๑	๐	๑

ประโยค บ.ศ. ๓

ที่	สำนักเรียน	วิชา			รวม
		ปมท.	สัม.	ไว.	
๑	คณะสงฆ์ไทย ในประเทศสหรัฐอเมริกา	๑	๑	๐	๒
	รวม	๑	๑	๐	๒

ประโยค ๑-๒

ที่	สำนักเรียน	วิชา		รวม
		ปมท.	ไว.	
๑	คณะสงฆ์ไทย ในประเทศสหรัฐอเมริกา	๑๒	๐	๑๒
	รวม	๑๒	๐	๑๒

หน้าว่าง

**โอวาทแม่กองบาลีสนามหลวง
ในการเปิดสอบประโยคบาลีสนามหลวง ประเทศสหรัฐอเมริกา
ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘**

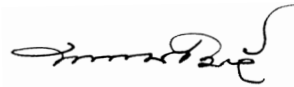
นักเรียนผู้สอบความรู้ประโยคบาลีสนามหลวง ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ทุกรูป
วันนี้ เป็นวันแรกของการเปิดสอบประโยคบาลีสนามหลวง ครั้งที่ ๒
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๘ สนามสอบประเทศสหรัฐอเมริกา ณ สนามสอบ
วัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย ซึ่งเป็นการสอบของชั้นประโยค ๑-๒
และประโยค ป.ธ.๑, ๔, ๕ รวมทั้งประโยคบาลีศึกษา โดยได้กำหนด วันขึ้น
๕, ๖, ๗ ค่ำ เดือน ๘ ในทางจันทรคติเป็นวันกำหนดในการสอบ ตามที่มหาเถร-
สมาคม ได้โปรดอนุมัติ โดยการสอบครั้งที่ ๒ นี้ ผู้ได้รับสิทธิในการสอบต้องเป็น
ผู้ที่สอบผ่านในการสอบครั้งที่ ๑ และมีผลสอบผ่านรายวิชาอย่างน้อย ๑ วิชา
ในชั้นที่ทำการสอบ จึงจะได้รับสิทธิในการสอบ และเมื่อสอบผ่านในวิชาที่สอบ
ครั้งที่ ๒ นี้แล้ว ถือว่าเป็นผู้สอบผ่านในชั้นประโยคนั้น ๆ มีศักดิ์และสิทธิ
เช่นเดียวกันกับผู้สอบผ่านในการสอบครั้งที่ ๑ ทุกประการ

ท่านทั้งหลาย การศึกษาพระปริยัติธรรมนับเป็นภาระหน้าที่อันสำคัญ
ของพระภิกษุสามเณรทุกรูป รวมทั้งเป็นหน้าที่ของพุทธศาสนิกชนทุกคน
และเป็นหน้าที่ที่ไม่อาจให้บุคคลอื่นมาปฏิบัติ หรือทำแทนได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้รู้
และเห็นผลแห่งการปฏิบัติด้วยตนเอง นับเป็นการพิสูจน์และยืนยันถึงความจริง
ตามที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสสอนไว้ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือการจรโลง
พระพุทธศาสนาให้ดำรงคงอยู่ตลอดไป นอกจากนี้ สำหรับท่านทั้งหลายที่ทำ
หน้าที่ “ศาสนทายาท” ในฐานะแห่ง “พระธรรมทูต” ในต่างแดนเช่นนี้

ต้องใช้ทั้งความทุ่มเทและความเสียสละเป็นอย่างยิ่ง ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
จึงขอแสดงความชื่นชม ยกย่อง และอนุโมทนาเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณเจ้าสำนักสถานทีสอบ ประธานสมาธิสงฆ์ไทยใน
สหรัฐอเมริกา กรรมการผู้กำกับห้องสอบ และคณะกรรมการทุกฝ่าย
ที่ได้ช่วยเหลือเกื้อกูลให้การสอบครั้งนี้ดำเนินไปได้ด้วยดี เป็นคุณเป็นประโยชน์
ต่อการศาสนศึกษาเป็นอย่างยิ่ง และขออนุโมทนาแก่ญาติโยมศรัทธาสาธุชน
ทั้งหลาย ที่ได้อุปถัมภ์ ช่วยเหลือ เกื้อกูล ให้งานคณะสงฆ์ส่วนนี้ดำเนินไปได้
โดยสะดวกด้วยดี

ในที่สุดนี้ ด้วยอำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและความใส่ใจในการศึกษา
เล่าเรียนพระปริยัติธรรมนี้ จึงเป็นพลปัจจัยส่งเสริมเพิ่มพูนดวงปัญญาของท่าน
ทั้งหลายให้แหลมคม แจ่มใส รู้แจ้งแทงตลอดในปัญหากรรมทุกประการ
ประสบความสำเร็จสมความปรารถนาโดยชอบโดยทั่วกันทุกรูป เทอญ.

(พระพรหมโมลี)

แม่กองบาลีสนามหลวง

ข้อสอบและเฉลย
ประโยค ๑-๒ ถึง ประโยค ป.ธ. ๕
ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส
ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประโยค ๑ - ๒
แปล มครเป็นไทย
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

แปล โดยพยัญชนะ

๑. โส (จูพปนุถโก) กิร กสฺสปสมฺมาสมพุทฺธกาเล ปพฺพชิตฺวา
ปณฺณวา หุตฺวา อณฺณตรสฺส ทนฺธภิกฺขุโน อุทฺเทสคณฺณกาเล ปรีหาสเกพี
อกาสี ฯ โส ภิกฺขุ เตน ปรีหาเสน ลชฺชิตฺโต เนว อุทฺเทสํ คณฺหิ น
สชฺฌามกาสี ฯ เตน กมฺเมน อัย ปพฺพชิตฺวาว ทนฺโธ ชาโต, คหิตคหิตปํ
อุปรูปริปํ อุคฺคณฺหนตฺตส นสฺสติ ฯ ตสฺส อิมเมว คาคํ อุคฺคเหตุํ วายมนตฺตส
จตุตาโร มาสา อติกฺกนฺตา ฯ อถ นํ มหาปนฺธโก “จูพปนฺธก ตฺวํ อิมสฺมี
สาสเน อภพฺโป, จตุหิ มาเสหิ เอกํ คาคํปี คเหตุํ น สกโกสิ, ปพฺพชิตกิจจํ ปน
กถํ มตฺถกํ ปาเปสฺสตี, นิภฺขม อิตฺติ วิหารา นิภฺกทฺธิ ฯ จูพปนฺธโก
พุทฺธสาสเน สีนฺเหน คิหิภาวํ น ปตฺเถติ ฯ

ตสฺมิณฺจ กาเล มหาปนฺธโก ภตฺตทุทฺเทสโก โหติ ฯ ชีวโก โกมารภจฺโจ
พหุํ มาลาคนฺธวิเลปนมาทาย อมฺพวนํ คนฺตฺวา สตฺถารํ ปุเชตฺวา ฐมฺมํ สุตฺวา อุจฺจา
ยาสนา ทสพลํ วนฺทิตฺวา มหาปนฺธกํ อุปสงฺกมิตฺวา “กิตฺตกา ภนฺเต
สตฺถุ สนฺติเก ภิกฺขุติ ปุจฺฉิ ฯ “ปณฺจมตฺตานิ ภิกฺขุสฺตานีติ ฯ “เสว ภนฺเต พุทฺธป
ปฺมุขานิ ปณฺจภิกฺขุสฺตานิ อาทาย อมฺหากํ นิเวสเน ภิกฺขํ คณฺหเถติ ฯ “อุปาสก
จูพปนฺธโก นาม ทนฺโธ ภิกฺขุ อวิรุฬฺหิธมฺโม, ตํ จเปตฺวา เสสานํ
นิมนฺตนํ สมฺปฏิจฺฉามิตี เถโร อาห ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. ตัม สุตฺวา จูพปนฺถโก จินฺตสฺส “เถโร เอตฺตกานํ ภิกฺขุณฺํ นิมนฺตนํ
สมปฺปฺปิณฺณโต มํ พหิริํ กตฺวา สมปฺปฺปิณฺณติ, นิสฺสํสยํ มยฺหํ ภาทิกสฺส มยิ
จิตฺตํ ภินฺนํ ภวิสฺสติ; กิํ อิทานิ มยฺหํ อิมินา สาสเนน, คิํ หุตฺวา ทานาทินิ
ปฺปญฺณานิ กโรนฺโต จีวิสฺสามีติ ฯ โส ปุณฺทิวเส ปาโถว วิพฺภวิมิตฺตํ ปายาสิ ฯ
สตฺถา ปจฺจุสสกาเลเยว โลกํ โวลเณนโต อิมํ การณํ ทิสฺวา ปจฺจมตฺรํ คนฺตฺวา
จูพปนฺถกสฺส คมนนคฺเค ทวารโกฏฺฐเก จงฺกมฺนฺโต อฏฺฐาสิ ฯ จูพปนฺถโก
คจฺจนฺโต สตฺถารํ ทิสฺวา อุปสงฺกมิตฺวา วณฺทิ ฯ อถ นํ สตฺถา “กหํ ปน
ตฺวํ จูพปนฺถก อิมาย เวลาย คจฺจสฺสึติ อาห ฯ “ภატา มํ ภนฺเต นิกฺกขุณฺณติ,
เตนาหํ วิพฺภวิมิตฺตํ คจฺจามีติ ฯ “จูพปนฺถก ตว ปพฺพชฺชา นาม มม สนฺติเก,
ภატรา นิกฺกขุณฺณโตปี กสฺมา มม สนฺติกํ นาคจฺฉิ; เอहि, ภินฺเต คิํภาวณ, มม สนฺ
ติเก ภวิสฺสสึติ จกฺกงฺกิตตเลน ปาณินา ตํ สิริสฺสึ ปรามสฺสิตฺวา
อาทาย คนฺตฺวา คนฺธกุณฺธิปมฺเบ นิสฺสึทาเปตฺวา “จูพปนฺถก ปฺรตฺถาภิมุโข หุตฺวา
อิมํ ปีโลติกํ รโฆหรณํ รโฆหรณนฺติ ปริมชฺชนฺโต อีเชว โหหิตฺติ อิทฺธิยา
อภิสงฺขตํ ปริสฺสุทฺธํ ปีโลติกํ ทตฺวา, กาเล อาโรจิตฺ, ภิกฺขุสงฺฆมปฺริวโต
จีวกสฺส เคหํ คนฺตฺวา ปญฺญตฺตาสเน นิสฺสึทิ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ๑ - ๒

แปล มครเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ได้ยินว่า ในกาลแห่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระนามว่ากัสสปะ
 อ. พระจุฬป็นถนั้บ บวชแล้ว เป็นผู้มึปญญาเป็น ได้กระทำแล้ว ซึ่งการหั่วเราะ
 และการเยาะเย้ย ในกาลเป็นทีเรียนเอาซึ่งอุเทศ ของภิกษุผู้เขลา รูปใดรูปหนึ่ง ฯ
 อ. ภิกษุนั้บ ละอายแล้ว เพราะการหั่วเรานั้น ไม่เรียนเอาแล้วซึ่งอุเทศนั้บเทียว
 ไม่ได้กระทำแล้ว ซึ่งการสาธยาย ฯ อ. จุฬป็นถนั้บ บวชแล้วเทียว เป็นคนเขลา
 เกิดแล้ว เพราะกรรมนั้บ, เมื่อพระจุฬป็นถนั้บ เรียนเอาอยู่ ซึ่งบทในเบื่องบน ฯ
 อ. บทอันพระจุฬป็นถนั้บทั้งเรียนเอาแล้วทั้งเรียนเอาแล้ว ย่อมหายไป ฯ
 เมื่อพระจุฬป็นถนั้บ พยายามอยู่ เพื่ออันเรียนเอา ซึ่งคานานั้บเทียว
 อ. เดือน ท. ลี ก้าวล่วงแล้ว ฯ ครั้งนั้บ อ. พระมหาป็นถนั้บ กล่าวแล้วว่า ลูก่อนจุฬ
 ป็นถนั้บ อ. เธอ เป็นผู้ไม่สมควร ในศาสนานั้บ ย่อมเป็น, อ. เธอ ย่อมไม่อาจ
 เพื่ออันเรียนเอา แม้ซึ่งคานา หนึ่ง โดยเดือน ท. ลี, ก็ อ. เธอ ยังกิจ แห่งบรรพชิต
 จักให้ถึง ซึ่งที่สุด อย่างไร, อ. เธอ จงออกไป จากที่นี้ ดังนี้ คร่าออกแล้ว
 ซึ่งพระจุฬป็นถนั้บ จากพระวิหาร ฯ อ. พระจุฬป็นถนั้บ ย่อมไม่ปรารธนา
 ซึ่งความเป็นแห่งคฤหัสถ์ เพราะความรัก ในพระพุทศาสนา ฯ

ก็ในกาลนั้บ อ. พระมหาป็นถนั้บ เป็นผู้แสดงขึ้นซึ่งภัตร(ภัตฺตทุเทศ)ย่อม
 เป็น ฯ อ. หมอชีวก ผู้โกมารภัก ถือเอาแล้ว ซึ่งระเบียบและของหอม
 และเครื่องลูบไล้ อันมาก ไปแล้ว คู่อัมพวัน บูชาแล้ว ซึ่งพระศาสดา ฟังแล้ว

ซึ่งธรรม ลูกขึ้นแล้ว จากอาสนะ ถวายบังคมแล้ว ซึ่งพระทศพลเข้าไปหาแล้ว ซึ่งพระมหาปิ่นถก ถามแล้วว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ. ภิกษุ ท. ในสำนักของพระศาสดา มีประมาณเท่าไร มีอยู่ ดังนี้ ฯ อ. พระมหาปิ่นถก กล่าวแล้วว่า อ. ร้อยแห่งภิกษุ ท. มีห้า เป็นประมาณ มีอยู่ ดังนี้ ฯ อ. หมอชีวก กล่าวแล้วว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ. ท่าน ท. พาเอาแล้ว ซึ่งร้อยแห่งภิกษุห้า ท. มีพระพุทธเจ้าเป็นประมุข จงรับ ซึ่งภิกษา ในที่เป็นที่อยู่ ของกระผม ท. ในวันพรุ่ง ดังนี้ ฯ อ. พระเถระ กล่าวแล้วว่า ดูก่อนอุบาสก อ. ภิกษุ ผู้เขลา ชื่อว่าจูฬปิ่นถก เป็นผู้มิชอบธรรมไม่องอาจ ย่อมเป็น, อ. อาตมา ย่อมรับพร้อม ซึ่งการนิมนต์ เพื่อภิกษุ ท. ผู้เหลือ เว้น ซึ่งภิกษุนั้น ดังนี้ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. พระจูฬปิ่นถกฟังคำนั้นแล้ว คิดว่า พระเถระ เมื่อรับนิมนต์เพื่อภิกษุทั้งหลายมีประมาณเท่านั้น ก็คิดว่าเราไว้ภายนอกแล้วจึงรับ จิตของพี่ชายเรา จักแยก ในเราแล้วอย่างไม่ต้องสงสัย บัดนี้ จะมีประโยชน์อะไรด้วยพระศาสนานี้แก่เรา เราจักเป็นคฤหัสถ์ ทำบุญต่าง ๆ มีทานเป็นต้นเลี้ยงชีพละ ฯ วันรุ่งขึ้นเธอไปเพื่อจะสึก แต่เข้าตรู่ ฯ พระบรมศาสดา ทรงตรวจดูสัตว์โลก ในเวลาใกล้รุ่งนั้นเที่ยว ทรงเห็นเหตุนี้แล้ว จึงเสด็จล่วงหน้าไปก่อน ได้ทรงหยุดจงกรมอยู่ที่ซุ้มประตูใกล้ทางที่พระจูฬปิ่นถกไป ฯ พระจูฬปิ่นถก กำลังเดินไปพบพระบรมศาสดา จึงเข้าไปเฝ้าถวายบังคม ฯ ขณะนั้น พระบรมศาสดาตรัสกะเธอว่า จูฬปิ่นถก ก็เธอจะไปไหน ในเวลานี้ ฯ พระจูฬปิ่นถก กราบทูลว่า พระพี่ชายจับได้ข้าพระองค์ พระเจ้าข้า เพราะเหตุนั้น ข้าพระองค์ไปเพื่อจะสึก ฯ

พระบรมศาสดา ตรัสว่า จูฬปันถก เธอชื่อว่าบรรพชาในสำนักของเรา แม้ถูก
 พี่ชายจับได้ ทำไม จึงไม่มาสู่สำนักของเรา มาเถิด จะมีประโยชน์อะไรด้วยความ
 เป็นคฤหัสถ์แก่เธอ เธอจักเป็นอยู่ ในสำนักของเรา ดังนี้แล้ว ทรงเอา
 ฝ่าพระหัตถ์อันมีพื้นวิจิตรไปด้วยจักร ลูบเธอที่ศีรษะแล้ว พาไปให้นั่งที่หน้ามุข
 พระคันธกุฎี ประทานท่อนผ้าที่สะอาด ซึ่งทรงบันดาลขึ้นด้วยฤทธิ์
 ด้วยตรัสสั่งว่า จูฬปันถก เธอจงผินหน้าไปทางทิศตะวันออก ลูบผ้าท่อนนี้
 ด้วยปริกรรมว่า รโหโรณัม รโหโรณัม อยู่ที่นี่แหละ ครั้นเมื่อเขากราบทูล
 เวลาแล้ว มีภิกษุสงฆ์แวดล้อมเสด็จไปเรือนของหมอชีวก ประทับนั่งบนอาสนะ
 ที่เขาคงกางไว้ ฯ

ประโยค ป.ธ. ๓
แปล มครเป็นไทย
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

แปล โดยพยัญชนะ

๑. โส (สนฺตติมหามตฺโต) หิ เอกสฺมี กาเล รณโย ปเสนทิกอสลสฺส
ปจฺจนตํ กุปิตํ วุปสมตฺวา อากโต ฯ อตฺสส ราชา ตฺถุโจ สตฺต ทิวสานิ รชฺชํ
ทตฺวา เอกํ นจฺจกิตฺกสฺลํ อิตฺถิ อทาสิ ฯ โส สตฺต ทิวสานิ สุรรมทมตฺโต
หตฺวา สตฺตเม ทิวเส สพฺพาลงฺการปฏิมณฺฑิตโต หตฺถิกฺขนฺธวรคโต นหันทิตฺถํ
กจฺจนโต สตฺถารํ ปิณฺฑาย ปวิสฺนตํ ทวารนฺตเร ทิสฺวา หตฺถิกฺขนฺธวรคโต ว
สีสํ จาเลตฺวา วนฺทิ ฯ สตฺถา สิตํ กตฺวา โก นฺุ โข ฆนฺเต สิตปาตุ-
กรรมเหตุติ อานนฺทเถเรน ปฏฺุโจ สิตการณํ อากฺขนฺโต อาห ปสฺส
อานนฺท สนฺตติมหามตฺตํ อชฺเชว สพฺพากรณปฏิมณฺฑิตโต ว มม สนฺติกํ
อาคนฺตฺวา จตฺตปฺปทิกคาถาวसानเ อรหตฺตํ ปตฺวา สตฺตตาลมตฺเต อากาเส
นิสีทิตฺวา ปรีนิพฺพายิสฺสตีติ ฯ มหาชน เเธเรน สทฺธิ กเถนตฺสส สตฺถุ วณฺํ
อสุโสสิ ฯ ตตฺถ มิจฺฉาทิฏฺฐิกา จินฺตยีสฺส ปสฺสธ สมณสฺส โคตมสฺส
กิริยํ มุขมตฺตเมว ภาสติ อชฺช กิเรส เอวํ สุรรมทมตฺโต ยถาลงฺกโต ว
ตสฺส สนฺติเก ฌมฺมํ สุตฺวา ปรีนิพฺพายิสฺสตีติ อชฺช นํ มุสาวาเทน
นิกฺคณฺหิสฺสามาติ ฯ สมฺมาทิฏฺฐิกา จินฺตยิสฺส อโห พุทฺธานํ มหานุภาโว อชฺช
พุทฺธลีพฺพหฺยเจว สนฺตติมหามตฺตลีพฺพหฺยจ ทฺถุจฺจุ ลภิสฺสามาติ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. สนฺตติมหามตฺโตปิ นหณตฺตเถ ทิวสภาคํ อุทกกีฬํ กิฬิตฺวา
 อุตฺตยานํ คนฺตฺวา อาปณณฺมียํ นิสิตฺติ ฯ สปิ อิตฺถิ รุคฺคฺมชฺเฌ โอตฺตริตฺวา
 นจฺจคิตฺตํ ทสฺสเสตฺถุ อารภิ ตสฺสา สริริลลิตฺตํ ทสฺสสนฺตํ สดฺดํหา อปฺปาหาร-
 ตาย ตํทิวสํ นจฺจคิตฺตํ ทสฺสสยฺมานาย อนฺโตกฺกฺขณฺมียํ สดฺดกฺกฺวาตา สมฺมจฺจาย
 หทยมฺสํ กนฺติตฺวา อคฺคํสุ ฯ สว ตํชณฺณเยว มฺมุขเณ เจว อกฺขิหิ จ วิวญฺเฬหิ
 กาลมฺกาสิ ฯ สนฺตติมหามตฺโต อุปฺปารเณ นนฺติ วตฺวา นิรุทฺธา สามีติ
 วุตฺตมตฺเตเยว พฺลวโสเกน อภิภูโต ฯ ตํ ชณฺณเยวสฺส สดฺดํหา ปิตฺตฺรา
 ตตฺตกฺกปาเล อุทกพิณฺฑุ วีย ปริกฺขยํ อคฺคมาสิ ฯ โส น เม อิมํ โสกํ อญฺโหล
 นิพฺพาเปตฺถุ สกฺขิสฺสติ อญฺญตฺร ตถาคเตนาติ พฺลกายปริวฺวโต สยณฺนสมเย
 สดฺดํ สนฺติกํ คนฺตฺวา วนฺทิตฺวา เอวมาห ภนฺเต เอวรูปฺโป เม โสโก
 อุปฺปนฺโน ตํ เม ตุมฺहे นิพฺพาเปตฺถุ สกฺขิสฺสเถว อากโตมฺหิ ปฏิสฺสรณํ เม
 โหเถวติ ฯ อถ สดฺดํหา โสกํ นิพฺพาเปตฺถุ สมฺมตฺตสฺสเสว สนฺติกํ อากโตสิ
 อิมิสฺสา หิ อิตฺถิยา อิมินาว การเณน มตฺกาลี ตว โรทนตฺตสฺส ปคฺคฺมริตฺตอสฺสุนิ
 จตฺตุนฺนํ มหาสมฺมทฺทหานํ อุทกโต อติเรกตฺรานีติ วตฺวา อิมํ คาลมาห

ยํ ปุพฺเพ ตํ วิโสเสหิ ปจฺจนา เต มาหุ กิณฺจณํ
 มชฺเฌ เจ โน กเหสฺสสิ อุปฺสนฺโต จริสฺสสีติ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๓

แปล มครเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ดังจะกล่าวโดยพิสดาร อ.มหาอำมาตย์ชื่อว่าสันตตินัน ยังประเทศอันเป็นที่สุดเฉพาะ ของพระราชาพระนามว่าปเสนทิโกศล อันโจร ท. ให้กำเริบแล้ว ให้เข้าไปสงบวิเศษแล้ว มาแล้ว ในกาลหนึ่ง ๆ ครั้งนั้น อ.พระราชาทรงยินดีแล้ว พระราชทานแล้ว ซึ่งความเป็นแห่งพระราชา ตลอดวัน ท. เจ็ด ได้พระราชทานแล้ว ซึ่งหญิงผู้ฉลาดในการฟ้อนและการขับ คนหนึ่ง แก่มหาอำมาตย์ชื่อว่าสันตตินัน ๆ อ.มหาอำมาตย์ชื่อว่าสันตตินัน เป็นผู้มาแล้ว ด้วยความเมาเพราะสุรา ตลอดวัน ท. เจ็ด เป็น ผู้ประดับเฉพาะแล้วด้วยเครื่องอลังการทั้งปวง ผู้ไปแล้วบนคอแห่งช้างตัวประเสริฐ ไปอยู่ สู้ทำเป็นที่อาบเห็นแล้ว ซึ่งพระศาสดา ผู้เสด็จเข้าไปอยู่เพื่อก่อนข้าว ที่ระหว่างแห่งประตู ผู้ไปแล้วบนคอแห่งช้างตัวประเสริฐเที่ยว ยังศิระะ ให้ไหวแล้ว ถวายบังคมแล้ว ในวันที่เจ็ด ๆ อ.พระศาสดา ทรงกระทำแล้ว ซึ่งการเฝ้า ผู้อันพระเถระชื่อว่า อานนท์ พูลถามแล้วว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อ.อะไร หนอ แล เป็นเหตุแห่งการกระทำซึ่งการเฝ้าให้ปรากฏ ย่อมเป็น ดังนี้ เมื่อตรัสบอก ซึ่งเหตุแห่งการเฝ้า ตรัสแล้วว่า คู่ก่อนอานนท์ อ.เธอ จงดู ซึ่งมหาอำมาตย์ชื่อว่าสันตติ อ.มหาอำมาตย์ชื่อว่าสันตตินัน ผู้ประดับเฉพาะแล้วด้วยเครื่องอาภรณ์ทั้งปวงเที่ยว มาแล้ว สู้สำนัก ของเรา บรรลุแล้ว ซึ่งความเป็นแห่งพระอรหันต์ ในกาลอันเป็นที่สุดลงแห่งคาถาอันประกอบแล้วด้วยบทสี่ จักนั่งปรินิพพาน ในอากาศอันมีลำตาลเจ็ดต้นเป็นประมาณ ในวันนี้้นเที่ยว ดังนี้ ๆ อ.มหาชน ได้ฟังแล้ว ซึ่งพระคำรัส ของพระศาสดา ผู้ตรัสอยู่กับด้วยพระเถระ ๆ อ.- ในชน ท. เหล่านั้นหนา - ชน ท. ผู้มีความเห็นผิด คิดแล้วว่า อ.ท่าน ท. จงดูซึ่งกิริยา

ของพระสมณะ ผู้โคดม อ.พระสมณะ ผู้โคดม นั้น ย่อมตรัส ซึ่งคำ สักว่าปาก
 นั้นเที่ยวได้ยืนว่าในวันนี้ อ.มหาอำมาตย์ชื่อว่าสันตตินั้น ผู้มาแล้วด้วยความเมา
 เพราะสุรา อย่างนี้ ผู้ประดับแล้วอย่างไรเที่ยว ฟังแล้ว ซึ่งธรรม ในสำนัก
 ของพระสมณะ ผู้โคดม นั้น จักปรินิพพาน ในวันนี้ อ.เราท. จักข่ม ซึ่งพระสมณะ
 ผู้โคดม นั้น ด้วยการกล่าวเท็จ ดังนี้ ๑ อ.ชน ท. ผู้มีความเห็นชอบ คิดแล้วว่า
 โอ อ.อานูภาพใหญ่ ของพระพุทธรเจ้า ท. ย่อมมี* ในวันนี้ อ.เรา ท. จักได้
 เพื่ออันเห็น ซึ่งการเยื้องกรายแห่งพระพุทธรเจ้าด้วยนั้นเที่ยว ซึ่งการเยื้องกราย
 แห่งมหาอำมาตย์ชื่อว่าสันตติด้วย ดังนี้ ๑

แปล โดยอรรถ

๒. แม้สันตติมหาอำมาตย์ เล่นน้ำตลอดทั้งวันที่ทำอาบน้ำแล้ว
 ไปสู่อุทยาน นั่งที่พื้นโรงค่อม ๑ ฝ่ายหญิงนั้น ลงไปในท่ามกลางที่เดินรำ
 เริ่มจะแสดงการฟ้อนและการขับ เมื่อนางแสดงการฟ้อนการขับอยู่ในวันนั้น
 ลมมีพิษเพียงดังศัสตราเกิดขึ้นแล้วในภายในท้อง ได้ตัดเนื้อหทัยแล้ว
 เพราะความที่นางเป็นผู้มีอาหารน้อยถึงเจ็ดวัน เพื่อแสดงการเยื้องกราย
 แห่งสรีระ ๑ ในขณะนั้นนั้นแหละ นางมีปากอ้าและตาค้าง ตายแล้ว ๑
 สันตติมหาอำมาตย์ กล่าวว่า ท่านทั้งหลาย จงตรวจดูนางนั้น ดังนี้ ในขณะสักว่า
 คำอันชนทั้งหลายกล่าวว่า หญิงนั้น ดับแล้ว นาย ดังนี้ ถูกความโศกอย่างแรงกล้า
 กรอบงำแล้ว ๑ ในขณะนั้นเอง สุราที่สันตติมหาอำมาตย์นั้นดื่มไปตลอดเจ็ดวัน
 ได้ถึงความสิ้นแล้ว ประหนึ่งหยาดน้ำในกระเบื้องที่ร้อนฉะนั้น ๑ เธอคิดว่า
 คนอื่น เว้นตถาคตเสีย จักไม่อาจเพื่อจะยังความโศกของเรานี้ให้ดับได้ ดังนี้

* แปลเป็นประโยคสังคัลป์ก็ได้

มีหมู่แห่งพลแควล้อมแล้ว ไปสู่สำนักของพระบรมศาสดาในเวลาเย็น
 ถวายบังคมแล้ว กราบทูลอย่างนี้ว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ความโศกเห็นปานนี้
 เกิดขึ้นแล้วแก่ข้าพระองค์ ข้าพระองค์มาแล้ว ก็ด้วยความหวังว่า พระองค์
 จักอาจเพื่อจะดับความโศกของข้าพระองค์นั้นได้ ดังนี้ ขอพระองค์ จงทรงเป็น
 ที่พึ่งของข้าพระองค์เถิด ดังนี้ฯ ลำดับนั้น พระบรมศาสดาตรัสว่า ท่านมาสู่สำนัก
 ของผู้สามารถเพื่อจะดับความโศกได้แน่นอน จริงอยู่ น้ำตาที่ไหลออกของท่าน
 ผู้ร้องไห้ ในเวลาที่หญิงนี้ตาย ด้วยเหตุนี้นั้นแล ยังมากกว่าน้ำของมหาสมุทร
 ทั้งสี่ ดังนี้แล้ว จึงตรัสพระคาถานี้ว่า

กิเลสเครื่องกังวลใด ได้มีแล้วในกาลก่อน
 เธอจงยังกิเลสเครื่องกังวลนั้น ให้เหือดแห้งไป
 กิเลสเครื่องกังวล อย่าได้มีแล้วแก่เธอในภายหลัง
 ถ้าเธอจักไม่ยึดถือกิเลสเป็นเครื่องกังวล
 ในท่ามกลางไซ้ เธอจักเป็นผู้สงบระงับ
 เทียบไป ดังนี้ ฯ

ประโยค ป.ธ. ๓

สัมพันธไทย

สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

สตถา กตภตตักจิโจ กสฺเสตํ ทานนฺติ ปุจฺฉิ ฯ ภคินียา เม
 ภนฺเต โรหิณฺยาติ ฯ สา ปน กหนฺติ ฯ เกเห ภนฺเตติ ฯ ปกฺโกสธ
 นนฺติ ฯ สา อากนฺตุํ น อิจฺฉิ ฯ อถ นํ สตถา อนิจฺจมานปี ปกฺโกสาเปติเยว
 อากนฺตฺวา จ ปน วนฺทิตฺวา นิสินฺนํ อาท โรหิณฺนิ กสฺมา นาคมีติ ฯ
 สรีเร เม ภนฺเต จวิโรโค อตฺถิ เตน ลขฺฆมานา นาคตมฺหีติ ฯ ชานาสิ ปน กิ
 เต นิสฺสาย เอส อุปฺปนฺโนติ ฯ น ชานามิ ภนฺเตติ ฯ ตว โกธํ นิสฺสาย
 อุปฺปนฺโน เอโสติ ฯ กิ ปน เม ภนฺเต กตฺนฺติ ฯ [เตนหิ สฺสมานีติ ฯ]
 อถสฺสา สตถา อตีตํ อาทริ

อตีเต พาราณสีรณฺโณ อคฺคมहेสี เอกิสฺสา รณฺโณ นาฏกิตฺติยา อาฆาตํ
 พนฺธิตฺวา ทุกฺขมสฺสา อุปฺปาตฺสสามีติ จินฺเตตฺวา มหาภจฺจุผลานิ อาหาราเปตฺวา
 ตํ นาฏกิตฺติ อตฺตโน สนฺติกํ ปกฺโกสาเปตฺวา ยถา สา น ชานาติ
 เอวมสฺสา สยเน จ ปารุปนํ จ ปจฺจตุตฺตรณาทินญจ อนุตเรสฺส ภจฺจุจฺจุณฺณานิ
 จปาเปติ เกฬิ กุรุมานา วิย อสฺสา สรีเรปี โอกิริ ฯ ตังณญฺเวยว ตสฺสา สรีรํ
 อุปฺปกฏฺฏปฺปกกํ คณฺฐาคณฺฐชาตํ โอโหสิ ฯ สา กณฺฐวฺนฺตี คนฺตฺวา สยเน
 นิปชฺชิ ฯ ตตฺราปีสฺสา ภจฺจุจฺจุณฺณเหหิ ขาทิยมานาย ขรตฺรา เวทนา อุปฺปชฺชิ
 ตทา อคฺคมहेสี โรหิณฺนิ โอโหสิ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

ประโยค ป.ธ. ๓
เฉลย สัมพันธ์ไทย

สตฺถา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กตภตฺตกิจฺโจ
วิเสสณ ของ สตฺถา “เอตํ วิเสสณ ของ ทานํ ๑ สยกตฺตา” ใน โหติ ๑
อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก กสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ทานํ ๑ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ
อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๑

เถโร (หรือ อนุรุธฺโธ) สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก
“ภนฺเต อาลปน เอตํ วิเสสณ ของ ทานํ ๑ สยกตฺตา ใน โหติ ๑ อาขยาตบถ
กตฺตฺวาจก ภคินิยา วิเสสณ ของ โรหิณิยา เม สามีสมฺพนฺธ ใน ภคินิยา โรหิณิ
ยา สามีสมฺพนฺธ ใน ทานํ ๑ วิกตฺติกตฺตา ใน โหติ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๑

สตฺถา สยกตฺตา ใน ปุจฺฉิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก “ปน ศัพท์
วากยารมฺภ สา วิเสสณ ของ โรหิณิ ๑ สยกตฺตา ใน วสตี ๑ อาขยาตบถ
กตฺตฺวาจก กหํ อาธาร (หรือ กหํ วิเสสณ ของ จานะ ๑ อาธาร) ใน วสตี
อิติ ศัพท์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ๑

เถโร สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก “ภนฺเต อาลปน
โรหิณิ สยกตฺตา ใน วสตี ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก เคเห วิสยาธาร
ใน วสตี อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๑

สตฺถา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก “ตฺมฺเห สยกตฺตา
ใน ปกฺโกสธ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก นํ วิเสสณ ของ โรหิณิ ๑ อวฺตุตถกมฺม
ใน ปกฺโกสธ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ๑

สา วิเสสณ ของ โรหิณิ ๑ สยกตฺตา ใน น อิจฺฉิ น ศัพท์ ปฏิเสธ
ใน อิจฺฉิ ๑ อาขยาตบถ กตฺตฺวาจก อาคณฺหํ ตฺมฺตถสมฺปทาน ใน อิจฺฉิ ๑

อถ กาลสฺสคฺคมี ใน ปกฺโกสาเปสิ สตฺถา เหตุกตฺตา ใน ปกฺโกสาเปสิ
ปฺกคฺคํ การิตกมฺม ใน ปกฺโกสาเปสิ ๑ อาขยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก นํ ก็ดี

* อีกนัยหนึ่ง สัมพันธ์ว่า “กสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน ทานํ เอตํ วิเสสณ ของ ทานํ ๑ ลิงฺคตฺถ” ๑

อนิจฺฉมานํ กัถิ วิเสสน ของ โรหิณิ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ปกฺโกสาเปสิ ปี สัพฺพ์
 อเปกฺขตฺต เข้ากับ อนิจฺฉมานํ เอว สัพฺพ์ อวธารณ เข้ากับ ปกฺโกสาเปสิ,
 จ ปน สองสัพฺพ์ นิปาตสมฺม ห สุตฺตา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
 อาคนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน วณฺทิตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิสินฺน ๆ วิเสสน
 ของ โรหิณิ ๆ อกฺกิตกมฺม ใน อาห “โรหิณิ อาลปน ตฺวํ สยกตฺตา ใน น
 อาคมิ น สัพฺพ์ ปฏฺฐิเสธ ใน อาคมิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก กสฺมา เหตุ ใน
 อาคมิ อิติ สัพฺพ์ อาการ ใน อาห ฯ

สา วิเสสน ของ โรหิณิ ๆ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
 “ภนฺเต อาลปน จวิโรโค สยกตฺตา ใน อตฺถิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก สรีเร
 พยาปิการฺธ ใน อตฺถิ เม สามีสมฺพนฺธ ใน สรีเร, อหํ สยกตฺตา ใน น
 อมฺหิ น สัพฺพ์ ปฏฺฐิเสธ ใน อมฺหิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก (หรือ น สัพฺพ์ ปฏฺฐิเสธ
 ใน อาคตา) เตน วิเสสน ของ การณฺณ ๆ (หรือ โรเคน) กรณฺ^๒ ใน
 ลชฺชมานา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ อหํ อาคตา วิกตฺกตฺตา ใน อมฺหิ อิติ สัพฺพ์
 อาการ ใน อาห ฯ

สตุฏฺฐา สยกตฺตา ปุจฺฉิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก “ปน สัพฺพ์ วาญฺยาธมฺม
 ตฺวํ สยกตฺตา ใน ชานาสิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก ‘เอโส วิเสสน ของ
 โรโค ๆ สยกตฺตา ใน อุปฺปนฺโน ๆ กิตฺตบท กตฺตฺวาจก ก็ อวุตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย
 เต สมฺปทาน ใน อุปฺปนฺโน นิสฺสาย เหตุ ใน อุปฺปนฺโน อิติ สัพฺพ์ อาการ
 ใน ชานาสิ อิติ สัพฺพ์ อาการ ใน ปุจฺฉิ ฯ

โรหิณิ สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก “ภนฺเต อาลปน
 อหํ สยกตฺตา ใน ชานามิ น สัพฺพ์ ปฏฺฐิเสธ ใน ชานามิ ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก
 อิติ สัพฺพ์ อาการ ใน อาห ฯ

สตุฏฺฐา สยกตฺตา ใน อาห ๆ อาขุยาตบท กตฺตฺวาจก “เอโส วิเสสน ของ
 โรโค ๆ สยกตฺตา ใน อุปฺปนฺโน ๆ กิตฺตบท กตฺตฺวาจก ตว สามีสมฺพนฺธ
 ใน โกรํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน นิสฺสาย ๆ เหตุ ใน อุปฺปนฺโน อิติ สัพฺพ์ อาการ ใน

^๒ หรือ เหตุ ใน ลชฺชมานา ฯ

อาห ๑ โรหิณี สยกตฺตา ใน ปุจฉิ ๑ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก “ภนฺเต อาลปน ปน ศัพฺพํ วากฺยารมฺภ กิ วิเสสน ของ กมฺม ๑ วุตฺตกมฺม ใน กตฺ เม อนภิตกตฺตา ใน กตฺ ๑ กิตบถ กมฺมวาทก อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน ปุจฉิ ๑

[สตุถา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก “เตนหิ ศัพฺพํ วิทตฺติปฏฺฐูปก ตฺวํ สยกตฺตา ใน สฺตฺนาหิ ๑ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน อาห ๑]

อด กาลสตุตฺตมิ ใน อาหริ สตุถา สยกตฺตา ใน อาหริ ๑ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก อสฺสา วิเสสน ของ โรหิณียา ๑ สมฺปทาน ใน อาหริ” อตฺตํ อวุตฺตกมฺม ใน อาหริ

อตฺเต กาลสตุตฺตมิ ใน จปาเปสิ และ โอภิริ อคฺคฺมเหสี เหตุกตฺตา ใน จปาเปสิ และ สยกตฺตา ใน โอภิริ ปุคฺคํ การิตกมฺม ใน จปาเปสิ ๑ อาชฺยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก โอภิริ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก พาราณสีรญฺโหล สามิสฺมพฺนฺธ ใน อคฺคฺมเหสี เอกิสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตฺติยา รญฺโหล สามิสฺมพฺนฺธ ใน นาฏกิตฺติยา ๑ ภินฺนาธาร ใน อาฆาตฺ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน พนฺธิตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา “อหํ เหตุกตฺตา ใน อุปฺปาเทสฺสามิ ทุกฺขํ การิตกมฺม ใน อุปฺปาเทสฺสามิ ๑ อาชฺยาตบถ เหตุกตฺตฺวาจก อสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตฺติยา ๑ สมฺปทาน ใน อุปฺปาเทสฺสามิ อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน จินฺเตตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาหฺราเปตฺวา มหากจฺจุผลานิ อวุตฺตกมฺม ใน อาหฺราเปตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปกฺโกสาเปตฺวา ตํ วิเสสน ของ นาฏกิตฺติ ๑ อวุตฺตกมฺม ใน ปกฺโกสาเปตฺวา อตฺตโน สามิสฺมพฺนฺธ ใน สนฺติกํ ๑ สมฺปาปฺณียกมฺม ใน ปกฺโกสาเปตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน จปาเปสิ, สวิเสสน ของ นาฏกิตฺติ ๑ สยกตฺตา ใน น ชานาติ น ศัพฺพํ ปฏฺฐิเสช ใน ชานาติ ๑ อาชฺยาตบถ กตฺตฺวาจก ยถา ศัพฺพํ ปการตฺถ, เวรํ ศัพฺพํ ปการตฺถ อสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตฺติยา ๑ สามิสฺมพฺนฺธ ใน สยเน ปารูปเน และ อนฺตเรสฺสุ สยเน กิฉิ ปารูปเน กิฉิ อนฺตเรสฺสุ กิฉิ อาหาร ใน จปาเปสิ

๑ สัมพันธ์ว่า “โรหิณียา สามิสฺมพฺนฺธ ใน อตฺตํ” ก็ได้ ๑

จ สามศัพท์ ปทสมุจยตถ เข้ากับ สยเน ปารูปเน และ ปจจตุตถณาทินี (วตฺถุณั) อนฺตเรสุ ปจจตุตถณาทินี วิเสสน ของ วตฺถุณั ๆ สามีสम्พन्น ใน อนฺตเรสุ กจฺจุณฺณานิ อวฺตตกมฺม ใน จปาเปสิ, เกฬิ อวฺตตกมฺม ใน กุรฺมานา ๆ อุปฺมาวิเสสน ของ อคฺคฺมเหสี วิย ศัพท์ อุปฺมาโชตก เข้ากับ เกฬิ กุรฺมานา อสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตฺติยา ๆ สามีสम्พन्น ใน สรีเร ปี ศัพท์ อเปกฺขตถ เข้ากับ สรีเร ๆ อุปฺสิเลสิกาธาร ใน โอทิริ ฯ

สรีริ สยกตฺตา ใน โอโหสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอว ศัพท์ อวฺธารณ เข้ากับ ตํขณฺ ฯ กาลสฺสตฺตมึ ใน โอโหสิ ตสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตฺติยา ๆ สามีสम्พन्น ใน สรีริ อุปฺปกฺกูปฺกํ กิตฺติ คณฺหาคณฺหาตํ กิตฺติ วิกตฺกตฺตา ใน โอโหสิ ฯ सा วิเสสน ของ นาฏกิตฺติ ฯ สยกตฺตา ใน นิปฺชชิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก กณฺขฺวณฺตี อพฺภนฺตรกิริยา ของ นาฏกิตฺติ คนฺตุวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิปฺชชิ สยเน อุปฺสิเลสิกาธาร ใน นิปฺชชิ ฯ

เวทนาสยกตฺตา ใน อุปฺปชฺชิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก อสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตฺติยา ฯ อนาทร ใน ขาติยมานาย ฯ อนาทรกิริยา อปีศัพท์ อเปกฺขตถ เข้ากับ ตตฺร ฯ วิเสสน ของ สยเน ฯ อุปฺสิเลสิกาธาร ใน ขาติยมานาย กจฺจุณฺณณฺเห อนภิตฺตกตฺตา ใน ขาติยมานาย ขรตฺรา วิเสสน ของ เวทนา ตทา กาลสฺสตฺตมึ ใน อคฺคฺมเหสี ฯ สยกตฺตา ใน โอโหสิ ฯ อาขยาตบท กตฺตฺวาจก เอตฺรหิ กาลสฺสตฺตมึ ใน โอโหสิ โรหิณิ วิกตฺกตฺตา ใน โอโหสิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาหริ ฯ

ประโยค ป.ธ. ๔
แปล ไทยเป็นมคร
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

๑. ในสมัยนั้น ชฎิลเจ็ดหมื่นสี่พันคน ต่างถือเอาผลไม้ไม้น้อยใหญ่ทั้งหลาย
ที่ประณีต ๆ มีโอชะ มาถึงสำนักอาจารย์แล้ว มองดูอาสนะที่พระพุทธเจ้าประทับ
และอาจารย์นั่งแล้ว จึงพูดขึ้นว่า ท่านอาจารย์ พวกกระผมเที่ยวไปด้วยเข้าใจว่า
ในโลกนี้ ไม่มีใครยิ่งใหญ่กว่าอาจารย์อีกแล้ว ก็บุรุษผู้นี้เห็นจะเป็นใหญ่กว่าท่าน
กระมัง ฯ สรทดาบสตอบว่า พ่อคุณทั้งหลาย พวกเจ้าพูดอะไรนี้ พวกเจ้าปรารถนา
เพื่อทำกุหาสิเนรุซึ่งสูงหกล้านแปดแสนโยชน์ให้เสมอกับเมล็ดพันธุ์ฝักกาด
(กระนั้นหรือ) ลูกทั้งหลาย พวกเจ้าอย่าอย่าทำการเปรียบเทียบเรากับ
พระสัพพัญญูพุทธเจ้าเลย ฯ ครั้งนั้น ดาบสเหล่านั้นคิดว่า ถ้าบุรุษท่านนี้
จักได้เป็นคนต่ำต้อยกว่า อาจารย์ของเรา คงจักไม่นำสิ่งเห็นปานนี้มาอุปมา
บุรุษท่านนี้ จะยิ่งใหญ่เพียงไรหนอ ดังนี้แล้ว ทั้งหมดคนนั้นแล จึงพากันหมอบลง
แทบพระบาททั้ง ๒ ถวายบังคมด้วยเศียรเกล้า ฯ ครั้งนั้น อาจารย์กล่าวกะดาบส
เหล่านั้นว่า พ่อทั้งหลาย ไทยธรรมที่เหมาะสมแด่พระพุทธเจ้าของพวกเราที่ไม่มี
และพระบรมศาสดาก็เสด็จมาในที่นี้ในเวลาภิษจาร พวกเราจักถวายไทยธรรม
ตามความสามารถ ตามกำลัง ผลาผลใด ๆ ที่ประณีต ซึ่งพอมืออยู่ พวกท่านจงนำ
ผลาผลนั้น ๆ มาเถิด ดังนี้ แล้วให้ช่วยกันนำมา ล้างมือทั้ง ๒ (จัดถวาย) ให้ตั้ง
อยู่เฉพาะในบาตรของพระตถาคตเจ้าด้วยตนเองแล้ว ฯ พอเมื่อพระบรมศาสดา
ทรงรับประเคนผลาผลแล้ว เทพยดาทั้งหลายก็โปรยโอชะอันเป็นทิพย์ลง ฯ
ดาบสนั้น ได้กรองแม่ซึ่งน้ำถวายด้วยตนเองทีเดียว ฯ ต่อนั้น เมื่อพระบรมศาสดา
ทรงกระทำภติกเสร็จแล้วประทับนั่งอยู่แล้ว ดาบส เรียกอันเตวาสิกทั้งหมด
มาแล้ว นั่งเจรจาสาราณียกถาในที่ใกล้พระบรมศาสดา ฯ

๒. พระบรมศาสดาทรงดำริว่า ขออัครสาวกทั้ง ๒ จงมาพร้อมกับภิกษุสงฆ์ ฯ พระอัครสาวกทั้ง ๒ นั้นทราบพระดำริของพระบรมศาสดาแล้ว มีพระจีณาสพบริวารแสนรูป มาถวายบังคมพระบรมศาสดาแล้ว ได้ยืนอยู่ ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง ฯ ลำดับนั้น สรทดาบส เรียกอันเตวาสิกทั้งหลายมาแล้ว (โดยบอก)ว่า พ่อคุณทั้งหลาย แม้อาสนะที่พระพุทธรูปประทับนั่งดำนั้ก ช้าอาสนะสำหรับสมสมณะแสนรูป ก็ไม่มี การที่พวกท่านทำสักการะ (ถวาย) แด่พระพุทธรูปเข้าหิ้งใหญ่ในวันนี้เหมาะสมนัก ท่านทั้งหลาย จงนำดอกไม้ที่สวย ทั้งสี่สีทั้งกลั่นมาจากเชิงเขาเถิด ฯ เวลาที่บอกเป็นประหนึ่งว่าเป็น (เหตุให้เกิด) การชักช้า (ด้วยช้าไป) แต่วิสัยแห่งฤทธิ์ ของท่านผู้มีฤทธิ์ เป็นเรื่องที่ไม่ควรคิด (เหนือการคาดเดา) ฯ โดยเวลาเพียงครู่เดียวเท่านั้น ดาบสเหล่านั้น มาแล้ว นำมวลงบุปผชาติที่สวยทั้งสี่สีทั้งกลั่น ตกแต่งอาสนะดอกไม้สำหรับพระพุทธรูปประมาณ ๑ โยชน์ ฯ ใคร ๆ ไม่ควรคิดว่า ในอาศรมบทแห่งเดียว จะตกแต่งอาสนะใหญ่โตถึงเพียงนั้นได้อย่างไร ฯ เพราะว่า นั่นเป็นวิสัยแห่งฤทธิ์ ฯ เมื่อตกแต่งอาสนะเสร็จแล้วอย่างนี้ สรทดาบส ยืนประคองอัญชลีเบื่องพระพักตร์ของพระตถาคตเจ้าแล้ว ทูลว่า ขอพระองค์เสด็จขึ้นสู่อาสนะบุปผชาตินี้ เพื่อประโยชน์เกื้อกูล เพื่อความสุขแก่ข้าพระองค์ตลอดกาลยี่ดยาวนานด้วยเถิด พระเจ้าข้า ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๔
แปล ไทยเป็นมคร

๑. ตสฺมี สมเย จตุสตุตติสหัสสา ชฎิลา ปณิตปณิตานิ
 โอชนวนตานิ ผลาผลานิ คเหตุวา อาจริยสุส สนฺติกัม สมฺปตฺตา พุทฺธานญฺเจว
 อาจริยสุส จ นิสินฺนาสนํ โอโลเกตุวา อาหํสุ อาจริย มยํ อิมสฺมี โลเก
 ตุมฺहेหิ มหนตฺตโร นตฺถิติ วิจราม อยํ ปน ปุริโส ตุมฺहेหิ
 มหนตฺตโร มลฺลเยติฯ ตาตา กิ วเทถ สาสเปณ สทฺธิ อญฺจสญฺจิโยชน-
 สตสหัสสุพุเพหํ สินเณรํ สมํ กาคุํ อิจฺฉถ สพฺพณฺณพุทฺเธณ สทฺธิ
 มม อุปมํ มา กริตุถ ปุตุตกาติฯ อถ เต ตาปสา สจายํ ปุริโส
 อิตฺตรสตุโต อภิวิสุส น อมฺหากํ อาจริโย เอวรูปํ อุปมํ อาหริสุสติ
 ยาว มหา วตายํ ปุริโสติ สพฺเพว ปาเทสุ ปติตุวา สิริสา วณฺทีสุฯ
 อถ เน อาจริโย อาห ตาตา อมฺหากํ พุทฺธานํ อนฺจณฺวิโก เทยฺยธมฺโม
 นตฺถิ สตุถา จ ภิกฺขวาจารเวลายํ อิธาคโต มยํ ยถาสตุติ ยถาพลํ
 เทยฺยธมฺมํ ทสฺสาม ตุมฺहे ยํ ยํ ปณิตํ ผลาผลํ ตํ ตํ อahrธาคติ
 อahrธาเปตุวา หตฺถे โหวิตุวา สยํ ตถาคตฺสส ปตุเต ปติญฺจาเปสิฯ
 สตุถารา ผลาผลे ปฏิกุคฺคหิตมตฺเต เทวตา ทิพุโพหํ ปกฺขิปิสุฯ โส
 ตาปโส อุทกํปี สยเมว ปริสุสาเวตุวา อทาสิฯ ตโต ภตฺตกิจจํ
 กตุวา นิสินฺเนน สตุถริ สพฺเพ อนฺเตวาสิเก ปกฺโกสิตุวา สตุถุ สนฺติเก
 สาราณียกถํ กเถนฺโต นิสีทิฯ

๒. สตุถา เทว อคฺคสาวกา ภิกฺขุสงฺฆเณ สทฺธิ อากฺขนฺตฺติ
 จินฺตลฺลิตฺติ ๑ เตะ สตุถฺ จิตฺตํ ฌตฺวา สตฺสทฺสสจฺฌิณาสวปริวารา อากฺขนฺตฺวา
 สตุถารํ วนฺทิตฺวา เอกมฺนตฺตํ อญฺจิสฺสุ ๑ ตโต สรทตฺวาปโส อนฺตฺเวทลฺลิก
 อามนฺตลฺลิตฺติ ตาตา พุทฺธานํ นิสินฺนาสนมฺปิ นีจํ สมณสทฺสทฺสสฺสาปี
 อาสนํ นตฺถิ ตุมฺเหหิ อชฺช อุพารํ พุทฺธสกฺการํ กาคฺคํ วนฺตฺติ
 ปพฺพตฺตปาทโต วนฺตฺตคณฺฐสมฺปนฺนานิ ปุปฺพานิ อหฺรธตฺติ ๑ กถนกาโล
 ปปฺลวโจ วีย โหติ อิทฺธิมโต ปน อิทฺธิวีสโย อจฺินฺตฺเตยโยติ ๑
 มฺหุตฺตมตฺเตเนว เตะ ตาปสา วนฺตฺตคณฺฐสมฺปนฺนานิ ปุปฺพานิ อหฺริตฺวา
 พุทฺธานํ โยชนปฺปมาณํ ปุปฺปาสนํ ปณฺญาเปสฺสุ ๑ กถํ เอกสฺมี
 อสฺสมปเท ตาวมหนฺตานิ อาสนานิ ปณฺญตฺตตฺตานีติ น จินฺตฺเตตฺตพฺพิ ๑
 อิทฺธิวีสโย เหส ๑ เอวํ ปณฺญตฺตเตสฺสุ อาสนเนสฺสุ สรทตฺวาปโส ตถาคตฺส
 ปฺรโต อลฺลชฺลิตฺติ ปคฺคยฺห จิตฺโต ฌนฺเต มยฺหํ ทิฆมฺมตฺตํ หิตาย สุขาย อิมํ
 ปุปฺปาสนํ อภิรฺหธตฺติ อห ๑

ประโยค บ.ศ. ๕
แปล ไทยเป็นมคร
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

๑. ต่อมาวันหนึ่ง พระราชาทรงพระนามว่าพิมพิสาร ได้ทรงสดับเสียงของนายกุมภโฆสกนั้นแล้ว ฯ ก็ท้าวเธอได้เป็นผู้ทรงทราบเสียงร้องของสัตว์ทั้งปวง เพราะฉะนั้น จึงตรัสว่า นั่นเป็นเสียงของคนที่มีทรัพย์มาก ฯ ลำดับนั้นนางสนมของท้าวเธอคนหนึ่ง ยืนเฝ้าอยู่ ณ ที่ใกล้ คิดว่า ในหลวงจักไม่ตรัสเหลว ๆ ไหล ๆ การที่เราจะรู้จักชายนี้ ก็ควร ดังนี้แล้ว จึงส่งบุรุษคนหนึ่งไป (สืบ) ด้วยคำว่า ไปเถิด พ่อ ท่านจงรู้จักชายนั่น (แล้วกลับมา) ฯ เขาจึงรีบไปพบนายกุมภโฆสกนั้นแล้ว ก็กลับมาบอกว่า นั่นเป็นมนุษย์กำพริาคนหนึ่ง ซึ่งทำการรับจ้างของนายจ้างทั้งหลาย ฯ พระราชา ทรงสดับถ้อยคำของบุรุษนั้นแล้ว ก็ทรงดูฉยภาพ ครั้นทรงสดับเสียงของนายกุมภโฆสกนั้น ในวันที่ ๒ ก็ดี ในวันที่ ๓ ก็ดี ก็ตรัสอย่างนั้นเหมือนกัน ฯ นางสนมแม่นั้น ก็คิดอย่างนั้นเหมือนกัน ส่ง (บุรุษ) ไปหลายครั้ง เมื่อเขาบอกว่า เป็นมนุษย์กำพริา จึงคิดว่า ในหลวงแม้ทรงสดับคำว่า นั่นเป็นมนุษย์กำพริา ก็ไม่ทรงเชื่อ ตรัสย้าอยู่ว่า นั่นเสียงบุรุษผู้มีทรัพย์มาก ในข้อนี้ต้องมีเหตุ การที่เราจะรู้จักชายนั่นตามความจริง จึงควร ฯ นาง จึงกราบทูลพระราชาว่า ข้าแต่สมมติเทพ หม่อมฉัน เมื่อได้ทรัพย์พ้นหนึ่ง จักพาธิดาไป (ออกอุบาย) ให้ทรัพย์นั้นเข้ามาสู่ราชสกุลได้ ฯ พระราชา รับสั่งให้พระราชทานทรัพย์พ้นหนึ่งแก่นางแล้ว ฯ นางรับพระราชทานทรัพย์นั้นแล้ว ให้ธิดานุ่งผ้าค่อนข้างเก่าผืนหนึ่ง ออกจากพระราชมณเฑียรพร้อมกับธิดานั้นแล้ว เป็นเหมือนคนเดินทาง ไปยังถนนของนายจ้าง เข้าไปสู่เรือนหลังหนึ่งแล้ว พูคว่า แม่จ๋า พวกฉัน เป็นคนเดินทาง ขอพักในเรือนนี้สักวัน ๒ วัน แล้วจักไป ฯ หญิงเจ้าของเรือนพูคว่า แม่ หมู่คนในเรือนมีมาก พวกท่านไม่อาจอยู่ในเรือนนี้ได้ เรือนของนายกุมภโฆสกนั้น ว่าง พวกท่านจงไปในเรือนนั้นเถิด ฯ

๒. นางสนมนั้น ไปที่เรือนของกุมภโฆสกนั้นแล้ว กล่าวว่า นายเจ้า พวกเราเป็นคนเดินทาง จักขอพักอยู่ในเรือนนี้สักวัน ๒ วัน แม้ถูกเขาห้าม บ่อย ๆ แล้ว ก็พูดว่า นายเจ้า พวกเราจักขอพักอยู่ชั่ววันนี้วันเดียว พอเช้าตรู่ ก็จักไป ไม่ปรารถนาจะออกไปแล้ว ๆ นางพักอยู่ในเรือนนั้นนั่นแล วันรุ่งขึ้น ในเวลาที่เขาจะไปป่า จึงพูดว่า นายเจ้า ขอนายจงมอบค่าอาหารสำหรับนาย ไว้แล้วจึงค่อยไป ฉันจักหุงต้มไว้เพื่อนาย เมื่อเขากล่าวว่า อย่าเลย ฉันจักหุงต้ม กินเองก็ได้ จึงรีบเร่งรีบ บ่อย ๆ เข้า ทำทรัพย์ที่เขาให้ ให้เป็นเพียงสิ่งที่ตน ได้รับไว้แล้วทีเดียว ให้น้ำโภชนะ และสิ่งสิ่งต่าง ๆ มีข้าวสารที่บริสุทธิ์เป็นต้น มาจากร้านตลาด หุงข้าวสุกให้ละมุนละไมดี และปรุงแกลบกับ ๒ - ๓ อย่าง ซึ่งมีรสอร่อย โดยแบบอย่างหุงต้มในราชสกุล ได้ให้แก่กุมภโฆสกนั้น ผู้มาจากป่า ๆ ครั้งนั้น นางทราบเขา ผู้บริโภคอาหารนั้นแล้วถึงความเป็นผู้มีจิตอ่อนโยนลง จึงพูดว่า นายเจ้า พวกฉันเป็นผู้เมื่อยล้า ขอพักอยู่ในเรือนนี้สักวัน ๒ วันเถอะ ๆ เขารับคำว่า ได้จ๊ะ ๆ ลำดับนั้น นางก็ปรุงอาหาร อย่างเอร็ดอร่อยแล้วได้ให้แก่เขาทั้งเวลาเย็น ทั้งวันรุ่งขึ้น ๆ ก็นางครั้นทราบความที่เขาเป็นผู้มีจิตอ่อนโยน ก็วิงวอน (อีก) ว่า นายเจ้า ฉันทั้ง ๒ จักอยู่ในเรือนนี้ แล สัก ๒ - ๓ วัน ดังนี้แล้ว อยู่ในเรือนนั้น เอาศัสตราอันคมตัดฐานเตียงของเขาภายใต้แม่แคร่ในที่นั้น ๆ ๆ เมื่อเขามา พอนั่งลงเท่านั้น เดียงก็ทรุดลง เบื้องล่าง ๆ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค บ.ศ. ๕
แปล ไทยเป็นมคร

๑. อตฺตสฺส เอกทิวสํ ราชชา พิมฺพิสาโร สทฺทมนฺตฺสโรติ ฯ โส
 ปน สพฺพพรวณฺณ อโหสิ ตสฺมา มหาชนสฺส ปุริสสฺสโรติ สทฺโทติ
 อาห ฯ อตฺตสฺส สนฺติเก จิตา เอกา ปริจาริกา ราชชา ยํ วา ตํ วา น
 กเถสฺสติ อิมํ มยา ฌาตุํ วจฺญตฺติ จินฺเตตฺวา กจฺจ ตาตฺ เอตํ
 ฆานาหิติ เอกํ ปุริสํ ปหิณฺมิ ฯ โส เวเคน คนฺตฺวา ตํ ทิสฺวา อาคนฺตฺวา
 เอโก ภตฺกานํ ภตฺติการโก กปณมนฺตฺสโร เอโสติ อาโรเจสิ ฯ ราชชา ตสฺส
 วจฺจํ สุตฺวา ตฺวณฺเห หุตฺวา พุตฺติยทิวเสปี ตตฺติยทิวเสปี ตสฺส สทฺทํ
 สุตฺวา ตเถวาท ฯ สปิ ปริจาริกา ตเถว จินฺเตตฺวา ปุณฺนปุณฺนํ
 เปเสตฺวา กปณมนฺตฺสโรติ วุตฺเต จินฺเตสิ ราชชา กปณมนฺตฺสโร เอโสติ
 วจฺจํ สุตฺวาปิ น สทฺทหติ ปุณฺนปุณฺนํ มหาชนสฺส ปุริสสฺสโรติ สทฺโทติ
 วทติ ภวิตพฺพเมตฺถ การณฺเนน ยถาสภาวโต เอตํ ฌาตุํ วจฺญตฺติ ฯ ส
 ราชานํ อาห เทว อหํ สหสฺสํ ลภมานา ธีตรํ อาทาย คนฺตฺวา เอตํ
 ชนํ ราชกฺลํ ปเวเสตฺตมามิติ ฯ ราชชา ตสฺสา สหสฺสํ ทาเปสิ ฯ ส ตํ
 คเหตฺวา ธีตรํ เอกํ มลีนธาคฺคํ วตฺถํ นิวาเสตฺวา ตาย สทฺธี
 ราชเคหโต นิภฺจมิตฺวา มคฺคปฏฺธิปฺนนา วิย ภตฺกวีถิ คนฺตฺวา เอกํ ฆรํ
 ปวิสิตฺวา อมฺม มยํ มคฺคปฏฺธิปฺนนา เอกาหทฺวิหํ อธิ วิสฺสมิตฺวา
 คมิตฺตมามาติ อาห ฯ อมฺม พหฺนุ นิ ฆรมานุสกาณิ น สกฺกา อธิ วสิตุํ,
 เอตํ กุมฺภโฆสฺส กเหํ ตฺวณฺเห ตตฺถ กจฺจถาติ ฯ

๒. ส่า ตตถ คนตุวา สามิ มยํ มคคิกา เอกาหทวี่หํ อิธ
 วสิสุสามาติ วตุวา เตน ปุณปุณํ ปฏิภจิตตาปี สามิ อชเชกทิวสมตฺตํ
 วสิตุวา ปาโตว คมิสุสามาติ นิภขมิตุํ น อิจฺฉิฯ ส่า ตตฺถเวว วสิตุวา
 ปุณทิวเส ตสฺส อรณฺณคมนเวลาย สามิ ตว นีวาปี ทตุวา ยาหิ อหนฺเต
 ปจิสฺสามิติ วตุวา อลํ อหเมว ปจิตฺวา ภูณฺชิสฺสามิติ วุตฺเต ปุณปุณํ
 นิพนฺธิตุวา เตน ทินฺเน คหิตมตฺตเกยว กตุวา อนฺตราปณฺโต โภชนานิ เจว
 ปริสุทฺธตณฺฑูลาทินิ จ อหฺราเปตุวา ราชกุเล ปจนฺนิยาเมน สุปริสุทฺธํ
 โอทนํ สาธฺรฺสถานิ จ เทว ตีณิ สุปฺพยุณฺชนานิ ปจิตฺวา ตสฺส อรณฺณโต
 อาคตสฺส อทาสีฯ อถ นํ ภูณฺชิตฺวา มุทฺจิตฺตํ อาปนฺนํ ญตุวา สามิ
 กิลนฺตมฺห เอกาหทวี่หํ อิเชว โหมาติ อาหฯ โส สาธฺรฺติ สมฺปฏิจฺฉิฯ อถสฺส
 สายมฺปิ ปุณทิวเสปี มธฺรภตฺตํ ปจิตฺวา อทาสีฯ มุทฺจิตฺตญฺจสฺส ญตุวา
 สามิ กติปาหํ อิเชว วสิสุสามาติ ตตฺถ วสมานา ติจิณฺเนน สตฺถเนน ตสฺส
 มณฺจญฺจानํ เหาญฺจาอฏฺฐนียํ ตหํ ตหํ ฉินฺทิตฺติฯ มณฺโโจ ตสฺมี อาคนตุวา
 นิสินฺนมตฺเตยว เหาญฺจา โอลมฺพิฯ

ประโยค ป.ธ. ๕
แปล มครเป็นไทย
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

๑. ตตถ ปมาโท อกุสลุปปัตติยา กุสลปริหานาย จ สํวตตติ
อปปมาโท กุสลุปปัตติยา อกุสลปริหานาย จ ฯ เตนาห เอกงฺกุตฺตรสฺส
นญฺจวคฺเค นาหํ ภิกฺขเว อณฺเฏ อเอกธมฺมปิ สมนุสฺสสามิ เยน
อนุปฺปนฺนา วา อกุสลา ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ อุปฺปนฺนา วา กุสลา ธมฺมา
ปริหาณฺติ ยถิทํ ภิกฺขเว ปมาโท ฯ ปมตฺตสฺส ภิกฺขเว อนุปฺปนฺนา เจว
อกุสลา ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ อุปฺปนฺนา จ กุสลา ธมฺมา ปริหาณฺตีติ จ นาหํ
ภิกฺขเว อณฺเฏ อเอกธมฺมปิ สมนุสฺสสามิ เยน อนุปฺปนฺนา วา กุสลา ธมฺมา
อุปฺปชฺชนฺติ อุปฺปนฺนา วา อกุสลา ธมฺมา ปริหาณฺติ ยถิทํ ภิกฺขเว
อปปมาโท ฯ อปฺปมตฺตสฺส ภิกฺขเว อนุปฺปนฺนา เจว กุสลา ธมฺมา
อุปฺปชฺชนฺติ อุปฺปนฺนา จ อกุสลา ธมฺมา ปริหาณฺตีติ จ ฯ

ตตถ ยถิทํ ภิกฺขเว ปมาโทติ เอตฺถ ภิกฺขเวติ อาลปน์ ฯ ยถา อัย
ปมาโทติ อตุโธ ฯ ปมาโทติ ปมชฺชนากาโร ฯ อุปฺปนฺนา จ กุสลา ธมฺมา
ปริหาณฺตีติ อิทํ ฌานวิปัสสนานํ วเสน วุตฺตํ ฯ มกฺคผลานมฺปน สกึ
อุปฺปนฺนานํ ปุณฺ ปริหานิ นาม นตฺถิ ฯ อปฺปมาโท ปมาทสฺส ปฎิปกฺขวเสน
วิตุถารโต เวทิตฺวาโพติ ตทฺถยสฺสตุตฺตวณฺณนา ฯ

๒. อิทนฺติ ลิงฺควิปฺลลาเสน นิทฺเทโส นิปาตปทํ วา เอตํ
ยทิตนฺตืออาทิสฺส วียาติ อาห อัย ปมาโทติ อตุโธติ ฯ ปมชฺชนากาโรติ
ปมาทาปตฺติ ฯ ปริหาณฺตีติ อิมินา ปมาทสฺส สวชฺชตํ ทสฺเสติ ฯ ตยิทํ
โลกียานํ วเสน น โลกุตฺตรานนฺติ อาห อุปฺปนฺนา ฯ เป ฯ อิทนฺตืออาทึ ฯ
น ปมชฺชติ เอเตนาติ อปฺปมาโท ปมาทสฺส ปฎิปกฺโข สติยา อวิปฺวาโส ฯ
อตุโธติ นิจุจํ อุปฺภุจิตาย สติยา เอตฺถนฺนามํ ฯ ปมาโท ปน สติยา
สตีสมฺปชฺฌณสฺส วา ปฎิปกฺขภูโต อกุสลจิตฺตูปปาโท ทญฺจทฺทโพ ฯ เตนาห

ปมาทสุส ปฏิปกขวเสน วิตุถารโต เวทิตพฺโพติ ตณฺเฐฏีกา ฯ เอวเมส
 กุสลุปฺปตฺติยาปี สํวตฺตตีติ อนวชฺชธมฺเมสุ พหุการโ หิโติ ฯ เตนาห
 ธมฺมเสนาปติ ภิกฺขุณฺโ มมํ เทเสนโต เอโก อาวุโส ธมฺโม พหุการโ ฯ
 กตโม เอโก ธมฺโม พหุการโ ฯ อปฺปมาโท กุสเลสุ ธมฺเมสุ ฯ อัย เอโก
 ธมฺโม พหุการโติ ฯ

ปาฏิกวคฺเค ทสฺสตรสฺสตฺตปาลิ ฯ

ตตฺถ อปฺปมาโท กุสเลสุ ธมฺเมสุติ สพฺพตฺถกํ อุปการกํ อปฺปมาทํ
 กเถสิ ฯ อยฺยหิ อปฺปมาโท นาม สีสปริปุรณ อิทฺธิริยสํเร โภชน มตฺตณฺณตฺยา
 ชากริยานุโยเค สตฺตสุ ธมฺเมสุ วิปสฺสนากพฺภคฺคณฺหาปเน อตฺถปฺปฏิสมฺภิทาทีสุ
 จตฺตปฺปฏิสมฺภิทาสุ สีสกฺขนฺธาทีสุ ปณฺจกฺขนฺธेषฺสุ จานาจาเนสุ มหาวิหาร-
 สมาปตฺติยํ อริยสจฺเจสุ สติปญฺจานาทีสุ โพธิปฏฺธิเยสุ วิปสฺสนาถาณาทีสุ
 อญฺจุสุ วิชฺชาสุติ สพฺเพสุ อนวชฺชตฺเถน กุสลธมฺเมสุ พหุการโติ ตพฺพพณฺณา ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๕

แปล มครเป็นไทย

๑. ในความประมาทและความไม่ประมาททั้ง ๒ นั้น ความประมาท ย่อมเป็นไปเพื่อความเกิดขึ้นแห่งอกุศล และเพื่อความเสื่อมแห่งอกุศล ความไม่ประมาทย่อมเป็นไปเพื่อความเกิดขึ้นแห่งกุศลและเพื่อความเสื่อมแห่งอกุศล ฯ ด้วยเหตุนี้ ในฉัฏฐวรรคเอกนิบาตอังคุตตรนิกาย พระผู้มีพระภาคเจ้า จึงตรัสไว้ว่า ภิกษุทั้งหลาย เราไม่พิจารณาเห็นธรรมแม้สักอย่างหนึ่งอื่น อันเป็นเหตุเกิดขึ้นแห่งอกุศลธรรมทั้งหลายที่ยังไม่เกิดขึ้นก็ดี เป็นเหตุเสื่อมแห่งอกุศลธรรมทั้งหลายที่เกิดขึ้นแล้วก็ดี เหมือนความประมาทนี้ นะภิกษุทั้งหลาย ฯ ภิกษุทั้งหลาย เมื่อบุคคลประมาทแล้ว อกุศลธรรมทั้งหลายอันยังไม่เกิด ก็เกิดขึ้น และกุศลธรรมทั้งหลายที่เกิดขึ้นแล้วย่อมเสื่อมไป และตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย เราไม่พิจารณาเห็นธรรมแม้สักอย่างหนึ่งอื่น อันเป็นเหตุเกิดขึ้นแห่งอกุศลธรรมทั้งหลายที่ยังไม่เกิดขึ้นก็ดี เป็นเหตุเสื่อมแห่งอกุศลธรรมทั้งหลายที่เกิดขึ้นแล้วก็ดี เหมือนความไม่ประมาทนี้ นะภิกษุทั้งหลาย ฯ ภิกษุทั้งหลาย เมื่อบุคคลไม่ประมาทแล้ว กุศลธรรมทั้งหลายที่ยังไม่เกิด ย่อมเกิดขึ้น และอกุศลธรรมทั้งหลายที่เกิดขึ้นแล้วย่อมเสื่อมไป ฯ

อรรถกถาแห่งสูตรทั้ง ๒ นั้นว่า บรรดาคำเหล่านั้น ในคำว่า **ยถา ภิกขเว ปมาโท** นี้ พึงทราบวินิจฉัย ดังต่อไปนี้ บทว่า **ภิกขเว** เป็นอาลปนะ ฯ ความว่า ความประมาทนี้ฉันใด ฯ อากาโรความมัวเมา ชื่อว่าความประมาท ฯ คำว่า **อุปปนฺหา จ กุสลา ธมฺมา ปริหายนฺติ** นี้ พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสด้วยสามารถแห่งฌานและวิปัสสนา ฯ ก็เมื่อมรรคและผลเกิดขึ้นคราวเดียวแล้ว ชื่อว่าความเสื่อม ย่อมไม่มีอีก ฯ ความไม่ประมาท บัณฑิตพึงทราบโดยความพิสดาร ด้วยสามารถแห่งธรรมเป็นปฏิปักษ์ต่อความประมาท ฯ

๒. ฎีกาแห่งสูตรทั้ง ๒ นั้นว่า บทว่า อิหํ เป็นบทแสดงด้วยความคลาดเคลื่อนแห่งลึงค์อีกอย่างหนึ่ง บทว่า อิหํ นั้นเป็นบทนิบาตเหมือนอย่างบทว่า อิหํ ในศัพท์ทั้งหลายว่า ยทิทํ เป็นต้น เพราะเหตุนั้น พระอรรถกถาจารย์จึงกล่าวว่า อยํ ปมาโทติ อตุโล ฯ การถึงความเลินเล่อ ชื่อว่าอาการแห่งความมัวเมา ฯ พระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงแสดงว่าความประมาทเป็นธรรมมีโทษด้วยบทว่า ปริหายนุติ นี้ ฯ บทว่า ปริหายนุติ นี้ นั้น ทรงแสดงด้วยสามารถแห่งโลกียธรรม หาทรงแสดงด้วยสามารถแห่งโลกุตระธรรมไม่ เพราะเหตุนี้ พระอรรถกถาจารย์จึงกล่าวคำว่า อูปปนา ฯ เป ฯ อิหํ เป็นต้น ฯ บุคคลย่อมมัวเมากับด้วยธรรมนั้นหาไม่ได้ เหตุนี้ ธรรมนั้น จึงชื่อว่า อปฺปมาท (ธรรมอันมิใช่ธรรมเป็นเหตุมัวเมา) คือธรรมเป็นปฏิปักษ์ต่อความประมาท ได้แก่ความไม่อยู่ปราศจากสติ ฯ คำว่า ความไม่ประมาทนั้น โดยเนื้อความ เป็นชื่อแห่งสติ อันตั้งมั่นอยู่เป็นนิตย์ ฯ ส่วนความประมาท บัณฑิตพึงเห็นว่า เป็นจิตตูปบาทฝ่ายส่วนอกุศล เป็นปฏิปักษ์ต่อสติ หรือสติและสัมปชัญญะ ฯ ด้วยเหตุนี้ พระอรรถกถาจารย์จึงกล่าวว่า บัณฑิตพึงทราบความไม่ประมาทโดยพิสดารด้วยสามารถแห่งธรรมอันเป็นปฏิปักษ์ต่อความประมาท ฯ

ความไม่ประมาทนี้มีอุปการะมากในธรรมหาโทษมิได้เพราะอรรถว่าเป็นไปแม้เพื่อยังกุศลให้เกิดขึ้น ด้วยประการฉะนี้ ฯ เพราะเหตุนี้ พระธรรมเสนาบดีเมื่อจะแสดงธรรมแก่ภิกษุทั้งหลาย จึงกล่าวว่า ท่านผู้มีอายุทั้งหลาย ธรรมอย่างหนึ่งมีอุปการะมาก ฯ ธรรมอย่างหนึ่งมีอุปการะมากเป็นไฉน ฯ ความไม่ประมาทในกุศลธรรมทั้งหลาย ฯ ธรรมอย่างหนึ่งนี้ เป็นธรรมมีอุปการะมากแล ฯ

บาลีทสูตรสูตร มาในปาฏิกวรรค ฯ

อรรถกถาทสูตรสูตรนั้นว่า บรรดาบทเหล่านั้น พระเถระกล่าวความไม่ประมาท ซึ่งมีอุปการะ อันเป็นประโยชน์ทั่วไป ด้วยบาลีว่า อูปปมาโท กุสเลสุ รมฺเมสุ ฯ จริงอยู่ ชื่อว่า ความไม่ประมาทนี้มีอุปการะมากในธรรมทั้งปวง

ที่เชื่อว่าเป็นกุศล เพราะอรรถว่า หาโทษมิได้ คือในการบำเพ็ญศีล ในการสำรวม
อินทรีย์ ในความเป็นผู้รู้จักประมาณในโภชนะ ในการประกอบเนื่อง ๆ
ซึ่งความเพียรของบุคคลผู้ตั้งอยู่ ในธรรม ๗ ประการ ในอภัยวิปัสสนาให้ถือ
เอาซึ่งกรรม (เพื่อคลอคมรรคผล) ในปฏิสัมภิทา ๔ มีอรรถปฏิสัมภิทาเป็นต้น
ในธรรมจันท์ ๕ มีศีลจันท์เป็นต้น ในฐานะและมิใช่ฐานะ ในสมบัติเป็นเครื่อง
อยู่อันใหญ่ ในอริยสัจ ในโพธิปักขิยธรรม มีสติปัญญานเป็นต้น ในวิชา ๘
มีวิปัสสนาญาณเป็นต้น ฯ

หน้าว่าง

รายนามกรรมการ
ตรวจประโยชน์บาติสนามหลวง
ในการสอบ ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส
ประเทศสหรัฐอเมริกา

กรรมการอำนวยการ

๑. พระพรหมโมลี	ประธานกรรมการอำนวยการ
วัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร
๒. พระพรหมบัณฑิต	รองประธานกรรมการอำนวยการ
วัดประยุรวงศาวาส กรุงเทพมหานคร
๓. พระพรหมวชิรปัญญาจารย์	กรรมการ
วัดราชโอรสาราม กรุงเทพมหานคร
๔. พระพรหมกวี	กรรมการ
วัดกัลยาณมิตร กรุงเทพมหานคร
๕. พระพรหมวชิโรดม	กรรมการ
วัดโมลีโลกยาราม กรุงเทพมหานคร
๖. พระพรหมวัชรธีรอาจารย์	กรรมการ
วัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร
๗. พระพรหมวัชรสุทธาจารย์	กรรมการ
วัดอาวฐวิกสิตาราม
๘. พระธรรมวชิรเมธี	กรรมการ
วัดหงส์รัตนาราม กรุงเทพมหานคร
๙. พระธรรมวชิราจารย์	กรรมการ
วัดสุวรรณาราม กรุงเทพมหานคร
๑๐. พระธรรมวชิโรดม	กรรมการ
วัดสังเวชวิศยาราม กรุงเทพมหานคร
๑๑. พระเทพปริยัติวงศ์	กรรมการ
วัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร
๑๒. พระมหาบุญชู กิตฺติโชติโก ป.ธ.๕	กรรมการ
วัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร
-

รายชื่อกรรมการตรวจประโยคบาลีสนามหลวง
 ประโยค ๑-๒ และ ประโยค ป.ธ. ๓, ๔, ๕ ครั้งที่ ๒
 สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา
 วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘ เวลา ๐๘.๓๐ น. เป็นต้นไป
 ณ กองบาลีสนามหลวง ตึกเมตตาพุทธิ ชั้น ๒
 วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ตรวจประโยค ป.ธ.๕

๑. พระศรีวัชรธรรมาภรณ์ ป.ธ.๕	วัดสุทัศนเทพวราราม
๒. พระศรีวัชรศาสนบัณฑิต ป.ธ.๕	วัดปากน้ำ
๓. พระมหาใจ เขมจิตโต ป.ธ.๕	วัดชนะสงคราม

ตรวจประโยค ป.ธ. ๔

๑. พระศรีปริยัติดิลก ป.ธ.๕	วัดสามพระยา
๒. พระเมธีวัชรวิทย์ ป.ธ.๕	วัดอรุณราชวราราม
๓. พระมหาเคนน้อย สิลคุโณ ป.ธ.๕	วัดปากน้ำ

ตรวจประโยค ป.ธ.๓

๑. พระศรีวัชรวิมล ป.ธ.๕	วัดโมลีโลกยาราม
๒. พระมหาครรชิต สุจิตคนฺโธ ป.ธ.๕	วัดปากน้ำ
๒. พระมหาสุทธิพจน์ สุทธิเมธี ป.ธ.๕	วัดชัยนิมพลี

ตรวจประโยค ๑ - ๒

๑. พระมหาสายฝน มณีโชติ ป.ธ.๕	วัดปากน้ำ
๒. พระมหาสาโรจน์ ปลูกาวชิโร ป.ธ.๕	วัดหงส์รัตนาราม
๓. พระมหาพรภวิทย์ จิรวชิโร ป.ธ.๕	วัดอาวุธวิกสิตาราม

รายนามกรรมการ

นำข้อสอบประโยคบาลีสนามหลวงไปเปิดสอบ
สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส เมืองนอร์ธ ฮอลลีวูด
ประเทศสหรัฐอเมริกา
ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

รายงานผู้นำประโยคบาลีสนามหลวง ครั้งที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
ไปเปิดสอบสนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส เมืองนอร์ธ ฮอลลีวูด

รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

ระหว่างวันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘
ชั้นประโยค ๑ - ๒ และ ชั้นประโยค ป.๓, ๔, ๕

ที่	รายนาม	ที่อยู่	จังหวัด	สนามสอบ	ประเทศ	หมายเหตุ
๑	พระศรีวิชรศาสตร์บัณฑิต ป.๓.๕	วัดปากน้ำ	กรุงเทพมหานคร	วัดไทยลอสแอนเจลิส	สหรัฐอเมริกา	ผู้นำ
๒	พระมหาพรภวิทย์ จิรวิจิตร ป.๓.๕	วัดอาวฐวิกิตติาราม	กรุงเทพมหานคร	“	“	อนุจร

รายนามกรรมการยกร่าง-ตรวจร่างและยข้อสอบประโยคบาลีสนามหลวง
ในการสอบครั้งที่ ๒/๒๕๖๘

สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา

ณ ห้องประชุมพระสังฆาธิการ ตึกเมตตาพูทธิ ชั้น ๔

วัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

วันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ตรงกับวันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๘

เวลา ๑๔.๐๐ น. เป็นต้นไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

๑. สมเด็จพระพุฒาจารย์	วัดไตรมิตรวิทยาราม	ประธานกรรมการ
๒. พระพรหมวชิรปัญญาจารย์	วัดราชโอรสาราม	กรรมการ
๓. พระพรหมโมลี	วัดปากน้ำ	กรรมการ
๔. พระพรหมบัณฑิต	วัดประยุรวงศาวาส	กรรมการ
๕. พระพรหมกวี	วัดกัลยาณมิตร	กรรมการ
๖. พระพรหมวชิรมุนี	วัดสุทัศนเทพวราราม	กรรมการ
๗. พระพรหมวชิรานุวัตร	วัดบพิตรพิมุข	กรรมการ
๘. พระพรหมวชิโรดม	วัดโมลีโลกยาราม	กรรมการ
๙. พระพรหมวัชรธีรจารย์	วัดปากน้ำ	กรรมการ
๑๐. พระธรรมวชิรเมธี	วัดหงส์รัตนาราม	กรรมการ
๑๑. พระธรรมวชิราธิบดี	วัดเบญจมบพิตร	กรรมการ
	เฉลย สัมพันธ์ไทย ป.๕.๓	
๑๒. พระธรรมวชิรเจติยาจารย์	วัดพระปฐมเจดีย์จ.นครปฐม	กรรมการ

๑๓. พระธรรมวชิโรดม	วัดสังเวชวิศยาราม	กรรมการ
๑๔. พระธรรมวชิรปัญญาจารย์	วัดพระเชตุพนฯ	กรรมการ
	เฉลย แปลมครเป็นไทย ป.ร. ๓	
๑๕. พระราชปริยัติสุธี	วัดธรรมามูล จ.ชัยนาท	กรรมการ
	เฉลย แปลมครเป็นไทย ประโยค ๑-๒	
๑๖. พระราชปัญญาสุธี	วัดสร้อยทอง	กรรมการ
๑๗. พระศรีสุทธีเวที	วัดอรุณราชวราราม	กรรมการ

หน้าว่าง

คณะผู้บริหารสำนักงานแม่กองบาลีสนามหลวง

ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

๑. พระพรหมโมลี	วัดปากน้ำ แม่กองบาลีสนามหลวง
๒. พระพรหมบัณฑิต	วัดประยุรวงศาวาส
ที่ปรึกษาแม่กองบาลีสนามหลวง
กำกับดูแลพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ภาคกลาง
๓. พระพรหมวชิรปัญญาจารย์	วัดราชโอรสาราม
ที่ปรึกษาแม่กองบาลีสนามหลวง
กำกับดูแลพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ภาคใต้
๔. พระพรหมกวี	วัดกัลยาณมิตร
ที่ปรึกษาแม่กองบาลีสนามหลวง
กำกับดูแลพระปริยัติธรรมแผนกบาลี
๕. พระปริยัติธรรมธาดา	วัดเบญจมบพิตร
ที่ปรึกษาแม่กองบาลีสนามหลวง
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๖. พระพรหมวชิโรดม	วัดโมลีโลกยาราม รองแม่กองบาลีสนามหลวง
๗. พระพรหมวัชรธีรอาจารย์	วัดปากน้ำ รองแม่กองบาลีสนามหลวง
๘. พระพรหมวัชรสุทธาจารย์	วัดอาวุธวิกสิตาราม
รองแม่กองบาลีสนามหลวง

๙. พระธรรมวชิรเมธี	วัดหงส์รัตนาราม รองแม่กองบาลีสนามหลวง
๑๐. พระธรรมวชิราจารย์	วัดสุวรรณาราม รองแม่กองบาลีสนามหลวง
๑๑. พระธรรมวชิโรดม	วัดสังเวชวิศยาราม รองแม่กองบาลีสนามหลวง
๑๒. พระพรหมวชิราทร	วัดเทวราชกุญชร ผู้ช่วยแม่กองบาลีสนามหลวง
๑๓. พระพรหมวชิรคุณาธาร	วัดศรีสุदारาม ผู้ช่วยแม่กองบาลีสนามหลวง
๑๔. พระธรรมวชิราธิบดี	วัดเบญจมบพิตร ผู้ช่วยแม่กองบาลีสนามหลวง
๑๕. พระธรรมวชิรปัญญาจารย์	วัดพระเชตุพนฯ ผู้ช่วยแม่กองบาลีสนามหลวง
๑๖. พระเทพวชิรโกศล	วัดบางนานอก ผู้ช่วยแม่กองบาลีสนามหลวง
๑๗. พระเทพวัชรานุกูล วิ	ดพระเชตุพนฯ ผู้ช่วยแม่กองบาลีสนามหลวง
๑๘. พระราชมิ่งกลาจารย์	วัดปากน้ำ ผู้ช่วยแม่กองบาลีสนามหลวง
๑๙. พระราชสิทธิสุนทร	วัดคลองเตยใน ผู้ช่วยแม่กองบาลีสนามหลวง
๒๐. พระราชวชิรโมลี	วัดระฆังโฆสิตาราม ผู้ช่วยแม่กองบาลีสนามหลวง
๒๑. พระศรีรัตนวิมล	วัดชัยชนะสงคราม ผู้ช่วยแม่กองบาลีสนามหลวง

๒๒. พระอุดมบัณฑิต วัดเบญจมบพิตร
ผู้ช่วยแม่กองบาลีสนามหลวง
๒๓. พระศรีสิทธิวิเทศ วัดมหาพฤฒาราม
ผู้ช่วยแม่กองบาลีสนามหลวง
๒๔. พระศรีสุทธีเวที วัดอรุณราชวราราม
ผู้ช่วยแม่กองบาลีสนามหลวง
๒๕. พระราชคิลก วัดอาวุธวิกสิตาราม
ผู้ช่วยแม่กองบาลีสนามหลวง
๒๖. พระศรีวัชรศาสตร์บัณฑิต วัดปากน้ำ
เลขานุการแม่กองบาลีสนามหลวง
๒๗. พระมหาเดชจำลอง พุทธิเตโช ป.ธ.๕ วัดปากน้ำ
เลขานุการแม่กองบาลีสนามหลวง
๒๘. พระมหาบุญชู กิตติโชติโก ป.ธ.๕ วัดปากน้ำ
เลขานุการแม่กองบาลีสนามหลวง
๒๙. พระปริยัติโสภณ วัดดอนเมือง
ผู้ช่วยเลขานุการแม่กองบาลีสนามหลวง
๓๐. พระศรีปริยัตติลล วัดสามพระยา
ผู้ช่วยเลขานุการแม่กองบาลีสนามหลวง
๓๑. พระวชิรธรรมสมาทาน วัดสวนลำไย
ผู้ช่วยเลขานุการแม่กองบาลีสนามหลวง
๓๒. พระครูปลัดสุวัฒนสมาธิคุณ กฤษภัก มหิสุโสโร ป.ธ.๗ วัดปากน้ำ
ผู้ช่วยเลขานุการแม่กองบาลีสนามหลวง
๓๓. พระมหาวิญชัย ปุตุตวิเสโส ป.ธ.๕ วัดปากน้ำ
ผู้ช่วยเลขานุการแม่กองบาลีสนามหลวง
๓๔. พระครูปลัดสุวัฒนพุทธคุณ สุเทพ สุเทวมณี ป.ธ.๖ วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ
ผู้ช่วยเลขานุการแม่กองบาลีสนามหลวง

๓๕. พระมหาวิรัตน์ อภิตโน วัดปากน้ำ
ผู้ช่วยเลขานุการแม่กองบาลีสนามหลวง
๓๖. พระมหามนพ กิตติมนิ วัดพังม่วง
ผู้ช่วยเลขานุการแม่กองบาลีสนามหลวง
๓๗. พระครูสุธีปัญญาวัธ วัดราชบูรณะ
ผู้ช่วยเลขานุการแม่กองบาลีสนามหลวง
๓๘. พระครูสุกกิจจานุรักษ์ วัดแก้วฟ้าจุฬามณี
ผู้ช่วยเลขานุการแม่กองบาลีสนามหลวง
๓๙. พระมหาวัฒน์พร อภิวิฑูโน ป.ธ.๕ วัดปากน้ำ
เลขานุการรองแม่กองบาลีสนามหลวง
๔๐. พระมหาสาโรจน์ ปญฺญาวชิโร ป.ธ.๕ วัดหงส์รัตนาราม
เลขานุการรองแม่กองบาลีสนามหลวง
๔๑. พระมหาชุตีภัก อภินนฺโท ป.ธ.๕ วัดสังเวชวิศยาราม
เลขานุการรองแม่กองบาลีสนามหลวง
๔๒. พระศรีวัชรวิมล ป.ธ.๕ วัดโมลีโลกยาราม
เลขานุการรองแม่กองบาลีสนามหลวง
๔๓. พระปริยัติวัชราทธ วัดไก่เตี้ย
เลขานุการรองแม่กองบาลีสนามหลวง
๔๔. พระมหาพรภวิทย์ จิรวชิโร ป.ธ.๕ วัดอาวุธวิกสิตาราม
เลขานุการรองแม่กองบาลีสนามหลวง
๔๕. นางถนอม แดงประเสริฐ ที่ปรึกษาแม่กองบาลีสนามหลวง
-

สถิติจำนวนผู้เข้าสอบบาลีสนามหลวง

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	สำนักเรียน	ประโยชน์								รวม
		๑-๒	ป.บ.๓	ป.บ.๔	ป.บ.๕	ป.บ.๖	ป.บ.๗	ป.บ.๘	ป.บ.๙	
๑	ส่วนกลาง	๑,๗๐๘	๕๖๑	๕๕๑	๓๔๘	๓๗๘	๓๑๘	๓๘๐	๒๔๗	๔,๔๕๑
๒	ภูมิภาค	๑๖,๐๘๐	๒,๙๖๖	๒,๐๘๕	๑,๑๑๖	๖๓๑	๕๐๕	๔๕๗	๒๗๘	๒๔,๑๕๘
๓	คณะสงฆ์ไทย ในประเทศสหรัฐอเมริกา	๐	๐	๐	๐	๔	๔	๒	๒	๑๒
	รวม	๑๗,๗๘๘	๓,๕๒๗	๒,๖๓๖	๑,๔๖๔	๑,๐๑๓	๘๒๓	๘๔๑	๕๒๗	๒๘,๖๖๑

สถิติจำนวนผู้เข้าสอบบาลีศึกษา
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ประโยค	ส่วนกลาง	ส่วนภูมิภาค	รวม
ป.ศ. ๕	๑๐	๑๓	๒๓
ป.ศ. ๘	๒๐	๑๕	๓๕
ป.ศ. ๓	๑๔	๑๓	๒๗
ป.ศ. ๖	๑๘	๓๘	๕๖
ป.ศ. ๕	๓๕	๕๕	๙๐
ป.ศ. ๔	๕๓	๘๓	๑๓๖
ป.ศ. ๓	๗๔	๑๗๖	๒๕๐
ป.ศ. ๑-๒	๓๗๘	๑,๐๕๕	๑,๔๓๓
รวม	๖๐๖	๑,๔๕๖	๒,๐๖๒

สถิติจำนวนผู้เข้าสอบบาลีสนามหลวง
คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ประโยค	จำนวน/รูป
ป.ท.๕	๒
ป.ท.๘	๒
ป.ท.๓	๔
ป.ท.๖	๔
ป.ท.๕	๕
ป.ท.๔	๑๖
ป.ท.๓	๑๕
ป.๑-๒	๒๔
รวม	๗๖

สถิติจำนวนผู้เข้าสอบบาลีศึกษา
คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ประโยค	จำนวน/คน
บ.ศ. ๑-๒	๒๓
บ.ศ. ๓	๑
บ.ศ. ๔	-
บ.ศ. ๕	๑
บ.ศ. ๖	-
บ.ศ. ๗	-
บ.ศ. ๘	-
บ.ศ. ๙	-
รวม	๒๕

บัญชีแสดงผลการสอบนโยบายบาลีสนามหลวง
รวมทงส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ครั้งที่ ๑

พ.ศ. ๒๕๖๘

ชั้นประโยค	ส่งสอบ	ขาดสอบ	ขาดสิทธิ์	คงสอบ	สอบได้	คิดเป็น % ที่สอบได้	สอบ ครั้งที่ ๒
ป.ร. ๕	๕๒๓	๓๒	๐	๔๕๕	๓๒	๑๕.๗๒	๐
ป.ร. ๗	๗๓๕	๒๓๒	๑	๖๔๖	๑๓๑	๒๖.๔๓	๐
ป.ร. ๘	๗๒๓	๒๕๓	๐	๕๓๐	๒๕๓	๔๕.๐๕	๐
ป.ร. ๖	๑,๐๑๓	๒๕๑	๐	๗๖๒	๒๔๔	๓๒.๐๒	๐
ป.ร. ๕	๑,๔๖๔	๕๓๓	๐	๗๓๑	๑๕๕	๑๗.๗๕	๒๕๓
ป.ร. ๔	๒,๖๓๖	๓๔๐	๔	๑,๗๙๒	๒๕๐	๑๕.๓๓	๓๗๕
ป.ร. ๓	๓,๕๒๓	๕๓๕	๐	๒,๙๘๗	๕๓๒	๒๐.๗๗	๗๒๓
๑-๒	๑๓,๓๗๗	๕,๐๒๓	๕๐	๑๒,๖๓๕	๗๒๕	๖.๕๔	๓,๑๗๕
รวม	๒๗,๖๖๑	๗,๑๒๓	๕๕	๒๐,๔๘๕	๒,๕๕๕	๑๒.๕๐	๔,๖๕๔

บัญชีสถิติผลการสอบนโยบายคบาลีสยามหลวง
รวมทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ครั้งที่ ๒
ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ชั้นประโยค	ส่งสอบ	ขาดสอบ	คงสอบ	สอบได้	% ที่สอบได้
๑-๒	๓,๑๗๕	๕๕๔	๒,๖๓๕	๔๕๖	๑๗.๗๒
ป.ร. ๓	๗๒๓	๗๕	๖๔๘	๓๖๕	๔๕.๖๐
ป.ร. ๔	๓๗๕	๓๕	๓๔๐	๒๔๐	๖๕.๓๖
ป.ร. ๕	๒๕๖	๕	๒๕๑	๑๔๔	๕๗.๐๖
รวม	๔,๖๕๔	๖๗๑	๓,๙๘๓	๑,๒๔๕	๓๑.๔๔

บัญชีสถิติผลสอบประโยคบาลีสนามหลวง
 รวมทงส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒
 ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ชั้นประโยค	ตั้งสอบ	ขาดสอบ	ขาดสิทธิ์	คงสอบ	สอบได้	% ที่สอบได้
ป.ร. ๕	๕๒๗	๗๒	๐	๔๕๕	๗๒	๑๕.๘๒
ป.ร. ๘	๘๗๕	๒๓๒	๑	๖๔๖	๑๗๑	๒๖.๔๗
ป.ร. ๗	๘๒๗	๒๕๗	๐	๕๗๐	๒๕๗	๔๕.๐๕
ป.ร. ๖	๑,๐๑๓	๒๕๑	๐	๗๖๒	๒๔๔	๓๒.๐๒
ป.ร. ๕	๑,๔๖๔	๕๗๓	๐	๘๙๑	๓๐๓	๓๔.๐๑
ป.ร. ๔	๒,๖๓๖	๗๔๐	๔	๑,๘๙๒	๕๓๐	๒๘.๐๑
ป.ร. ๓	๓,๕๒๗	๕๗๕	๐	๒,๙๕๒	๕๐๑	๓๕.๓๖
๑-๒	๑๗,๗๘๘	๕,๐๒๓	๕๐	๑๒,๖๗๕	๑,๓๒๕	๑๐.๔๕
รวม	๒๘,๖๖๑	๘,๑๒๗	๕๕	๒๐,๔๓๕	๓,๘๐๓	๑๘.๖๑

บัญชีแสดงผลการสอบประโยคบาลีศึกษา
รวมทงส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ครั้งที่ ๑

พ.ศ. ๒๕๖๘

ชั้นประโยค	ส่งสอบ	ขาดสอบ	ขาดสิทธิ์	คงสอบ	สอบได้	คิดเป็น % ที่สอบได้	สอบ ครั้งที่ ๒
บ.ศ. ๕	๒๓	๖	๐	๑๗	๒	๑๑.๗๖	๐
บ.ศ. ๘	๓๕	๑๑	๐	๒๔	๗	๒๕.๐๐	๐
บ.ศ. ๗	๒๗	๕	๐	๒๒	๑๒	๕๔.๕๕	๐
บ.ศ. ๖	๕๖	๒๒	๐	๓๔	๑๖	๔๗.๐๖	๐
บ.ศ. ๕	๕๔	๒๗	๐	๒๗	๑๗	๒๕.๓๗	๒๑
บ.ศ. ๔	๑๓๖	๒๔	๐	๑๑๒	๘	๗.๑๔	๔๗
บ.ศ. ๓	๒๕๐	๖๔	๐	๑๘๖	๕๑	๒๗.๔๒	๕๕
บ.ศ.๑-๒	๑,๔๓๗	๓๘๐	๔๓	๑,๐๑๔	๕๑	๕.๐๓	๓๕๐
รวม	๒,๐๖๒	๕๓๕	๔๓	๑,๔๘๐	๑๖๔	๑๑.๐๘	๕๑๗

บัญชีสถิติผลการสอบประโยคบาลีศึกษา
รวมทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ครั้งที่ ๒
ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ชั้นประโยค	สถิติที่สอบ	สถิติที่รู้	คงสอบ	สอบได้	% ที่สอบได้
ป.ศ. ๑-๒	๓๕๐	๓๑	๓๑๕	๕๘	๑๘.๑๘
ป.ศ. ๓	๕๕	๕	๕๔	๓๕	๓๗.๒๓
ป.ศ. ๔	๔๗	๒	๔๕	๓๔	๗๕.๕๖
ป.ศ. ๕	๒๑	๐	๒๑	๗	๓๓.๓๓
รวม	๕๑๗	๓๘	๔๗๙	๑๓๔	๒๗.๕๗

บัญชีสถิติผลการสอบประโยคบาลีศึกษา
 รวมทงส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒
 ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ขั้นประโยค	ส่งสอบ	ขาดสอบ	ขาดสิทธิ์	คงสอบ	สอบได้	% ที่สอบได้
ป.ศ. ๕	๒๓	๖	๐	๑๗	๒	๑๑.๗๖
ป.ศ. ๘	๓๕	๑๑	๐	๒๔	๗	๒๕.๐๐
ป.ศ. ๗	๒๗	๕	๐	๒๒	๑๒	๕๔.๕๕
ป.ศ. ๖	๕๖	๒๒	๐	๓๔	๑๖	๔๗.๐๖
ป.ศ. ๕	๕๔	๒๗	๐	๖๗	๒๔	๓๕.๙๒
ป.ศ. ๔	๑๓๖	๒๔	๐	๑๑๒	๔๒	๓๗.๕๐
ป.ศ. ๓	๒๕๐	๖๔	๐	๑๘๖	๙๖	๔๖.๒๔
ป.ศ.๑-๒	๑,๔๓๗	๓๘๐	๔๓	๑,๐๑๔	๑๐๕	๑๐.๗๕
รวม	๒,๐๖๒	๕๓๕	๔๓	๑,๔๘๐	๒๕๙	๒๐.๑๔

บัญชีสถิติผลการสอบประโยคบาลีสนามหลวง

ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๑

ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ชั้นประโยค	ส่งสอบ	ขาดสอบ	ขาดสิทธิ์	คงสอบ	สอบได้	คิดเป็น % ที่สอบได้	สอบ ครั้งที่ ๒
๑-๒	๒๔	๔	๐	๒๐	๑	๕.๐๐	๗
ป.ร. ๓	๑๕	๖	๐	๕	๐	๐.๐๐	๑
ป.ร. ๔	๑๖	๔	๐	๑๒	๒	๑๖.๖๗	๔
ป.ร. ๕	๕	๔	๐	๕	๐	๐.๐๐	๑
รวม	๖๔	๑๘	๐	๔๖	๓	๖.๕๒	๑๓

บัญชีสถิติผลการสอบนโยบายบาลีสนาทกลาง
 ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒
 ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ชั้นประโยค	มีสิทธิสอบ	สถิติสิทธิ	คงสอบ	สอบได้	% ที่สอบได้
ป.ร. ๕	๑	๐	๑	๑	๑๐๐.๐๐
ป.ร. ๔	๔	๐	๔	๐	๐.๐๐
ป.ร. ๓	๑	๐	๑	๐	๐.๐๐
๑-๒	๖	๒	๕	๐	๐.๐๐
รวม	๑๓	๒	๑๑	๑	๕.๐๕

บัญชีสถิติผลการสอบประโยคบาลีสนามหลวง
 ประเทศสหรัฐอเมริกา รวมครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒
 ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ชั้นประโยค	ส่งสอบ	ขาดสอบ	ขาดสิทธิ์	คงสอบ	สอบได้	% ที่สอบได้
ป.ธ. ๕	๕	๔	๐	๕	๑	๒๐.๐๐
ป.ธ. ๔	๑๖	๔	๐	๑๒	๒	๑๖.๖๗
ป.ธ. ๓	๑๕	๖	๐	๕	๐	๐.๐๐
๑-๒	๒๔	๔	๐	๒๐	๑	๕.๐๐
รวม	๖๔	๑๘	๐	๔๖	๔	๘.๗๐

บัญชีสถิติผลการสอบนโยบายบาลีศึกษา
 ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๑
 ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ชั้นประโยค	ส่งสอบ	ขาดสอบ	ขาดสิทธิ์	คงสอบ	สอบได้	คิดเป็น % ที่สอบได้	สอบ ครั้งที่ ๒
บ.ศ.๑-๒	๒๓	๘	๐	๑๕	๔	๒๓.๐๕	๑๒
บ.ศ. ๓	๑	๐	๐	๑	๐	๐.๐๐	๑
บ.ศ. ๔	๐	๐	๐	๐	๐	๐.๐๐	๐
บ.ศ. ๕	๑	๐	๐	๑	๐	๐.๐๐	๑
รวม	๒๕	๘	๐	๒๑	๔	๑๕.๐๕	๑๔

บัญชีสถิติผลการสอบประเมินคุณาธิศึกษา
ประเทศสหรัฐอเมริกา ครั้งที่ ๒
ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ชั้นประโยค	สถิติสอบ	สถิติทริ	คงสอบ	สอบได้	% ที่สอบได้
บ.ศ. ๕	๑	๐	๑	๑	๑๐๐.๐๐
บ.ศ. ๔	๐	๐	๐	๐	๐.๐๐.
บ.ศ. ๓	๑	๐	๑	๐	๐.๐๐
บ.ศ.๑-๒	๑๒	๐	๑๒	๖	๕๘.๓๓
รวม	๑๔	๐	๑๔	๘	๕๗.๑๔

บัญชีสถิติผลการสอบนโยบายคบาลศึกษา
ประเทศสหรัฐอเมริกา รวมครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒
ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ชั้นนโยบาย	ส่งสอบ	ขาดสอบ	ขาดสิทธิ์	คงสอบ	สอบได้	% ที่สอบได้
บ.ศ. ๕	๑	๐	๐	๑	๑	๑๐๐.๐๐
บ.ศ. ๔	๐	๐	๐	๐	๐	๐.๐๐
บ.ศ. ๓	๑	๐	๐	๑	๐	๐.๐๐
บ.ศ.๑-๒	๒๖	๘	๐	๑๕	๑๑	๕๖.๘๕
รวม	๒๕	๘	๐	๒๑	๑๒	๕๖.๑๔

ปฏิทินการศึกษาประจำปี

การสอบบาลี ครั้งที่ ๑

- ครั้งแรก สอบประโยค ป.ธ. ๖, ๗, ๘, ๙ ตรงกับวันขึ้น ๒-๖ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี
- ครั้งหลัง สอบประโยค ๑-๒ และ ประโยค ป.ธ. ๓, ๔, ๕ ตรงกับวันแรม ๑๐-๑๒ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี
- การตรวจ ตรงกับวันแรม ๒ ค่ำ เดือน ๔ ของทุกปี

การสอบบาลี ครั้งที่ ๒

- สอบประโยค ๑-๒ และประโยค ป.ธ. ๓, ๔, ๕ ตรงกับ วันแรม ๑๐-๑๒ ค่ำ เดือน ๕ ของทุกปี
- การตรวจ ตรงกับวันขึ้น ๑๐ ค่ำ เดือน ๖ ของทุกปี

การสอบบาลีศึกษา ครั้งที่ ๑

- ครั้งแรก สอบประโยค บ.ศ. ๖, ๗, ๘, ๙ ตรงกับวันขึ้น ๒-๖ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี
- ครั้งหลัง สอบประโยค บ.ศ. ๑-๒ และ ประโยค บ.ศ. ๓, ๔, ๕ ตรงกับวันแรม ๑๐-๑๒ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี
- การตรวจ ตรงกับวันแรม ๒ ค่ำ เดือน ๔ ของทุกปี

การสอบบาลีศึกษา ครั้งที่ ๒

- สอบประโยค บ.ศ. ๑-๒ และประโยค บ.ศ. ๓, ๔, ๕ ตรงกับ วันแรม ๑๐-๑๒ ค่ำ เดือน ๕ ของทุกปี
- การตรวจ ตรงกับวันขึ้น ๑๐ ค่ำ เดือน ๖ ของทุกปี

การสอบบาลี ครั้งที่ ๑ ครั้งแรก
คณะสงฆ์ไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา

- สอบประโยค ป.ธ. ๖, ๗, ๘, ๙ ตรงกับวันขึ้น ๒-๖ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี

- การตรวจ ตรงกับวันแรม ๒ ค่ำ เดือน ๔ ของทุกปี

หมายเหตุ สอบ ณ สนามสอบในประเทศไทย

การสอบบาลี ครั้งที่ ๑ ครั้งหลัง

- สอบประโยค ๑-๒ และประโยค ป.ธ. ๓, ๔, ๕ ตรงกับ วันแรม ๑๐-๑๒ ค่ำ เดือน ๖ ของทุกปี

- การตรวจ ตรงกับวันแรม ๒ ค่ำ เดือน ๗ ของทุกปี

การสอบบาลี ครั้งที่ ๒

- สอบประโยค ๑-๒ และประโยค ป.ธ. ๓, ๔, ๕ ตรงกับ วันขึ้น ๕-๗ ค่ำ เดือน ๘ ของทุกปี

- การตรวจ ตรงกับวันแรม ๑๐ ค่ำ เดือน ๘ ของทุกปี

หมายเหตุ สอบ ณ สนามสอบวัดไทยลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย
ประเทศสหรัฐอเมริกา

แบบฟอร์มบัญชีตัวอย่าง

หน้าว่าง

[illegible]

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หมายเหตุ : คำว่า “สม.” หมายถึง นักเรียนที่สมัครสอบบาลีสนามหลวง ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ให้ลงเครื่องหมาย (✓) ในช่อง “สม.” ตรงกับช่องบรรทัดของนักเรียนรูปนั้น

บัญชีสถิติขอทดสอบความรู้ประโยคบาลีสณามหลวง ประจำปี พ.ศ.....
 ตั้งแต่วันที่.....
 ถึง.....
 ภาค.....

(ฟอร์มสถิติระดับภาค)

ปี	สำนักเรียนคณะจังหวัด	ป. ๑-๒	จำนวนนักเรียนผู้ขอเข้าสอบ								รวม	หมายเหตุ
			ประโยค									
			ป.๑.๓	ป.๑.๔	ป.๑.๕	ป.๑.๖	ป.๑.๗	ป.๑.๘	ป.๑.๙			
	รวม											

รับรองตามนี้

(ลงนาม).....ตำแหน่ง.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัญชีสถิติขอเข้าสอบความรู้ประโยคบาลีสณามหลวง ประจำปี พ.ศ.....
 ตั้งแต่ชั้นประโยค ๑-๒ ถึง ประโยค ป.ร.๙
 สำนักเรียนคณะจังหวัด.....ภาค.....

(พอร์มสถิติระดับจังหวัด)

ที่	สำนักศาสนศึกษาวัด	จำนวนนักเรียนผู้ขอเข้าสอบ							รวม	หมายเหตุ
		ประโยค								
		ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖	ป.๗	ป.๘	ป.๙		
	ป. ๑-๒									
	รวม									

รับรองตามนี้

(ลงนาม).....ตำแหน่ง.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ฟอร์มสถิติสำนักเรียน)

บัญชีสถิติขอเข้าสอบความรู้ประโยคบาลีสนามหลวง ประจำปี พ.ศ.....
ตั้งแต่ชั้นประโยค ๑-๒ ถึง ประโยค ป.ธ.๙

สำนักเรียนวัด.....แขวง.....เขต.....จังหวัด.....ภาค.....

ที่	ชั้นประโยค	จำนวน	หมายเหตุ
	ป. ๑-๒		
	ป.ธ. ๓		
	ป.ธ. ๔		
	ป.ธ. ๕		
	ป.ธ. ๖		
	ป.ธ. ๗		
	ป.ธ. ๘		
	ป.ธ. ๙		
	รวม		

รับรองตามนี้

(ลงนาม).....ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัญชีแสดงสถานที่สอบและจำนวนผู้ขอเข้าสอบความรู้ความสามารถพิเศษตามหลวง ประจำปี พ.ศ..... (ฟอร์มสถิติระดับภาค)
 ตั้งแต่ขึ้นประโยค ๑-๒ ถึง ป.ธ. ๙
 ภาค.....

ที่	สถานที่สอบ	อำเภอ	จำนวนนักเรียนผู้ขอเข้าสอบ									รวม	หมายเหตุ
			สอบส่วนภูมิภาค			สอบส่วนกลาง							
			ป.๑.๓	ป.๑.๔	ป.๑.๕	ป.๑.๖	ป.๑.๗	ป.๑.๘	ป.๑.๙				
๑	วัด..... - (มหานิกาย)* - (ธรรมยุต)											สถานที่สอบ แห่งที่.....	
	รวม												
๒	วัด..... - (มหานิกาย)* - (ธรรมยุต)											สถานที่สอบ แห่งที่.....	
	รวม												

* ถ้าจังหวัดใดมีสถานที่สอบตั้งแต่ ๒ แห่งขึ้นไป
ให้แยกจำนวนมหานิกายและธรรมยุต

รับรองตามนี้
 (ลงนาม).....ตำแหน่ง.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัญชีรายชื่อกรรมการตรวจนโยบายคบาลีสยามหลวง ประจำปี พ.ศ..... (ฟอร์มกรรมการตรวจฯ)
 สำนักเรียน/คณะจังหวัด.....
 ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....ภาค.....

ที่	ชื่อ	ฉายา	วัด	อำเภอ	จังหวัด	รหัสฯ	อายุ	วิทยฐานะ	เคยสอน	กำลังสอน		เคยตรวจ		ได้รับแต่งตั้ง		แล้ว/ยัง	
										ชั้น	วิชา	ชั้น	วิชา	ป.จ.	ป.จ.		กอง
																	รายละเอียดในส่วนนี้ ต้องระบุข้อมูลให้ชัดเจน เช่น กำลังสอนชั้นอะไร, เคยตรวจ/ไม่เคยตรวจ, แต่งตั้งแล้ว/ยังไม่ได้แต่งตั้ง, เปลี่ยนชื่อ ฯลฯ เป็นต้น

รวบรวมข้อมูลกรรมการตรวจนโยบายคบาลีสยามพร้อมบัญชี ค. ๒ ทุกปี

รับรองตามนี้

(ลงนาม).....ตำแหน่ง.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัญชีรายชื่อผู้นำนโยบายคบาติสนามหลวงไปเปิดสอบ
 สถานที่สอบในเขตปกครองคณะสงฆ์ ภาค.....
 ปี พ.ศ.

(ฟอร์มบัญชีรายชื่อผู้นำนโยบายคบาติฯ)

ที่	จังหวัด	สถานที่สอบ	วิทยฐานะ รายชื่อผู้นำ	ป.จ.	วัด	อำเภอ/เขต	จังหวัด	รหัสไปรษณีย์	หมายเหตุ

รับรองตามนี้

(ลงนาม).....ตำแหน่ง.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....